

**Växjö
kommun**

Årsredovisning Växjö kommun 2020

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Förord	3
Året i korthet.....	4
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
Den kommunala koncernen	7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	10
Händelser av väsentlig betydelse	34
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	35
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	37
Balanskravsresultat	50
Väsentliga personalförhållanden.....	51
Förväntad utveckling.....	59
Finansiella rapporter	61
Resultaträkning	61
Balansräkning.....	61
Kassaflödesanalys	63
Noter	64
Not 1. Redovisningsprinciper	64
Noter	68
Kommuninvest.....	77
Pensionsredovisning fullfondmodell jämfört med blandmodell.....	77
Sammanlagd kostnad för kommunal räkenskapsrevision.....	78
Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretag	79
Upplysning om upprättad särredovisning	80
Driftredovisning	86
Upplysning om driftredovisningens uppbyggnad.....	86
Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper	88
Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar.....	89
Investeringsredovisning.....	90
Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad	94
Exploateringsredovisning	95
Verksamhetsredovisning.....	96
Koncernens hållbarhetsarbete	96
Uppföljning verksamhetsmål	101
Revisionsberättelse.....	152

Inledning

Förord

När vi summerar 2020 är det med stor stolthet över det arbete som Växjö kommuns medarbetare utfört i pandemin. Det är på intet sätt över, men det som ger oss tillförsikt är att när utmaningarna varit som störst har medarbetarna svarat upp på ett imponerande sätt.

Med brinnande engagemang och skicklighet har vi lyckats ställa om och möta årets otaliga prövningar, särskilt tydligt har det varit inom omsorgen. Det visar på att Växjö kommun har vad som krävs för att ta sig an framtidens utmaningar.

De ekonomiska förutsättningarna är fortsatt kärva och under året fortsatte vi ett framgångsrikt omställningsarbete som banar vägen för en trygg välfärd för kommande generationer. Även 2020 avslutades med en budget i balans och ett betydande överskott möjliggjorde extra satsningar på välfärden och tydliga förstärkningar gjordes för att öka tryggheten i en orolig tid.

Växjö kommuns hållbarhetsprogram identifierade utmaningar inom ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet som i spåren av pandemin i flera fall blivit än mer framträdande.

Därför har våra insatser för att stärka upp och motverka ensamhet och utanförskap kanske aldrig varit viktigare. Det långsiktiga arbetet "hållbara Araby 2030" är betydelsefullt för att öka tryggheten och pressa tillbaka utanförskap genom att samla resurser inom samhällsbyggnad, socialtjänst och skola. Fler välmående företag genererar fler arbetstillfällen och gör att fler växjöbor har ett jobb att gå till. Det är så vi skapar gemenskap istället för utanförskap och stärker vår ekonomi och gemensamma välfärd på riktigt.

Växjö kommun fortsatte under 2020 omställningen av koncernen genom att ta nästa steg mot att få en mer modern, sammanhållen och kraftfull samhällsbyggnadsorganisation. Det är ett viktigt arbete som frigör resurser till våra fortsatta satsningar på en kvalitativ

undervisning och tidiga stödinsatser i skolan. Välfärdsuppdraget skapar också bättre förutsättningar för att omsorgen ska kunna möta en växande skara invånare i behov av stöd och hjälp i vardagen.

Detta är värdefulla förändringar när vi nu fortsätter vår tillväxtresa från den stora småstaden till den lilla storstaden. Växjö kommun har snart 95 000 invånare och går i rask takt framåt. Det arbete vi lägger ner idag skapar goda förutsättningar för att vi ska kunna atrahera morgondagens växjöbor. Här ska det finnas goda möjligheter att bo, leva, driva företag och utvecklas i hela kommunen.

Växjö kommun har en lång tradition av att kombinera miljöarbete, innovation och entreprenörskap. Det har lagt grunden för att Växjö Energi AB (VEAB) nu är 100 procent fossilfritt och att kommunkoncern snart når samma höga mål. Nu behöver vi göra en gemensam kraftanstängning tillsammans med företag och invånare för att nå slutmålet om att bli en fossilfri kommun 2030.

Vår framgång ligger i hårt arbete, lyhördhet, modiga politiska beslut och medarbetare med ett stort hjärta och engagemang. Det har gjort att vi vågat gå före och visat vägen i både miljö- och jobbfrågor och inte minst i rätten att vara den man är. Växjö ska fortsätta sprida eko över världen och bli en ännu attraktivare kommun för både dagens och framtidens företagare och invånare.

Anna Tenje (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Fotograf: Alexander Hall

Året i korthet

Coronapandemin som inleddes 2020 har haft stor påverkan och lett till många omställningar. Även om framförallt flera evenemang fått ställas in, har det ändå i flera fall hittats lösningar för att kunna erbjuda och genomföra flera aktiviteter, tack vare anpassning av verksamheterna och digitalisering.

Växjö kommun installerar solpaneler på avloppsreningsverket Sundet

620 solpaneler installerades på Sundet under 2020. Den samlade effekten är 200 kW och den förväntas ge ett årsutbyte på cirka 170 000 kWh, vilket motsvarar årsförbrukningen av el för 20–30 hushåll.

Nya biljettlösa parkeringsautomater i Växjö centrum

I januari påbörjades arbetet med att byta ut och ta bort gamla parkeringsautomater i Växjö centrum. I stället hänvisas betalning via någon av våra parkeringsappar. Några automater för kort- och myntbetalning finns dock fortfarande kvar.

Klartecken för om- och tillbyggnation av Ulriksbergskolan och Ulriksbergs förskola

Kommunfullmäktige gav klartecken för det rivningslov och bygglov som behövs för en om- och tillbyggnation av Ulriksbergskolan och nybyggnation av Ulriksbergs förskola. Byggnationen planeras starta i maj, och stå klart till höstterminen 2024.

Höga vattenflöden

Den stora mängden nederbörd under hösten och vintern 2019 ledde i början av året till mycket höga vattennivåer, som ställde till med en hel del problem på flera olika platser runt om i kommunen.

Flera nya digitala tjänster införda

Bland annat lanserades två nya e-tjänster för den kommunala tomtköen. Den ena e-tjänsten gör det enklare och mer tillgängligt för personer att ställa sig i tomtkö. Den andra gör att man digitalt kan ansöka om tomt som finns till allmän försäljning.

Korttidsboendet Furutåvägen 9B blev årets arbetsplats

Utmärkelsen Årets arbetsplats i Växjö kommunkoncern gick till korttidsboendet för ungdomar på Furutåvägen 9B. Verksamheten erbjuder ungdomar med funktionsnedsättning miljöombyte och en stimulerande fritid samtidigt som anhöriga får avlastning.

Växjö kommun hjälper till – producerade efterfrågad skyddsutrustning till vården

För att avhjälpa bristen på skyddsutrustning inom vård och omsorg började arbetsmarknadsanställda, deltagare i daglig verksamhet och personer som tar emot ekonomiskt bistånd till med att producera skyddsutrustning.

Växjö kommun laddar för framtiden

En ökad elektrifiering bidrar till ett hållbart samhälle. En ny laddinfrastrukturplan pekar ut lämpliga platser för cirka 400 laddstationer runt om i kommunen.

Växjö kommun snabbar på tempot för ett klimatneutralt Växjö

Växjö kommun skrev en avsiktsförklaring med Viable Cities för att höja tempot i klimatomställningen. Viable Cities är ett innovationsprogram med fokus på smarta hållbara städer.

140 hektar ny verksamhetsmark på attraktivt läge vid Nylanda

Kommunfullmäktige tog beslut om att godkänna detaljplanen för Nylanda verksamhetsområde vid flygplatsen. Det innebär att Växjö fått 140 hektar ny verksamhetsmark som täcker kommunens behov för många år framöver.

Kommunala trygghetsvårdar för ökad trygghet

För ökad trygghet i framförallt Växjö centrum och på Teleborg, införde Växjö kommun så kallad trygghetsvårdar, som genom sin närvaro ska bidra till att minska oron på allmänna platser.

Satsning för att utbilda undersköterskor

Växjö kommun utbilda undersköterskor under deras arbetstid. Satsningen görs med hjälp av statlig finansiering i äldreomsorgslyftet, traineeplatser och omställningsfonden och syftar till att kunna möta kommande behov.

Ny landsbygdsplan för en attraktivare kommun

En ny landsbygdsplan för Växjö kommun antogs. Planen anger den strategiska riktningen för landsbygdsutvecklingen i kommunen och tydliggör prioriterade utvecklingsområden.

Årets Trygghetsmätning visar på minskad trygghet i kommunen

Resultatet av årets Trygghetsmätning visade på något sämre resultat än 2019. Den konkreta känslan och oron för att utsättas för brott har ökat och mätningen visar på flera fortsatta utmaningar.

Flera satsningar på ökad trivsel och attraktivitet i Växjö kommun

Renovering och upprustning av lekplatser, målning av övergångsställen och trivselbelysning. Det är några exempel på åtgärder Växjö kommun genomför för att öka trivseln och attraktiviteten i kommunen. Samtidigt satsas cirka 2 miljoner på trygghets- och brottsförebyggande åtgärder runt om i kommunen.

Växjö signerar Europas första klimatkontrakt

Växjö undertecknade Europas första klimatkontrakt och fortsätter därmed ta täten i arbetet med klimatomställningen. Genom kontraktet åtar sig Växjö att snabba på omställningen till klimatneutralitet och hållbarhet.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunkoncernen	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat, mnkr	249	112	424	285	1 261
Eget kapital, mnkr	4 760	6 096	5 983	5 559	5 310
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	2 033	1 614	1 646	1 662	1 712
Investeringar, mnkr	1 089	1 374	1 159	1 574	1 171
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	3	12	1	39	26
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	95	98	90	93	71
Långfristig låneskuld, kr/invånare	87 907	73 854	67 780	69 931	72 596
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/ invånare	33 157	47 620	46 857	43 160	40 551
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	25,2	26,4	26,3	24,6	22,8
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 210	7 238	7 220	7 089	6 807
Antal invånare 31/12	94 859	94 129	92 567	91 060	89 500
Kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat, mnkr	215	2	108	159	139
Verksamhetens resultat, mnkr	56	-202	-112	-13	-35
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 409	1 421	1 706	1 578	1 460
Verksamhetens kostnader, mnkr	-6 530	-6 511	-6 535	-6 135	-5 756
Eget kapital, mnkr	1 877	3 225	3 223	3 115	3 006
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	28	1 590	1 624	1 643	1 712
Nettoinvesteringar, mnkr	278	251	272	111	12
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 320	5 028	4 861	4 671	4 392
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	6	3	4	6	5
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	1	5	8	6	3
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	100	99	95	96
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	27,1	27,8	27,1	26,1	25,8
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Ändrad redovisningsprincip 2019 andelar Kommuninvest: Redovisningsprincipen ändrades gällande uppskrivning av andelar i Kommuninvest (finansiell anläggningstillgång). År 2015 var sista året då uppskrivning skedde. Eget kapital för åren 2016–2018 är minskat med 75 miljoner kronor jämfört med respektive fastställda årsredovisning.

Ändrad redovisningsprincip 2020 pensioner till fullfondsredovisning: Fullfondsmodellen innebär att pensionsåtagande intjänat till och med år 1997 (exklusive visstids-pension) istället för ansvarsförbindelse redovisas på balansräkningen som en avsättning. Justering har gjorts mot ingående eget kapital år 2020.

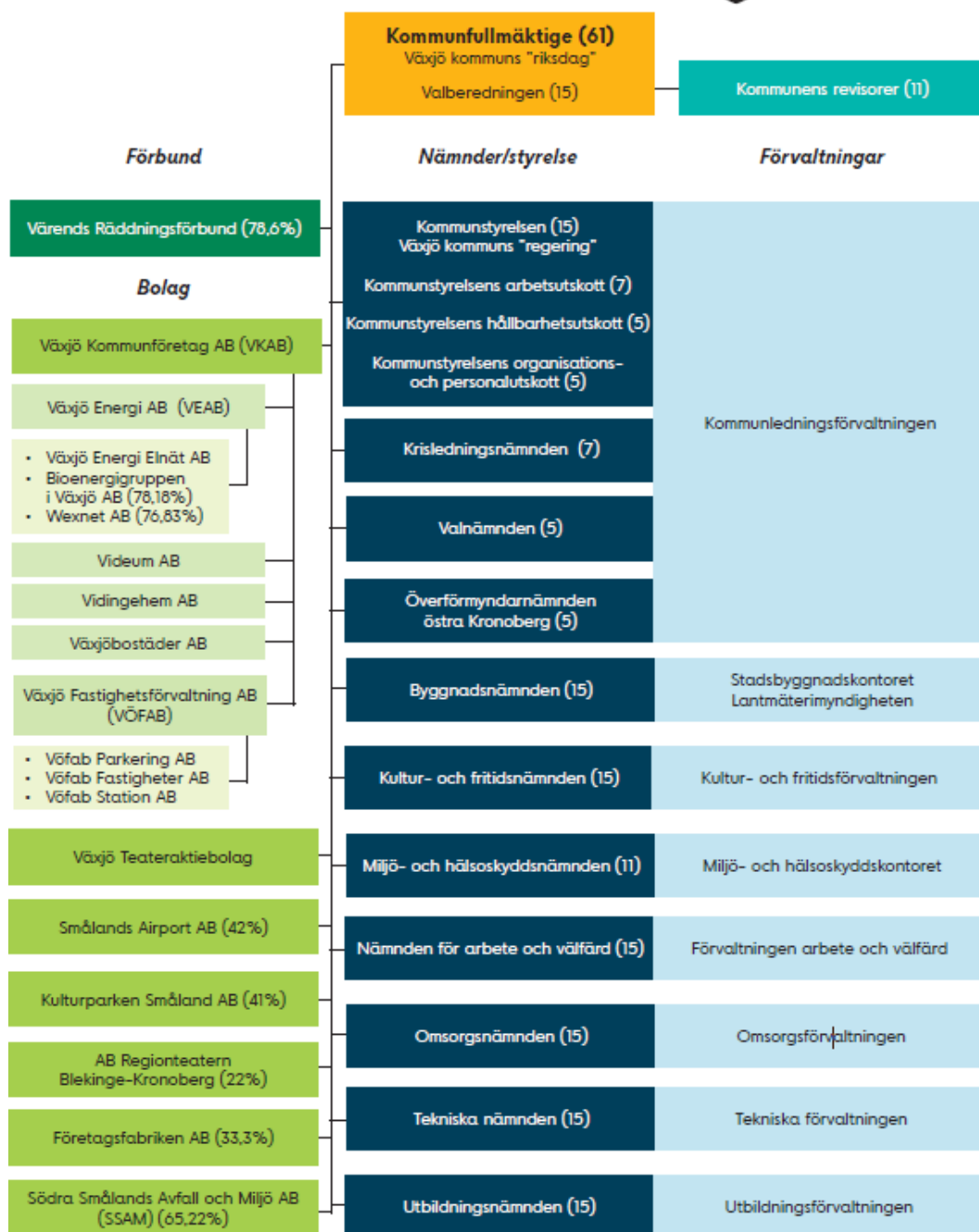
Soliditet: definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

Nettoinvesteringar: definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för investeringsbelopp som finansierats med ex offentliga bidrag, eller upplupna intäkter som förbrukas under flera år, ex anslutningsavgifter VA.

Nettokostnad: avser verksamhetens intäkter minskade med verksamhetens kostnader och avskrivningar.

Den kommunala koncernen

Bilden nedan beskriver samtliga nämnder och bolag som ingår i kommunkoncernen. I det högra fältet finns nämndernas förvaltningsorganisation. Där inget anges är bolaget helägt av kommunen. Antal ledamöter inom parentes. Överförmyndarnämnden östra Kronoberg är en gemensam nämnd mellan Alvesta, Lessebo, Tingsryd och Växjö.

Växjö kommun har även intressen i kommunalförbunden Vård och behandling i Kronoberg (VoB), Samordningsförbund Värend, Växjö & Co AB, Växjö Citysamverkan AB, Huseby Bruk AB samt i två stiftelser, nämligen Stiftelsen Smålands Museum och Stiftelsen Emigrantinstitutet.

Omfattning privata utförare 2020

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande, det vill säga kommunala företag inkluderas inte i begreppet. Privat utförare i detta

sammanhang omfattar inte heller fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Nedan redovisas omfattningen av privata utförare i Växjö kommun år 2020. I parentes anges, i defall där det är relevant, andelen av verksamheten som utförs i privat regi.

Verksamhetsområde	Antal privata utförare	Omfattning
Omsorg		
Särskilt boende äldre (LOV)	3	296 lägenheter (38%)
Bostad med särskild service, SoL	1	Ca 15 (100 %)
Hemtjänst och hemsjukvård (LOV)	5	243 omsorgstagare (84%)
Bostad med särskild service, LSS	3	58 lägenheter (20 %)
Kultur och fritid		
Café i Statsbiblioteket Växjö	1	
Drift Växjö simhall	1	
Skötselavtal anläggningar Arenastaden	1	
Lokalvård	1	
Infrastruktur etc.		
Underhållsbeläggning gata	1större och några mindre	
Snöröjning	1större och några mindre	
Övrig gatudrift	1större och några mindre	
Parkeringsövervakning	1	
Vattenmätarhantering	1	
Vuxenutbildning		
Svenska för invandrare	8	1298 elever (84%)
Vuxenutbildning teoretiska gymnasieämnen	12	2310 elever (96 %)
Vuxenutbildning yrkesprogram gymnasienivå	10	1028 (100%)
Grundläggande vuxenutbildning	7	757 elever (84%)
Övrigt		
Städentrepenad förskolor och skolor	3	
Sysselsättningsåtgärder	2	43 deltagare (42 %)

Utöver ovanstående finns även privata utförare för institutionsplaceringar inom missbruksvård, barn- och ungdomsvård samt socialpsykiatri. Antal och andel placeringar följs och utvärderas kontinuerligt.

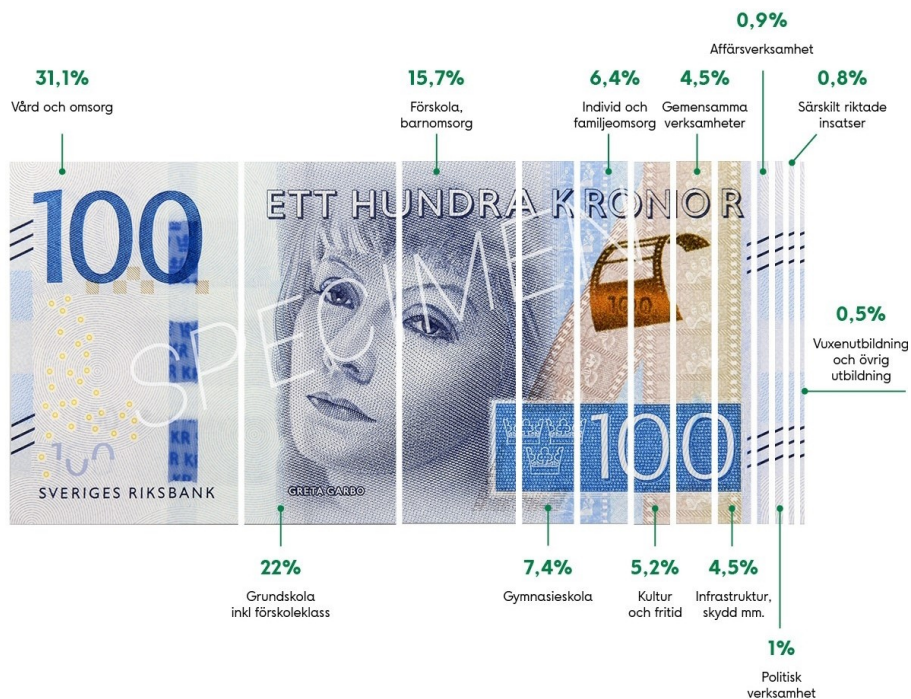
Vart gick skatten 2020

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten

360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

	Netto kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	51	1,0	705
Infrastruktur, skydd m.m.	236	4,5	3 283
Kultur och fritid	271	5,2	3 773
Förskola, skolbarnomsorg	823	15,7	11 445
Grundskola inklusive förskoleklass	1 150	22,0	16 006
Gymnasieskola	386	7,4	5 374
Vuxenutbildning och övrig utbildning	29	0,5	396
Vård och omsorg	1 625	31,1	22 609
Individ- och familjeomsorg	333	6,4	4 642
Särskilt riktade insatser	40	0,8	558
Affärsverksamhet	47	0,9	653
Gemensamma verksamheter	233	4,5	3 239
Summa	5 224	100,0	72 683

Med särskilt inriktade insatser avses flyktningmottagande och arbetsmarknadsåtgärder. Med gemensamma verksamheter avses i huvudsak gemensamma lokaler och administrativa stödfunktioner, såsom ekonomi, personal, IT, kansli etc.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

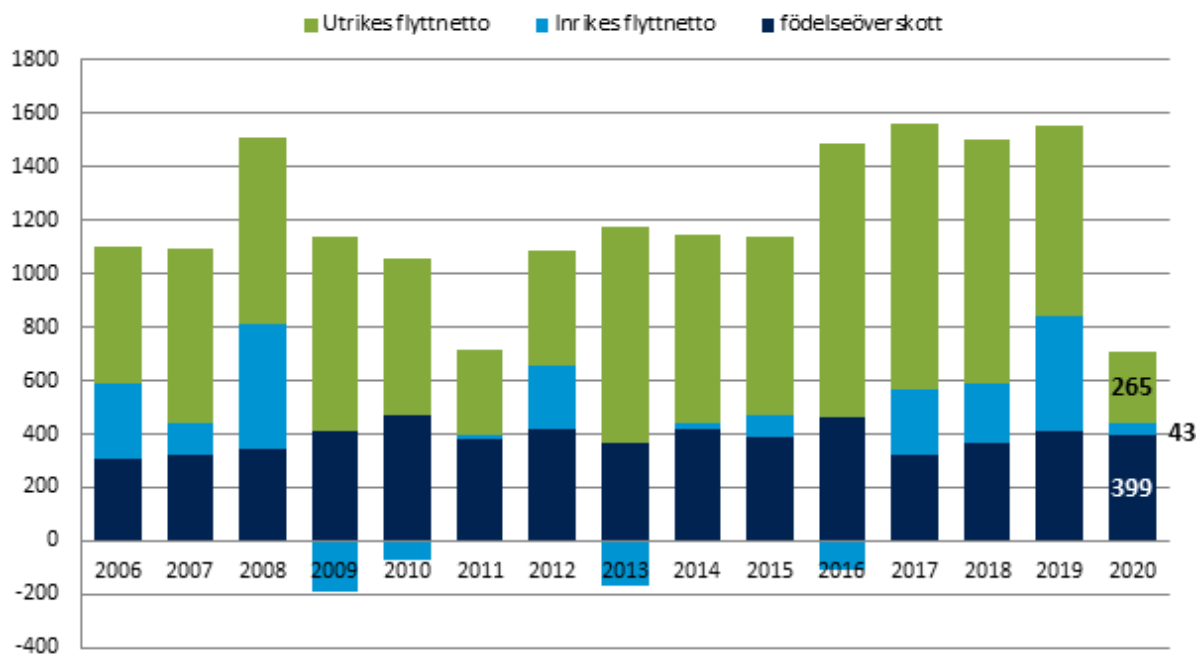
Befolkningsutveckling

Under 2020 ökade Sveriges folkmängd med drygt 51 700 personer eller 0,5 procent och uppgick vid årsskiftet till 10 379 295. Befolkningen ökade i 17 av landets 21 regioner där Blekinge, Dalarna, Västernorrlands och Norrbottens län stod för de negativa siffrorna. I Kronobergs län steg invånarantalet med 0,39 procent eller nästan 800 personer. Under året har coronapandemin haft en tydlig effekt på befolkningstillväxten för många regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten med 55 procent jämfört med de fem senaste åren, motsvarande siffra för Kronoberg var hela 68 procent. Även för Växjö kommun, som har haft en jämn och hög befolkningstillväxt under den senaste tioårsperioden, bromsade befolkningsökningen in rejält. I slutet av 2020 låg folkmängden i kommunen på 94

859 invånare, en ökning med 730 personer eller 0,8 procent jämfört året innan. Det innebär nästan en halvering av kommunens befolkningstillväxttakt jämfört med de senaste fem åren. 2020 års kommunsiffra innebär ändå att Växjö stod för drygt två tredjedelar av den positiva befolkningsförändringen i Kronobergs län.

Majoriteten (56 procent) av 2020 års befolkningsökning kan förklaras av ett positivt födelseöverskott. Det är första gången på 10 år som födelseöverskottet i kommunen står för mer än hälften av befolkningstillväxten. Ett positivt inrikes och utrikes flyttnetto bidrog också till Växjö kommuns stigande invånarantal under 2020. Om vi ser till det sista decenniet har kommunens tillskott från födelsenettet varit totalt 3 943 personer.

Folkökningens faktorer 2008-2020

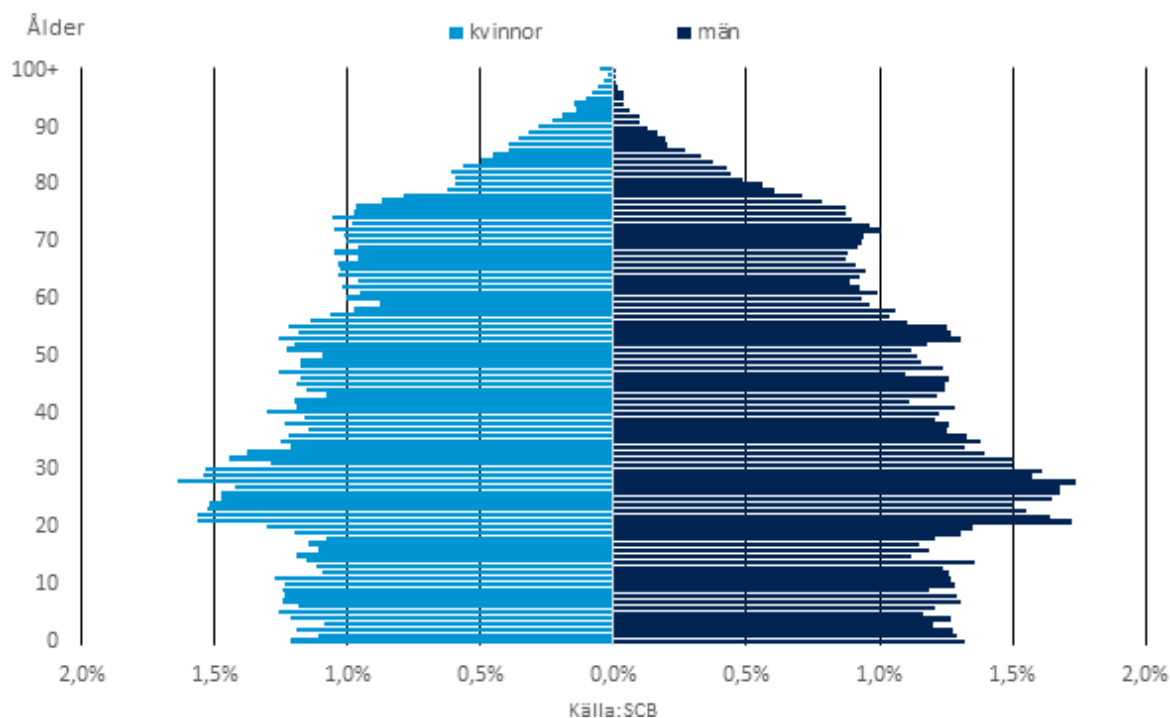
Om vi ser till de senaste tio åren har en stor del av kommunens befolkningstillväxt skett i Växjö stad. Räknat från 2010 har befolkningen i kommunen ökat med drygt 11 120 personer eller 13,4 procent. Befolkningen i Växjö stad växte under samma period med 9 600 personer, vilket utgör nästan 86 procent av kommunens totala befolkningstillväxt. Kommunens andra tätorter samt övrig landbyggd stod för 9,9 respektive 3,8 procent av den totala befolkningsökningen under motsvarande period.

Antalet födselar, personer som avlider samt flyttningar påverkar Växjö's antalsmässiga befolkningsutveckling. För en kommun och dess verksamheter sker dock de stora förändringarna främst genom att olika stora åldersgrupper åldras för varje år vilket medför förändrade behov.

Befolkningen ökade i nästan samtliga åldersgrupper jämfört med året innan. En grupp som dock påverkats tydligt av coronapandemins framfart är personer i arbetsförålder, 20 – 64 år. Vid en

jämförelse med de senaste två åren ser man en tydlig inbromsning i tillväxttakten av antalet personer då gruppen endast ökade med 190 personer (+0,4 procent) under 2020 jämfört 740 (+1,4 procent) respektive 840 personer (1,6 procent) för 2018 och 2019. Nedgången kan till stor del förklaras av de olika restriktioner som införts för att förhindra smittspridningen, vilket minskat rörligheten för befolkningen både internationellt som nationellt. Att delar av Linneuniversitetets undervisning skett på distans kan också antas ha påverkat det annars relativt goda inflödet av studenter till kommunen. Unga i gymnasieålder (16–19 år) ökade emellertid under 2020 (+3,2 procent), något som till viss del kan förklaras av de stigande födelsetalen i mitten och slutet av 2000-talet men även av de senaste årens migrationsflöden. Även personer i de övre pensionärsåldrarna fortsatte att bli fler (+1,3 procent) under 2020, något som förklaras av att den stora gruppen av fyrtioåringar nu börjat komma in i dessa åldrar.

Befolkningspyramid, Växjö kommun, 2020

Ekonomisk utveckling

Den lägsta skatteunderlagstillväxten på tio år

År 2020 har präglats av en stor prognososäkerhet som en följd av Covid-19. Prognososäkerheten bedöms alltså vara väsentligt högre än normalt även om det värsta av pandemin sannolikt ligger bakom oss. Vad gäller skatteunderlagstillväxten bedömer SKR att tillväxten för år 2020 är den lägsta på tio år. Skatteunderlagstillväxten bedöms ha stannat på en nivå strax över två procent.

Att den inte blev lägre beror på en ökning av inkomster från permitteringslön, arbetslöshetsersättning och sjukpenning samt tillfälliga åtgärder som beslutats för att milda effekterna av pandemin.

Balanserat konjunkturläge år 2024

Avgörande för den samhällsekonomiska utvecklingen blir hur smittspridningen påverkas av vaccinationsprogram och restriktioner världen över. SKR bedömer att såväl BNP som sysselsättning får bättre fart under andra halvan av år 2021. Bedömningen är att den svenska samhällsekonomin återställs i ett utdraget förlopp och att ett balanserat konjunkturläge inte nås förrän år 2024. Eftersom resursutnyttjandet är lågt just nu kommer BNP-tillväxten bli hög när återhämtningen väl tar fart. Återhämtningen för antalet sysselsatta bedöms dock bli utdragen och andelen arbetslösa bedöms uppgå till i genomsnitt 8 procent under de kommande tre åren.

Den totala kommunala skattesatsen minskar med 1 öre år 2021

Den genomsnittliga totala kommunala skattesatsen minskar och uppgår under 2021 till 32,27 procent. Den kommunala skattesatsen minskar i genomsnitt med 1 öre och uppgår till 20,71 medan regionskattesatsen ligger kvar på 11,56.

Etthundratusen invånare 2024

År 2024 beräknas Växjö kommun ha 100 000 invånare. Denna utveckling innebär stora möjligheter men också stora utmaningar. Växjö kommun växer inte bara när det gäller antal invånare och antal nya bostäder utan också vad gäller teknisk infrastruktur och verksamhetslokaler. De kommande årens investeringar är stora och Växjö kommun har under de senaste åren upplevt en växtvärk som tagit sig uttryck i såväl verksamhet som i ekonomi.

Utmaningen är att säkerställa att nettokostnaderna för kommunens ordinarie verksamhet inte ökar mer än det som ska finansiera densamma, det vill säga den "gemensamma pengapåsen". Tillsammans med nivån på finansnettot, där bland annat utdelningar från bolagen ingår, gäller det att skapa tillräckligt höga resultatnivåer de kommande åren som skapar en långsiktig och hållbar ekonomi för hela kommunkoncernen.

Långsiktig planering av verksamhet och ekonomi

För att kunna upprätthålla och utveckla den kommunala servicen i kommunen och successivt gå från en stor småstad till en liten storstad krävs god planering och framförhållning. Långsiktiga beräkningar och väl grundade bedömningar är nödvändiga att ha som underlag för diskussioner om prioriteringar och strategiska vägval. Växjö kommun behöver ytterligare stärka greppet om demografiutvecklingens effekter på budgeten för att kunna förbereda och tillhandahålla ändamålsenlig verksamhet med hög resurseffektivitet. Koncernens investeringsprocess och dess struktur och metod behöver utvecklas för att bli ett strategiskt instrument i den övergripande planeringen och uppföljningen.

Budget år 2021–2023 Trygg Valfärd

Det ekonomiska utgångsläget för budget 2021 var utmanande och välfärden och kärnuppdraget prioriterades. För att fortsatt kunna finansiera välfärden behöver kommunerna arbeta med effektiviseringsåtgärder på både kort och lång sikt. Effektiviseringsåtgärder på nära 75 miljoner kronor kommer att verkställas i verksamheterna under år 2021 i syfte att nå en budget i balans. Effektivisering sker bland annat genom fortsatt samordning av koncernövergripande stödfunktioner. Syftet med dessa åtgärder är att rusta organisationen för framtiden och fortsatt säkra en ändamålsenlig och resurseffektiv verksamhet.

Växjö kommunkoncern arbetar systematiskt med effektivisering genom ett processorienterat arbetssätt. Genom ett flödesorienterat och gränsöverskridande utvecklingsarbete främjas produktivitet och effektivitet. Genom ett tydligt fokus på de koncerngemensamma riktningssmålen säkerställs att alla organisatoriska enheter skapar värde företag, invånare och besökare.

Hållbara Växjö 2030

Från och med år 2021 är Växjö kommuns hållbarhetsprogram en integrerad del av koncernens styrmodell. Genom att koppla ihop de långsiktiga målbilderna med Växjö kommuns budget skapas förutsättningar för hög måluppfyllelse och goda resultat både på kort och lång sikt. Hållbarhetsarbetet involverar såväl ekologisk, ekonomisk som social hållbarhet. Uppföljning och analys av programmet kommer att ske i årsredovisning och i djupare trendanalyser år 2022, 2026 och 2030.

Finansiella risker

Växjö kommun

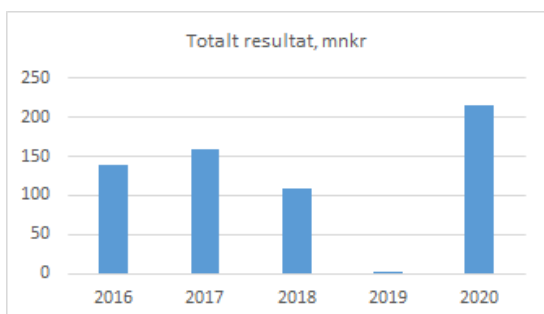
Resultat och kapacitet

Årets resultat

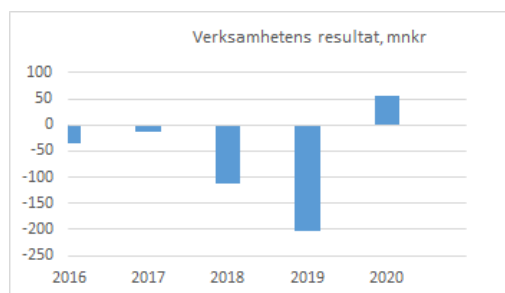
mkr	Utfall 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse
Årets resultat	215	0	215
Verksamhetens resultat	56	-160	216

Kommunens resultat för år 2020 uppgår till 215 miljoner kronor. Det är en betydande resultatförbättring jämfört med år 2019 som hade ett resultat på 2 miljoner kronor. Resultatet för år 2020 kan översiktligt härledas till att nivån på skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag för perioden överstiger verksamhetens nettokostnader med 56 miljoner kronor tillsammans med att finansnettot ger ett tillskott på 159 miljoner kronor.

För år 2020 ingår 171 miljoner kronor i nya generella statsbidrag som staten beslutat om under året bland annat med anledning av coronapandemin. Dessa tillskott är en stor orsak till den höga resultatnivån.

Resultatet för den ordinarie verksamheten, det vill säga verksamhetens nettokostnader med avdrag för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, visar ett positivt utfall för år 2020 med 56 miljoner kronor.

Det höga positiva utfallet för verksamhetens resultat för året beror till stor del på tillskottet av den generella statsbidragen tillsammans med en kostnadsnivå för verksamheterna som är lägre än budgeterat. Utfallet för år 2020 jämfört med verksamhetens resultat för år 2019, är en förbättring med nästan 260 miljoner kronor. Även här är det de tillfälliga generella statsbidragen som får effekt. Nettokostnaderna år 2020 ökar med endast drygt 30 miljoner kronor jämfört med år 2019 samtidigt som skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökar med nästan 300 miljoner kronor.

Jämförelsestörande poster

För att resultatet ska vara jämförbart mellan åren justeras vissa nyckeltal för jämförelsestörande poster. Som jämförelsestörande betraktas poster som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

När uppföljning sker av den ordinarie verksamheten, exkluderas exploateringsresultatet, som kan variera stort mellan de olika åren.

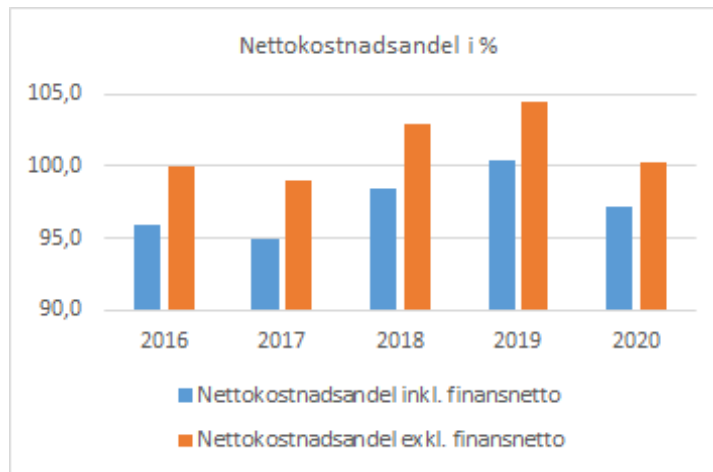
Exploateringsresultatet bedöms därför alltid som en jämförelsestörande post. Med markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

År	Jämförelsestörande post	+ intäkt, - kostnad mnkr
2020	Exploateringsresultat	+14
2019	Exploateringsresultat	+22
2018	Exploateringsresultat	+36
2017	Medfinansiering statlig struktur	-78
2017	Exploateringsresultat	+20
2016	Exploateringsresultat	-50

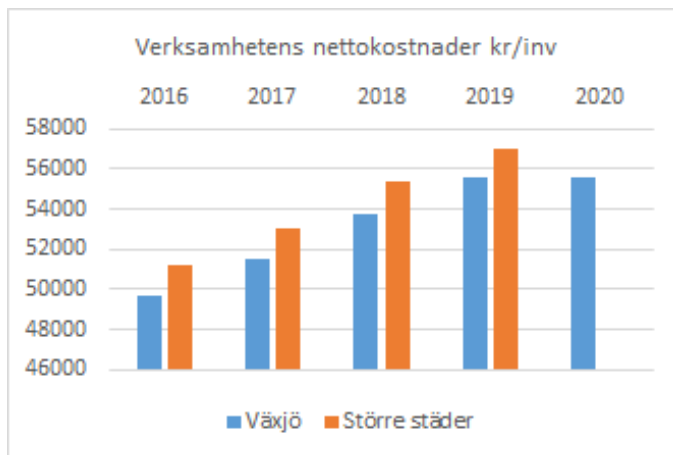
Utveckling av nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatet behöver därför över tiden vara positivt för att finansiera exempelvis investeringar och pensionsåtaganden. Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar. Verksamhetens nettokostnader och finansnetto i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning bör därför understiga 100 procent. Vid beräkning av nettokostnadsandel exkluderas jämförelsestörande poster.

För år 2020 uppgick nettokostnadsandelen inklusive finansnettot till 97 procent. Om finansnettot exkluderas uppgår nettokostnadsandelen istället till 100 för året. De tillfälliga generella statsbidragen som kommunen erhållit år 2020 framförallt kopplat till coronapandemin, bidrar till att förbättra nyckeltalet till en lägre procentandel. För att uppnå en långsiktig ekonomi i balans, måste ökningstakten av nettokostnaderna minska, för att inte överstiga nivån på skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning som ska finansiera den ordinarie verksamheten

Verksamhetens nettokostnader per invånare har de senaste åren varit något lägre i Växjö kommun jämfört med kommungrupp större städer. För år 2020 uppgick nettokostnaden i Växjö till 55.493 kronor per invånare, som är något lägre jämfört med år 2019 som uppgick till 55.560 kronor.

Ökning från föregående år, %, exkl. jämförelsestörandeposter	2020	2019	2018	2017	2016
Skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning	5,8	3,4	4,1	6,3	5,2
Verksamhetens nettokostnad inklusive finansnetto	1,4	5,4	7,6	5,9	3,0
Verksamhetens nettokostnad exklusive finansnetto	0,5	4,8	8,3	5,7	3,5

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter för år 2020, exklusive exploatering, uppgår totalt till nästan 1,4 miljarder kronor och är i samma nivå som föregående år. Olika intäkter har dock både ökat och minskat.

Exempelvis har kommunen haft lägre intäkter för parkeringsintäkter. Det beror till stora delar på att beslut togs om gratis parkering under tre månader med anledning av coronapandemin.

Kommunen har även erhållit betydligt lägre statsbidrag från Migrationsverket med anledning av nya förutsättningar med både regelverk och minskning av antal personer. Med anledning av pågåendecoronapandemi har kommunen under år 2020 fått ersättning för sjuklön för ett antal månader med sammanlagt 35 miljoner kronor och 15 miljoner kronor i ersättning för merkostnader covid-19, bidrag som inte fanns år 2019.

Verksamhetens kostnader år 2020, exklusive exploatering, uppgår totalt till 6,5 miljarder kronor och har ökat endast något jämfört med föregående år. I likhet med intäkterna har olika kostnader både ökat och minskat.

Personalkostnaderna har minskat med drygt 40 miljoner kronor jämfört med 2019. Om kostnads-effekterna av årets lönerörelse samt ökade arbetsgivaravgifter eliminerar uppgår den faktiska minskningen av lönekostnaderna till drygt 100 miljoner kronor. Även om sjuklönekostnaderna har ökat mellan åren (17 mnkr), konstateras

kostnadsminskningar vad gäller utbetald månadslön och ersättning för obekvämt arbetstid (88 mnkr). Antal tillsvidareanställda (omräknat till heltidsanställda) samt visstidsanställda med månadslön har minskat med 2 procent. Den främsta orsaken är arbete för att nå de effektiviseringskrav som tilldelats verksamheterna och det fortsatta arbetet med att optimera bemanningen. Detta har även lett till att kostnaden för timlön har minskat med 20 procent (32 mnkr) jämfört med 2019. Behovet av timanställningar till följd av coronapandemin har mildrats något då ordinarie personal har flyttats från verksamheter med lägre behov till andra verksamheter där behovet varit större. Inom förskolan har verksamheten klarat frånvaron utan vikarier i större utsträckning då det varit färre barn i verksamheten.

Lämnade bidrag har ökat med drygt 20 miljoner kronor jämfört med föregående år och det beror på extra satsningar på föreningsstöd och extra driftbidrag till bland annat Växjö Småland Airport AB.

Utfallet för övriga kostnader och tjänster är nästan 30 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år. Minskningen kan till stor del hänföras till inställda utbildningar och ej genomförda interna konferenser etc. samt minskad omfattning av köpta tjänster med anledning av coronapandemin.

Skatteintäkter, utjämning och generella stadsbidrag

mnkr	2020			2019
	Utfall	Budget	Budgetavvikelse	Utfall
Skatteintäkter	4 156	4 133	23	4 060
Avräkning skatter innevarande år	-67	0	-22	-40
Avräkning skatter föregående år	-23	0	-67	2
Summa skatteintäkter	4 067	4 133	-66	4 022
Utjämning	831	825	6	768
Generella stadsbidrag	421	247	174	238
Summa totalt	5 319	5 205	114	5 028

Växjö kommun, Årsredovisning 2020 Växjö kommun

17(153)

Skatteintäkterna tillsammans med generella statsbidrag och utjämning är den huvudsakliga källantill att finansiera kommunens verksamhet. De generella statsbidragen består av LSS-utjämning, kommunal fastighetsavgift och statsbidrag välfärd. Kommunalekonomisk utjämning är ett utjämningsystem mellan kommunerna som garanterar 115 procent av medelskattekraften. Totalt uppgick skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning för år 2020 till 5 320 miljoner kronor. Det är en ökning med 292 miljoner eller 5,8 procent jämfört

med år 2019. Den stora ökningen beror på att staten tillfört extra tillfälliga tillskott för år 2020 i form av generella statsbidrag med anledning av bland annat pågående coronapandemi med drygt 170 miljoner kronor.

Nivån på skatteintäkterna är beroende av skattesatsen och skatteunderlaget. Kommunalskatten uppgår i Växjö till 20,19 procent. Kommunalskatten i Växjö ligger under den genomsnittliga nivån i Sverige, som för år 2020 uppgår till 20,72 procent.

Total kommunal skattesats 2017–2020, genomsnitt för riket

%	2021	2020	2019	2018
Kommunal skattesats	20,72	20,72	20,70	20,74
Regionskattesats	11,56	11,56	11,49	11,39
Total kommunal skattesats*	32,28	32,28	32,19	32,12

Anledningen till att siffrorna inte summerar för år 2018 beror på avrundning.

Finansnetto

Mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Utdelning från koncernbolag	133	139	144	116	100
Borgensavgifter	62	55	54	56	37
Räntenetto	17	19	23	20	25
Finansiell kostnad pensioner	-45	-10	-7	-6	-2
Övriga finansiella poster	-8	1	7	-13	14
Summa finansnetto	159	204	221	173	174

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största delen består av utdelningar från kommunala bolag, borgensavgifter, ränteintäkter vid utlåning till de kommunala bolagen och föreningar, samt räntekostnader. I finansnetto ingår även finansiella kostnader för pensionsavsättningar som räknas upp med räntavarje år

Den finansiella kostnaden för pensioner är högre år 2020 jämfört föregående år eftersom kommunens pensionsåtagande före år 1998 från och med år 2020 ingår som en avsättning i balansräkningen.

Förändringen grundar sig på kommunfullmäktiges beslut i budget 2020. Tidigare år har detta pensionsåtagande redovisats som en ansvarsförbindelse. Kommunens totala kostnader för pensioner har dock minskat till följd av den förändrade redovisningsprincipen för pensioner, även om de finansiella kostnaderna för pensioner har ökat.

Investeringar

Mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoinvesteringar	278	251	272	111	12

Kommunens verksamhetsfastigheter ägs främst av kommunens helägda fastighetsbolag Växjö Fastighetsförvaltning AB, Vöfab och Vidingehem AB. Investeringar i verksamhetsfastigheter redovisas i bolagen och kommunen har istället kostnader för att hyra lokalerna.

Kommunens investeringar omfattar framförallt investeringar i VA, gator och vägar samt IT-investeringar. För år 2020 redovisas en nettoutgift för investeringar på 278 miljoner kronor. Investeringarna redovisas mer utförligt per nämnd i eget avsnitt längre fram i Årsredovisningen.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

Mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	215	2	108	159	139
Avskrivningar (ej likviditetspåverkande)	143	140	144	127	131
Summa	358	142	252	286	270
Nettoinvesteringar	278	251	272	111	12
Försäljning av anläggningstillgångar	0	2	0	0	1
Summa	278	253	272	111	13
Skattefinansieringsgrad, %	129	56	93	258	2 077

Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvestering minus (-) försäljningsintäkter avseende anläggningstillgångar. Från år 2018 har redovisningen för exploateringsverksamheten ändras, varför tidigare år inte fullt ut är jämförbara.

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en tillräckligt stor andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung för att investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. En finansieringsgrad över 100 procent innebär att kommunen kan egenfinansiera investeringarna utan att låna eller att minska likviditeten.

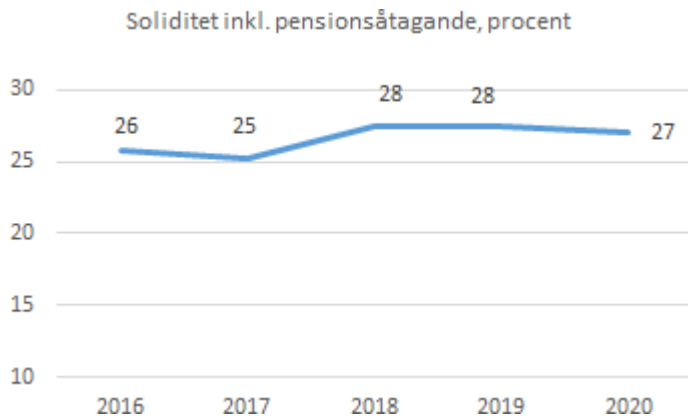
En hög finansieringsgrad innebär också att detfinansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden. Den större delen av investeringarna görs i de kommunala bolagen varvid kommunens nyckeltal har varit höga avseende egenfinansiering av investeringar. Den betydligt högre resultatnivån för år 2020, 215 miljoner kronor jämfört med 2 miljoner kronor 2019, gör att det blir en mycket högre skattefinansieringsgrad år 2020 jämfört med år 2019.

Risk och kontroll

Soliditet

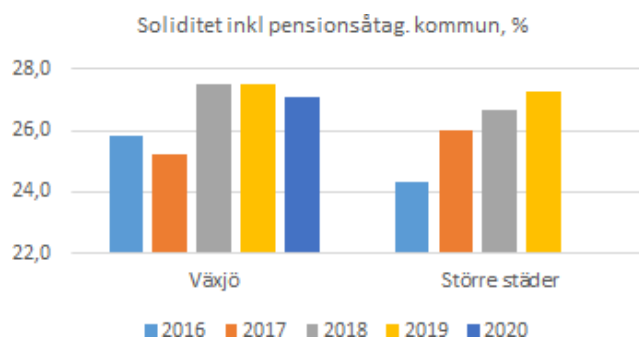
Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Soliditeten

är beroende av resultatutvecklingen och förändringen av tillgångarna. En försämrad soliditet är en varningssignal som måste beaktas.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser för pensioner uppgick till 27 procent per den 31 december 2020 vilket är något sämre än föregående år (28%). Detta mått på soliditet påverkas inte av den förändrade hantering av pensionsåtagandet eftersom hänsyn tagits till det totala pensionsåtagandet även tidigare år. Anledningen till att soliditeten minskar, trots resultatförbättringen år 2020, är en ökad

balansomslutning med 944 miljoner kronor. Ökningen av balansomslutningen beror dels på en ökad likviditet dels på en högre nivå på anläggningstillgångarna i och med en förändrad bruttoredovisning av investeringsinkomster, exempelvis anslutningsavgifter. Från och med år 2020 redovisas investeringsinkomsterna som en skuld (en förutbetalad intäkt) istället för som tidigare år som en minskning av anläggningstillgångarna.

Soliditeten i Växjö kommun har de senaste åren legat i nivå eller något högre jämfört med kommungrupp större städer.

Skuldsättningsgrad

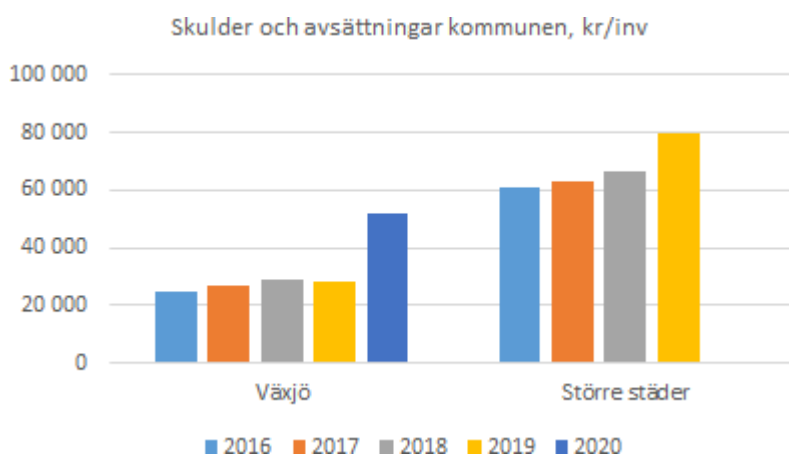
Skuldsättningsgrad, %	2020	2019	2018	2017	2016
Total skuldsättningsgrad	72	45	45	43	42

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad och beskriver kommunens finansiella risk och räntekänslighet. Beräkningen görs genom att summan av kort- och långfristiga skulder samt avsättningar sätts i relation till totala tillgångar. Växjö kommun har tidigare år haft en låg skuldsättningsgrad, kring 44 procent, som en följd av att kommunens bolag äger större del av verksamhetslokalerna och att pensionsåtagandeföre 1998 tidigare har redovisats som en ansvarsförbindelse

utanför balansräkningen.

Den nya redovisningsprincipen för pensionerna från år 2020, att i stort sett hela pensionsåtagandet redovisas som skuld i balansräkningen, försämrar skuldsättningsgraden som 31 december 2020 uppgår till 72 procent.

Sett till kronor per invånare, har Växjö kommun dock fortfarande en betydligt lägre nivå på skuldsättning än sin kommungrupp.

Likviditet

	2020	2019	2018	2017	2016
Omsättningstillgångar, mnkr	2 704	2 188	2 220	2 102	1 929
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mnkr	1 431	1 139	1 325	961	922
Balanslikviditet, %	189	192	168	219	209

Balanslikviditet definieras som omsättningstillgång/(kortfristiga skulder-skuld för intjänad semester och okompenserad övertid).

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Skulden för intjänad semester och okompenserad övertid har exkluderats eftersom skulden inte bedöms förändras det närmaste året.

Likviditet krävs för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror, pensioner och större investeringar. Likvida medel har ökat sedan årsskiftet och den finansiella beredskapen i Växjö kommun bedöms vara mycket god.

Utlåning

Mnkr	2020	2019	2018	2017
Fastighetsbolag Arena Staden	440	502	515	525
SEB/Leasing Sandvik 3 (VEAB)	736	736	736	736
Växjö Kommunföretag AB (VKAB)	573	597	657	377
Smaland Airport AB	6	6	6	6
Föreningar/övriga	63	65	20	17
Summa utlåning	1 818	1 906	1 934	1 661

Per den 31 december 2020 uppgår kommunens kort- och långfristiga utlåning till 1 818 miljoner kronor vilket är en minskning med 88 miljoner kronor jämfört med föregående år. Utlåning till föreningsägda fastighetsbolag på Arenastaden minskar med 62 miljoner kronor främst till följd av lösta lån i samband med försäljningen av Växjö Innebandyarena AB (Fortnox Arena) till NIVIKA december 2020. Under år 2020

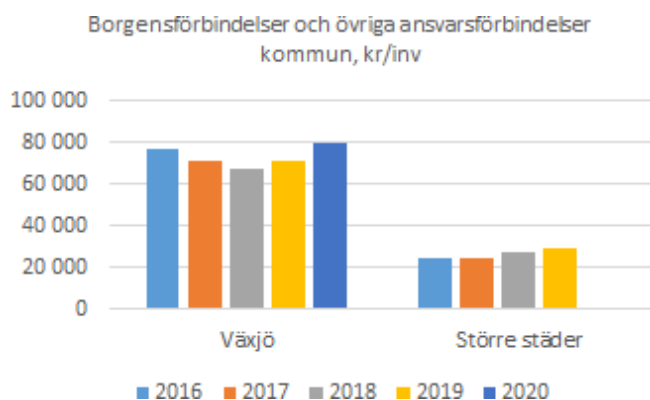
har amorteringsbefrielse på lån till föreningsägda fastighetsbolag på Arenastaden samt föreningar beviljats för att möta effekter av coronapandemin. Utlåningen till SEB för finansiering av Sandvik 3 (VEAB) finansieras via upplåning från Nordiska Investeringsbanken och Kommuninvest. Övrig utlåning finansieras med kommunens egen överskottslikviditet.

Borgensåtagande

mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Borgensåtagande	7 565	6 734	6 286	6 466	6 864
Koncernresultat	249	113	424	285	1 261

Kommunen går i borgen för extern upplåning till de kommunala bolagen för att säkerställa god tillgång till lånefinansiering. Höga borgensåtaganden kan innebära ett ökat risktagande. Räknat per invånare är borgensåtagandet för kommunen betydligt högre än genomsnittet i landet. Borgensåtagandet för kommunen har ökat med 831 miljoner kronor under år 2020 vilket förklaras av en hög investeringstakt

i de kommunala bolagen i Växjö kommunföretag AB koncernen till bostäder, nya verksamhetslokaler, samt uppbyggnad av renhållningsverksamheten i Södra Smålands Avfall & Miljö AB. Den goda ekonomin i de kommunägda bolagen innebär dock en låg risk för kommunens borgensåtaganden. Vid analys och bedömning av borgensåtagandet bör även beaktas kommunens skuldsättningsgrad.

Växjö kommunkoncern bolagen

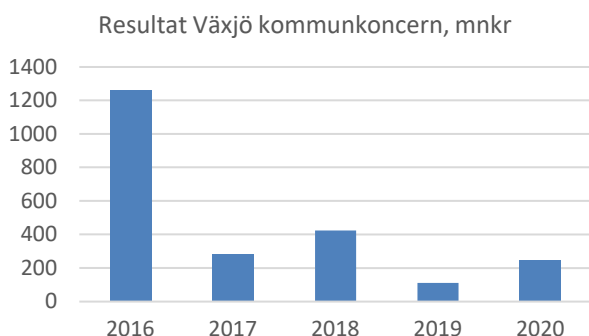
Resultat och kapacitet

Årets resultat

Resultatet i kommunkoncernen efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 249 miljoner kronor vilket är högre än föregående års resultat på 113 miljoner kronor. VKAB-koncernen visar ett lägre resultat än år 2019 på grund av kostnad för skatt på ej medgivna ränteavdrag för

inkomståren 2014–2018 på cirka 20 miljoner kronor samt nedskrivningsbehov i ett av bolagen med 58 miljoner kronor. Koncernelimineringar har gjorts med 118 miljoner kronor hänförliga till utdelningar och nedskrivningar av aktier till följd av aktieägartillskott.

Årets resultat, mnkr	2020	2019
Växjö kommun	215	2
VKAB-koncernen	146	240
Småland Airport AB	6	-3
Värendes Räddningstjänstförbund	0	0
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg	0	0
Växjö Teateraktiebolag	0	0
Kulturparken Småland AB	0	0
SSAM AB	0	0
Elimineringar	-118	-126
Summa	249	113

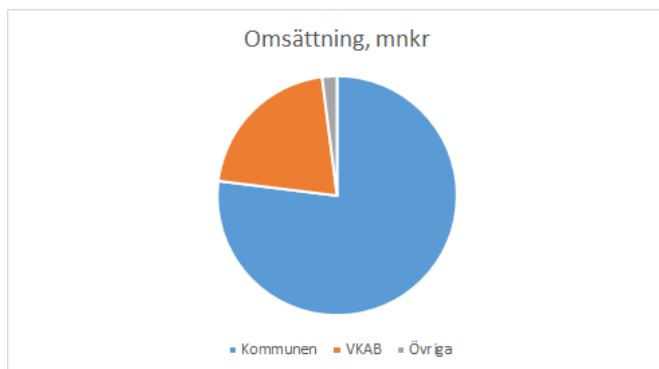
Verksamhetens intäkter och kostnader

Under år 2020 omsatte koncernen 7 671 miljoner kronor (7 590 mnkr).

Omsättningen utgörs av kommunens verksamhetskostnader samt bolagens intäkter exklusive intern försäljning mellan bolagen och kommunen.

Realisationsvinster räknas inte med i omsättningen i följande diagram.

Koncernens nettokostnader uppgick enligt resultaträkningen till 4 965 miljoner kronor vilket är en ökning av nettokostnader med två procent. Verksamhetens kostnader för koncernen ökade med två procent jämfört med år 2019. Även verksamhetens intäkter ökade med två procent jämfört med år 2019.

Finansnetto

Finansnettot för kommunkoncernen är negativt, 105 miljoner kronor (-69 mnkr). 35 miljoner kronor av förändringen mellan åren beror på ökade finansiella kostnader för pensioner till följd av redovisning enligt

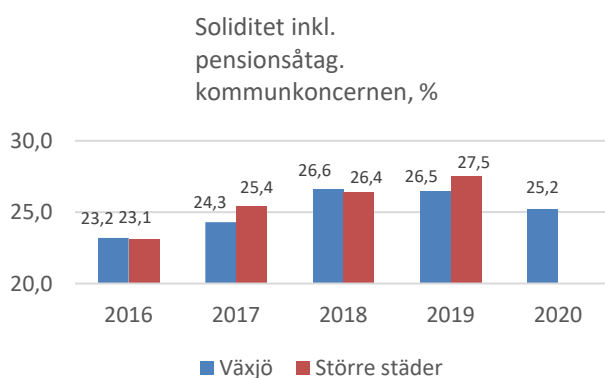
fullfonderingsmodellen i Växjö kommun. Räntekostnaderna i kommunkoncernen hänförs i huvudsak till VKAB-koncernen.

Risk och kontroll

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunkoncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och hur stor andel av koncernens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditeten är desto mindre externt upplånade medel används för att

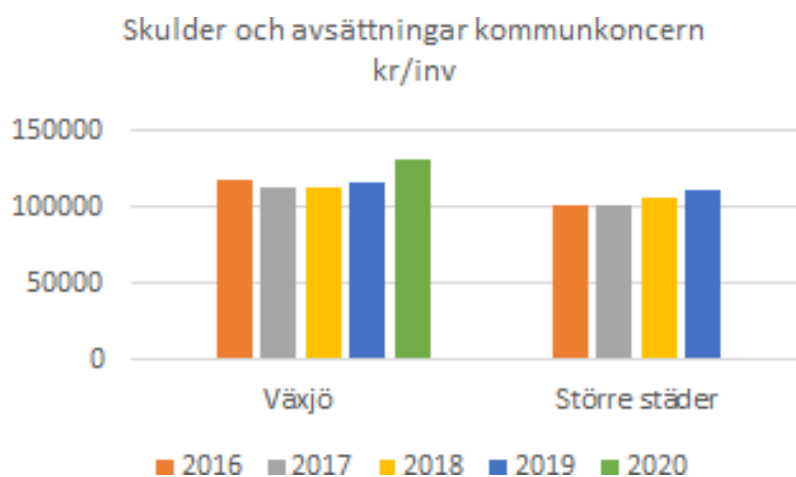
finansiera tillgångarna. Vid beräkning av soliditeten räknas ansvarsförbindelsen avseende pensioner som en avsättning i balansräkningen. Soliditeten för år 2020 är 25,2 procent för kommunkoncernen, vilket är en liten försämring jämfört med föregående år.

Skuldsättningsgrad

Den del av tillgångarna som finansierats med externa medel benämns skuldsättningsgrad. Koncernens skuldsättningsgrad uppgår till 66 procent vilket är en ökning från 64 procent år 2019. Detta mått ingår inte den ansvarsförbindelse för pensioner som ligger utanför balansräkningen.

Det framtida upplåningsbehovet förväntas vara fortsatt stort med anledning av kommunens tillväxt och behov av investeringar. Koncernen har något högre skuldsättningsgrad vid jämförelse med andra kommunkoncerner. Vid denna jämförelse bör beaktas att Växjö kommunkoncern har finansierat utbyggnaden av universitetsområdet med externt upplånade medel.

Likviditet

	2020	2019	2018	2017	2016
Omsättningstillgångar, mnkr	2 851	2 113	2 253	1 977	2 719
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mnkr	2 994	2 836	3 162	3 021	3 254
Balanslikviditet, %	95	75	71	65	84

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Balanslikviditeten uppgår till 95 procent för år 2020 vilket är en ökning från föregående år då balanslikviditeten var 75 procent.

Större delen av kommunens bolag är anslutna till koncernkontot med Växjö

kommun som huvudkontoinnehavare. Dessa medel används för en effektiv likviditetshantering och som byggnadskreditiv. Likvida medel uppgick per den 31 december 2020 till 1 727 miljoner kronor. Kommunkoncernens finanspolicy har under året setts över avseende likviditetsförvaltning.

Finansiell analys Växjö kommunkoncernen bolagen

I tabellen nedan visas utfall för helår 2020 (före bokslutsdispositioner och skatt). För delägda bolag och förbund

redovisas även bolagets resultat och kommunens andel av resultatet.

Resultat efter finansiella poster	Utfall	Budget	Budget-	Varav effekter
mnr	2020	2020	avvikelse	Coronapandemin
VKAB-koncernen	229	256	-20	-4,5
varav Växjö kommuns andel	221	250	-25	-
VKAB	75	-13	88	0
Växjöbostäder AB	135	128	7	-3,8
Vöfab	-3	12	-15	-0,2
VEAB	109	103	6	0,9
varav Växjö kommuns andel	98	97	1	-
Videum AB	8	6	2	-1,8
Vidingehem AB	25	19	6	0,4
Övriga bolag				
Södra Småland avfall och miljö	3	1	2	0
varav Växjö kommuns andel	2	1	1	0
Värends räddningstjänstförbund	0	0	0	-1
varav Växjö kommuns andel	0	0	0	-1
Växjö Småland airport	14	-6	20	-16
varav Växjö kommuns andel	6	-3	9	-7

Coronarelaterade poster år 2020, Specifikation, mnr	Utfall 2020 netto	Budget 2020 netto	Budgetavvikelse netto
Minskade hyresintäkter	-5,1		-5,1
Minskade konferens/utbildningsintäkter	-0,4		-0,4
Minskade flygintäkter	-34		-34
Ökade personalrelaterade kostnader	-2,3		-2,3
Övriga ökade kostnader	-1,4		-1,4
Minskade kostnader	23,6		23,6
Summa	-19,6		-19,6

I tabellen ovan visas effekterna av coronapandemin för bolagen (kommunens siffror visas i en tabell i ett avsnitt längre fram). Den största påverkan upplever Småland Airport med minskade flygintäkter på 34 miljoner kronor.

hyresintäkter på cirka 4 miljoner kronor på grund av outhyrda studentlägenheter. I övrigt visar bolagen på minskade kostnader på nästan 24 miljoner där en stor del beror på lägre arbetsgivaravgifter och ersättning för sjuklönekostnader som är en del av regeringens åtgärds paket.

Bolagens verksamhet

VKAB-koncernen

Växjö kommunföretag AB är moderbolag för fyra fastighetsbolag och en energikoncern och står för den större delen av verksamheten som bedrivs i kommunala bolag. Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår år 2020 till 229 miljoner kronor (275 mnkr). Kommunens andel uppgår till 221 miljoner kronor efter justering av ägarandel i Wexnet. Koncernen visar ett

lägre resultat än föregående år på grund av en hög engångskostnad som utbetalades under året och påverkade resultatet med cirka 20 miljoner kronor samt nedskrivningsbehov i ett av bolagen med 58 miljoner kronor. Det är främst Växjöbostäder, Videum och Vidingehem som visar ett högre resultat än år 2019 medan VEAB och Vöfab har något lägre resultat.

Växjöbostäder AB

Bolaget har som uppdrag att verka för att kommunen inom centralorten har ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av attraktiva bostäder i hyresform. Bolaget ska vid nybyggnation alltid pröva möjligheten att bygga ägarlägenheter.

Årets resultat i följande tabell inkluderar resultat i Växjöbostäders dotterbolag. Årets resultat är högre än föregående år. Under året har 49 lägenheter varav 10 ägarlägenheter färdigställts i kvarteret Saturnus.

Växjöbostäder, mnkr	2020	2019	2018
Nettoomsättning	684	667	631
Resultat efter finansiella poster	135	125	271
Balansomslutning	3 729	3 664	3 702
Soliditet, %	51,3	52,1	52,8
Medelantal anställda	97	92	92
Bruttoinvesteringar	140	188	275
Avkastning totalt kapital, %	4,3	4,3	4,2

Växjö Fastighetsförvaltning AB

Bolagets uppdrag är att i första hand tillgodose Växjö kommuns behov av ändamålsenliga lokaler för olika verksamheter. Resultatet nedan inkluderar även Vöfabs dotterbolags resultat.

Bolagets resultat efter finansiella poster har minskat med 58 miljoner kronor jämfört med år 2019 vilket beror på ett nedskrivningsbehov för pågående nyanläggningar och nedskrivning av aktier i dotterbolag.

I fastighetsförvaltningen har verksamheten gett ett överskott på ungefär 25 miljoner kronor. Vöfab har under året färdigställt förskolan Äventyret och om- och tillbyggnad på Torparskolan. Nya station- och kommunhuset har följt planen och kommunen kommer börja flytta in under mars 2021.

VÖFAB, mnkr	2020	2019	2018
Nettoomsättning	403	394	390
Resultat efter finansiella poster	-29	29	109
Balansomslutning	3 400	2 960	2 680
Soliditet, %	2,5	3,1	5,6
Medelantal anställda	67	67	68
Bruttoinvesteringar	309	391	392
Avkastning totalt kapital, %	1,2	2,5	2,7

Vidingehem AB

Bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjning inom kommunen samt att tillgodose Växjö kommuns behov av ändamålsenliga och prisvärda lokaler för olika verksamheter. Resultatet efter finansiella poster för år 2020 är 25 miljoner kronor (21 mnkr). Det högre

resultatet beror till stor del på lägre kostnader under år 2020. Vidingehem har under året färdigställt 20 lägenheter i Rottne samt 36 lägenheter i stadsdelen Östra lugnet. Ytterligare 36 lägenheter kommer att bli inflyttningsklara på Östra lugnet.

Vidingehem AB, mnkr	2020	2019	2018
Nettoomsättning	262	255	238
Resultat efter finansiella poster	25	21	75
Balansomslutning	1 471	1 321	1 234
Soliditet, %	20,2	21,5	21,7
Medelantal anställda	56	54	55
Bruttoinvesteringar	193	130	50
Avkastning totalt kapital, %	3,0	3,1	3,8

Videum AB

Bolagets uppdrag är att tillhandahålla lämpliga lokaler för nyetablering av så kallade kunskapsföretag och liknande företag och att skapa en fysisk miljö som stimulerar kreativitet och kunskap. En annan viktig funktion är att bidra till

samverkan mellan näringsliv och samhälle samt stärka universitetets roll i regionen. Resultatet efter finansiella poster för år 2020 är 8 miljoner kronor vilket är högre än föregående år och beror delvis på lägre kostnader.

Videum AB, mnkr	2020	2019	2016
Nettoomsättning	104	110	111
Resultat efter finansiella poster	8	5	19
Balansomslutning	1 067	1 079	1 115
Soliditet, %	12,5	12,2	11,5
Medelantal anställda	21	23	22
Bruttoinvesteringar	2	0	53
Avkastning totalt kapital, %	1,9	1,6	1,9

Växjö Energi AB koncernen

Bolagets uppdrag är att enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja god el- och värmeförsörjning samt IT-kommunikation. VEAB-koncernen har tre affärsområden; Kraftoch värme, Elnät

samt Wexnet. Verksamheten bedrivs genom moderbolaget Växjö Energi AB och dotterbolagen Växjö Energi Elnät AB och Wexnet AB. Koncernens resultat ligger på samma nivå som föregående år.

VEAB koncernen, mnkr	2020	2019	2018
Nettoomsättning	850	875	826
Resultat efter finansiella poster	109	109	114
Balansomslutning	3 340	3 184	3 110
Soliditet, %	29,0	27,5	25,1
Medelantal anställda	213	208	199
Bruttoinvesteringar	334	281	203
Avkastning totalt kapital, %	4,3	4,7	4,5

Växjö Småland Airport AB

Växjö Småland Airport AB ägs till 55 procent av Region Kronoberg, 42 procent av Växjö kommun och 3 procent av Alvesta kommun. Bolagets verksamhet är att äga, förvalta och driva Småland Airport i syfte att därigenom främja flygtrafiken till och från regionen. Växjö Småland Airport redovisar för år 2020 ett resultat efter finansiella poster på 14 miljoner kronor (-8 mnkr), varav Växjö kommuns andel är 6 miljoner kronor (42 procent).

Covid-19 har drabbat flygbranschen extremt hårt. Nästan allt passagerarflyg upphörde i slutet av mars med undantag för en del lågpristrafik under juli-september. Årsstatistiken för samtliga

svenska flygplatser pekar på ett enormt stort tapp. Även Växjö Småland Airport blev enormt hårt drabbad av pandemin. Bolaget budgeterade med 300 000 passagerare men utfallet blev 50 000 passagerare för år 2020 vilket är ett tapp jämfört med år 2019 med över 88 procent.

Bolaget har under året anpassat verksamheten efter de rådande förhållanden samt erhållit extra driftbidrag från Trafikverket och från ägarna för att kompensera intäktsförluster och finansiera underskottet. Därav det positiva resultatet för år 2020.

Växjö Småland Airport AB, mnkr	2020	2019	2018
Nettoomsättning	36	54	55
Resultat efter finansiella poster	14	-8	-6
Balansomslutning	98	71	76
Soliditet, %	47,4	45,2	52,4
Medelantal anställda	49	54	46
Bruttoinvesteringar	1	3	6

Värends Räddningstjänst

Värends räddningstjänst är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i Växjö och Alvesta kommuner. Växjö kommuns ägarandel är

78,6 procent. För år 2020 visar förbundet ett resultat efter finansiella poster på 0 miljoner kronor (0 mnkr) där Växjö kommuns andel är 0 miljoner kronor.

Värends Räddningstjänst, mnkr	2020	2019	2018
Nettoomsättning	7	9	10
Resultat efter finansiella poster	0	0	0
Balansomslutning	53	50	50
Soliditet, %	7,5	8,0	7,7
Medelantal anställda	62	60	63
Bruttoinvesteringar	5	1	9

Södra Smålands Avfall och Miljö AB

Södra Smålands Avfall och Miljö AB, SSAM, ägs tillsammans av Växjö, Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Älmhult kommuner. Växjö kommuns ägarandel är 65,2 procent. Syftet med bolagets verksamhet är att för ägarkommunerna

hantera hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt verksamhetsavfall. Bolaget visar ett resultat för år 2020 på 3 miljoner kronor (1 mnkr), där Växjö kommuns andel är 2 miljoner kronor.

Södra Smålands avfall och miljö AB, mnkr	2020	2019
Nettoomsättning	196	162
Resultat efter finansiella poster	3	1
Balansomslutning	290	165
Soliditet, %	2,7	3,3
Medelantal anställda	60	52
Bruttoinvesteringar	129	43

Övriga kommunala bolag

De övriga kommunala bolag som Växjö kommun har andel i är AB Regionteatern Blekinge Kronoberg, Kulturparken Småland AB, Växjö Teater AB samt Företagsfabriken AB. Kommunens andel av verksamhetens omsättning och resultat i övriga bolag uppgår till mindre belopp.

Pensioner

Pensionsskuld, mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Pensioner som kortfristig skuld	141	141	138	147	137
Avsättningar för pensioner intjänade fr.o.m. år1998	444	408	376	332	317
Avsättningar för pensioner intjänade t.o.m. år1997	1 523	1 563	-	-	-
Ansvarsförbindelse intjänade t.o.m. år 1997	28	27	1 624	1 643	1 712
Extra avsättning förändrade livslängdsantaganden	19	-	-	-	-
Total pensionsskuld	2 155	2 139	2 138	2 122	2 166

Kommunens pensionsåtagande redovisas från och med år 2020 enligt fullfundsmodellen i enlighet med kommunfullmäktige beslut om budget 2020. Modellen innebär att i stort sett att alla intjänade pensionsförmåner till och med år 1997 redovisas om avsättning istället för som en svarsförbindelse utanför balansräkningen. Den del som kvarstår som ansvarsförbindelse är ännu ej utbetald visstidspension intjänad till och med år 1997.

Skillnaden mot att redovisa enligt blandmodellen är att förändringen av denna skuld påverkar resultaträkningen. Bakåt i tiden då skulden har vuxit har fullfundsmodellen ökat kostnaderna och därmed försämrat resultatet. Då utbetalningarna de senaste åren istället överskrider värdeförändringen blir skillnaden mellan modellerna motsatta. I särskild notupplysning redovisas skillnaden i modellen som effekt på resultat- och balansräkningen

Det totala pensionsåtagande för år 2020 uppgår till 2 155 miljoner kronor, vilket är en ökning med 16 miljoner kronor jämfört med år 2019. Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige har en ökad avsättning med 19 miljoner kronor påverkat resultatet år 2020 som en förväntad effekt av förändrad livslängdsantaganden som kommer ske år 2021.

Jämfört med andra faktorer som påverkar kommunens ekonomi framöver, har utvecklingen av pensionskostnader och likviditetspåverkan hittills inte bedömts som någon större risk. Växjö kommun har historiskt tillämpat beskattningsrätten vilket även benämns att återlåna pensionsskulden, utan att komplettera med en egen pensionsmedelsförvaltning eller inlösen av pensionsskuld via försäkringslösningar. Pensionskostnader och utbetalningar belastar därmed ekonomin det år de inträffar.

Som en del i att trygga kommunens pensionsåtagande beslutade kommunfullmäktige i december 2020 att tillåta försäkringslösning. För år 2020 beslutades att genomföra en inlösen av en del (mindre än 7 %) av kommunens pensionsskuld till försäkringsbolag. Beslutet har påverkat resultatet med 40 miljoner kronor år 2020. Det är först under år 2021 som avsättningen i balansräkningen kommer minska när den faktiska överföringen till försäkringsbolaget av åtagandena sker till försäkringsbolaget.

Kommunfullmäktige har ännu inte beslutat om några ytterligare åtgärder för att trygga övriga framtida pensionsåtaganden. Även om det totala pensionsåtagandet redovisas i balansräkningen skapas skillnader mellan redovisat resultat och kassaflöde. Fullfunderingen innebär lägre redovisade pensionskostnader för Växjö

kommun, trots oförändrade utbetalningar för pensioner vilka kommer att överstiga de redovisade kostnaderna. Det är därför viktigt att även beakta den långsiktiga betalningsförmågan som krävs utöver de pensionskostnader som påverkar resultatet.

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin har från mars 2020 och framåt överskuggat alla övriga väsentliga händelser. Den pågående globala pandemin har under året haft stor betydelse och inneburit en omfattande påverkan på kommunkoncernen. Det har ställt krav på chefer och medarbetare i hela kommunkoncernen att snabbt ställa om till nya förutsättningar.

Omställningen till digitala möten och behovet av att tänka om och hitta nya lösningar har inneburit en skjuts för digitaliseringen. Under året har kommunen kompenserats för befarade minskade skatteintäkter, men påverkan på kommunens ekonomi och välmående på längre sikt är oförutsägbart. De konsekvenser på arbetsmarknaden som befaras kan framåt innebära ett större åtagande för kommunen i form av ekonomiskt bistånd, men även utbildningsinsatser och arbetsmarknadsåtgärder. Pandemin befaras även öka den psykiska ohälsan, våld i nära relation och suicid vilket ställer krav på flera av kommunens verksamheter framöver. Med anledning av pandemin har en rad åtgärder för att underlätta för näringslivet genomförts.

Andra väsentliga händelser som är aktuella för år 2020 och har betydelse för kommunkoncernen är följande:

- Samtliga funktioner från förvaltningarna inom HR, ekonomi och kommunikation har centraliserats och bildat kompetenscentrum inom respektive område. Den nya organisationen trädde i kraft i januari 2020.
- Växjö kommun bygger just nu, med Vöfab som utförare och tillsammans med Jernhusen, Växjös nya station- och kommunhus på norra stationsområdet i Växjö. Växjö kommunhusska vara klart för

inflyttning maj 2021.

- Region Kronoberg förbereder byggnation av nytt sjukhus. Förslag på detaljplanen för området kring det planerade nya akutsjukhuset i Växjö är nu klart för samråd.
- Brand på Åryds förskola i maj. En del av Åryds förskola totalförstördes i en häftig brand. Inga människor kom till skada.
- Kommunkoncernens moderbolag, Växjö kommunföretag, VKAB, har för inkomstären 2014–2018 nekats avdrag avseende räntekostnader för interna lån från kommunen. Inne-bär för år 2020 en kostnad för VKAB motsvarande drygt 19 miljoner kronor. Två rättsliga ärenden pågår där VKAB har överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten för åren 2014–2017 och för år 2018 ligger ärendet i förvaltningsrätten.
- Växjö kommunkoncerns bolagsstruktur har förändrats med anledning av att kommunenförvärvat Videums aktier i Företagsfabriken.

I budget 2021 beslutades om bildandet av ett bostadsbolag och ett fastighetsbolag utav dagens fyra helägda bolag samt skapandet av en samhällsbyggnadsförvaltning. Samhällsplaneringen blir mer kraftfull, effektiv och framgångsrik när verksamheten samordnas i en samlad förvaltning. Genom en förändrad bolagsstruktur kommer servicen till företag och invånare att förbättras, bostadsbyggnationen öka på landsbygden och planeringen bli så bra att lokalbehoven kommer att minska.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell

Växjö kommunkoncerns styrmodell bygger på mål- och resultatstyrning genom ett processororienterat arbetssätt.

För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje huvudprocess riktningssmål som över tid utvärderas med nyckeltal för resultat och kvalitet samt effektivitet. Härutöver finns mål i den finanspolitiska inriktningen och i den personalpolitiska inriktningen.

Kommunfullmäktige kan styra verksamheten genom att i Växjö kommuns budget definiera uppdrag som riktas till en eller flera nämnder, bolag eller förbund. När uppdraget berör flera organisatoriska enheter samordnas uppdraget inom den eller de huvudprocesser som uppdraget berör. Härigenom säkerställs en effektiv leverans med hög kvalitet. Ansvar för verkställighet och för att uppnå målen ligger på nämnder, styrelser och direktion.

Växjö kommunkoncern arbetar i processer utifrån vad som levereras till gemensamma målgrupper; invånare, företag och besökare. I ett strukturerat samarbete över de organisatoriska gränserna främjas kvalitet och effektivitet genom ett gemensamt ansvar för målpåfyllelse. Samtliga nämnder, bolagsstyrelser i helägda bolag samt direktionen för Värends räddningstjänst följer processtyrningen.

I Växjö kommunkoncerns styrmodell samlas krafterna för att nå visionen om att skapa en fantastisk plats att bo leva och verka i för våra invånare, företag och besökare nu och i morgon. Program och planer blir levande då de tillsammans med nya initiativ, förändringar och behov ses i enhelhet i respektive huvudprocess.

Detta förmedlas genom den årliga budgetprocessen till varje nämnd och styrelse.

Budget

Växjö kommuns budget följer styrmodellen med processer, riktningssmål, uppdrag och nyckeltal. Budgeten är ett verktyg för planering, styrning och en grund för prioritering. För att säkerställa att de av kommunfullmäktige beslutade programmen och planerna blir genomförda ska dessa beaktas och prioriteras i budgetarbetet via processerna. Utöver program och planer tas nya initiativ in i processerna. Det är sedan kommunfullmäktige som beslutar och prioriterar mål, uppdrag och resurser i den årliga budgeten.

Den av kommunfullmäktige beslutade budgeten konkretiseras i respektive nämnd och bolagsstyrelse för att säkerställa den strategiska inriktningen som är fastställd i Växjö kommuns budget.

Det görs i en internbudget för nämnderna och i en affärsplan för bolagen. Internbudgeten och affärsplanen bygger likt Växjö kommuns budget på koncernens huvudprocesser. Nämnden och bolagsstyrelsen sätter inga egna mål utan följer de riktningssmål som gäller för hela Växjö kommunkoncern. Om en nämnd eller styrelse ser behov av att ytterligare stärka precisionen i verksamhetsstyrningen så kan det göras genom att lägga till egna nyckeltal och eller uppdrag.

Uppföljning och analys

För att kommunstyrelsen ska kunna uppfylla sin uppsiktsplikt följer nämnder och bolagsstyrelsers ekonomi och verksamhet genom månadsrapporter. Kommunstyrelsen sammanställer rapporter från nämnder och styrelser per april, augusti och oktober. Rapporterna per april och oktober innehåller en förenklad uppföljning av ekonomi jämte en helårsprognos. Delårsrapporten efter augusti ska innehålla en prognos för helåret avseende både ekonomi och verksamhet. Vid årets slut görs även en årsredovisning för den samlade uppföljningen för hela Växjö kommunkoncern.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. Varje nämnd och bolag ansvarar för att göra en årlig uppföljning av den interna kontrollen. Kommunstyrelsen gör årligen en samlad utvärdering av den interna kontrollen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kommunallagen fastställs att kommuner och landsting ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Metod utvärdering ekonomisk hushållning

För att bedöma om Växjö kommun har god ekonomisk hushållning görs en värdering av kommunens två övergripande finansiella mål samt åtta

indikatorer med särskild relevans för Växjö kommuns långsiktiga stabilitet och utveckling.

De finansiella målen innebär att kommunens överskott över en rullande femårsperiod ska uppgå till minst en procent av summan av skatteintäkter och utjämning samt att effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av målen och indikatorerna. För att Växjö kommun ska anses ha god ekonomisk hushållning krävs att:

- att de båda finansiella målen är uppfyllda
- att hälften av indikatorerna utvecklas i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner

Indikatorer för god ekonomisk hushållning

Indikator	
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	●
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.	●
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå).	●
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel	●
Andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	●
Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4-9 år	●
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelser från modellberäknat värdelägeskommun, procentenheter	■
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel	■
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	●
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	■

Analys god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Överskottsålet är uppfyllt för räkenskapsåret 2020. Växjö kommuns överskott för den senaste femårsperioden är 2,6 procent av summan av skatteintäkter och utjämning vilket är en ökning med 0,5 procentenheter i förhållande till föregående period. Det genomsnittliga överskottet för den senaste femårsperioden är 125 miljoner kronor per år.

Effektivitetsmålet är uppnått då 68 procent av indikatorerna för effektivitet i Växjö kommuns budget har en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner. I jämförelse med föregående år är det en försämring med 14 procentenheter.

Indikatorer för god ekonomisk hushållning

Fem av åtta indikatorer för god ekonomisk hushållning utvecklas i positiv riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner. Följande tre indikatorer utvecklas inte i positiv riktning och på-visar ett utfall som är sämre än genomsnittet för jämförelsegruppen.

- Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, procentenheter
- Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)
- Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)

Samman tagen bedömning av god ekonomisk hushållning

Mot bakgrund av föreliggande årsredovisning bedöms Växjö kommun, enligt beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning, ha en god ekonomisk hushållning för räkenskapsåret 2020. Både

överskottsålet och effektivitetsmålet har uppnåtts. Fler än hälften av indikatorerna för god ekonomisk hushållning utvecklas i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförelsegruppen eller acceptabelt värde.

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska uppnå budgeterat resultat och en god ekonomisk hushållning är att nämnderna håller sina budgetramar. Växjö kommuns budgeterade resultat för år 2020 är noll. Årets resultat innebär en positiv budgetavvikelse på 215 miljoner kronor. Nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse på 118 miljoner kronor. Utfallet för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning är 114 miljoner kronor bättre än budget. Nettot för kommunövergripande intäkter och kostnader är 17 miljoner kronor sämre än budget.

Samman tagen bedömning av måluppfyllelse i de koncerngemensamma riktningssmålen

När det gäller bedömningen av måluppfyllelsen i de tolv koncerngemensamma riktningssmålen noteras en högre måluppfyllelse i tre riktningssmål som gått från tillfredsställande måluppfyllelse till god måluppfyllelse. Fyra riktningssmål går i motsatt riktning och redovisar sämre måluppfyllelse.

Av de tolv riktningssmålen kopplade till verksamheten indikerar sju stycken god måluppfyllelse (2019; fem stycken), två stycken tillfredsställande måluppfyllelse (2019; sju stycken) och tre stycken icke tillfredsställande måluppfyllelse (2019; noll stycken). Följande riktningssmål har försämrats och påvisar en icke tillfredsställande måluppfyllelse; Fler barn och elever ska utmanas isitt lärande och nå kunskapsmålen, En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund samt Ökad trygghet i hela kommunen.

Målet Årsgenomsnittet för medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5 inom den personalpolitiska inriktningen indikerar god måluppfyllelse. Målet

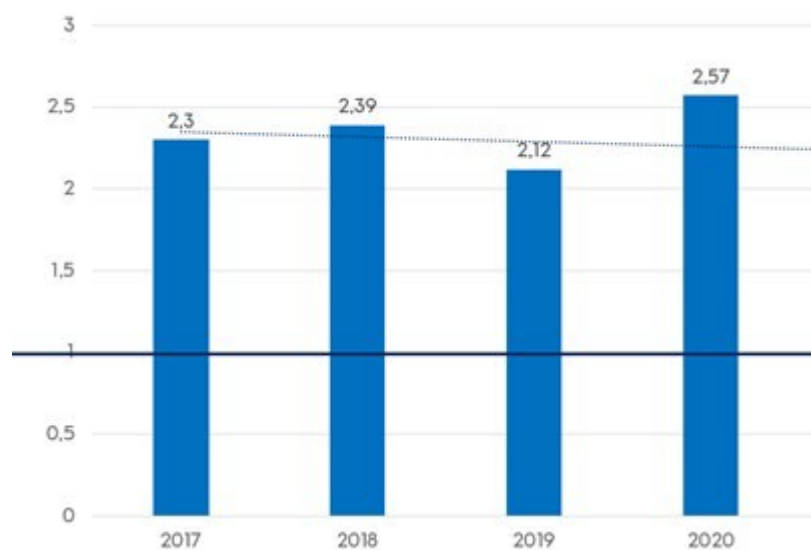
Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska och år 2022 vara högst 5 procent har försämrats till en icke tillfredsställande nivå.

Uppföljning av finansiella mål och uppdrag

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Riktningens utveckling

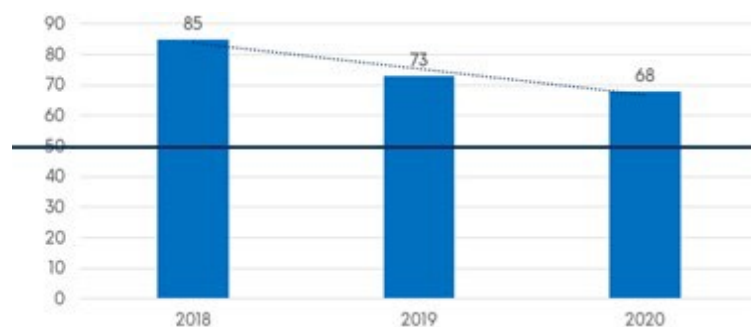
Överskottsmålet är uppfyllt för räkenskapsåret 2020. Växjö kommuns överskott för den senaste femårsperioden är 2,6 procent av summan av skatteintäkter och utjämning vilket är en ökning med 0,5 procentenheter i förhållande till föregående period. Det genomsnittliga överskottet för den senaste femårsperioden är 125 miljoner kronor per år.

Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Riktningens utveckling

Effektivitetsmålet är uppnått då 68 procent av indikatorerna för effektivitet i Växjö kommuns budget har en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner. I jämförelse med föregående år är det en försämrning med 14 procentenheter.

Budgetramverk med revidering av internbudgetregler, riktlinjer för hantering av nämndernas eget kapital och långsiktig finansiell planering, ska beslutas innan 2020.

En ny styrmodell är framtagen, beslutad och implementerad. Informations- och utbildningsinsatser har genomförts för koncernledning, chefer, nämnder, styrelser och direktion. Hållbarhetsprogrammet har integrerats i styrmodellen och uppföljning av målbilder och nyckeltal har byggts in i det koncerngemensamma systemstödet för implementering i budget 2021. Utvecklingsinsatser fortgår för långsiktig finansiell och verksamhetsmässig planering. Några aktiviteter har försenats med anledning av den omorganisation som genomförts 2020 med syfte att samordna stödjande funktioner inom ekonomi, HR och kommunikation. Principer för verksamhets- och ekonomistyrning är föremål för politiska beslut under 2021.

Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas med ökade samordningsvinster och/eller konkurrensutsättning av stödjande funktioner.

Kommunchef och koncernledning har tagit fram prioriterade områden för samordningsvinster under 2020–2022. En del av samordningen handlar om att etablera professionella kompetenscentrum för ekonomi, HR, kommunikation, nämndadministration och systemförvaltning. De tre förstnämnda har centraliserats, för övriga gäller andra åtgärder. Härigenom kan verksamheterna ägna sig åt sitt kärnuppdrag och stödfunktionerna stärks i sin profession. Arbete inom intern effektivisering inom måltid, näringsliv, kommunvägledning, IT, strategisk lokalförsörjning och lönehantering har också genomförts. Arbetet fortgår under kommande budgetår som innefattar fler professioner och både förvaltningar och bolag.

Välfärdens långsiktiga finansiering tryggas med prioritering av kärnuppdraget.

En systematisk genomlysning har gjorts i samtliga nämnder med syfte att prioritera kärnuppdraget, minska administrationen och effektivisera verksamheten. Prognosen visar att nämnderna generellt levererar tillfredsställande eller god måluppfyllelse inom given budgetram vilket innebär att effektiviseringskravet är mött.

Minska matsvinn, utökad definition av närproducerad mat och förbättrad upphandling.

Definitionen har ändrats på närproducerat och omfattar nu svenska livsmedel. Matsvinnsmätningen har genomförts under hösten 2020. Från och med 2019 genomförs matsvinnsmätningen enligt Livsmedelsverkets metod. Upphandling av livsmedel sker i regional samverkan och förbättras kontinuerligt. Nytt avtal för viltkött finns och viltkött serveras nu även till barn och elever.

Bolagsstrategi med skärpt koncernstyrning, långsiktiga avkastningskrav och nya ägardirektiv ska beslutas före 2020.

Uppdragets olika delar behöver samordnas för att skapa en god grund för bolagsstyrning. Ett underlag till policy för bolagsstyrning har arbetats fram och arbetet med nya ägardirektiv och långsiktiga avkastningskrav pågår inom ramen för uppdraget om ny bolagsstruktur.

Ny finanspolicy

En uppdatering av Finanspolicy Växjö kommunkoncern och närmare riktlinjer kommer att genomföras inom ramen för uppdraget med ny bolagsstruktur i budget 2021. Ett första steg för att uppdatera Finanspolicy beslutades november 2019 när kommunstyrelsen reviderade närmare riktlinjer för att möjliggöra en effektivare likviditetsförvaltning genom utökning av tillåtna tillgångsslag i form av räntefonder. Ett placeringsförslag presenterades för KSAU i mars 2020 men har inte verkställts mot bakgrund av den finansiella turbulensen i spåren av Coronapandemin.

Delägda bolag bör beläggas med effektiviseringskrav om 1–2 procent.

Växjö kommuns representanter i styrelser för delägda bolag bör initiera dialog om effektiviseringskrav. Krav kan ställas på att bolagets kostnader ska minskas. I det sammanhanget bör en genomlysning göras av såväl direkta kostnader som möjligheter till samordning av tjänster från ägarhåll. Detta i syfte att minska bidraget från delägarna. Förvaltningsorganisationen ska stödja de förtroendevalda med att exempelvis förbereda inför ägardialoger.

Förstärkning av beställarkompetensen.

Ett koncernövergripande utvecklingsarbete bedrivs inom upphandling och inköp med fokus på gemensamma arbetssätt. Ett resultat av utvecklingsarbetet är det nätverk där strategiska och taktiska frågor hanteras. Andra områden gäller HR, rekrytering och bruk av externa tjänster samt kontraktsförvaltning inom lokalförsörjning och lokalsamordning. I arbetet med översynen av kompetensprofiler säkerställs att kravet på beställarkompetens och förståelsen för uppföljning av leverans tas med. Förvaltningar och bolag arbetar med att förbättra uppföljning och analys av avtal. Förstärkningen av kompetens och medvetenhet kring avtals- och kvalitetsgranskning innebär en högre kostnadseffektivitet.

Pröva möjligheterna att minska kostnaderna genom att införa dynamiska inköpssystem i fler upphandlingar.

Dynamiska inköpssystem, DIS, är en elektronisk metod för upphandling. Metoden innebär att systemet är öppet för alla leverantörer som uppfyller urvalskriterierna under hela giltighetstiden. Leverantörsantalet får därmed inte begränsas. DIS kan beskrivas som ett öppet ramavtal, vilket innebär att leverantör kan ansluta när som helst. Syftet är att skapa ett flexibelt system där även mindre, lokala leverantörer har större möjlighet att konkurrera. Växjö kommun har genomfört en upphandling

Uppdrag

av fordon enligt metoden och erfarenheterna är goda. Infor kommande upphandlingar varderas vilka upphandlingar som lampar sig for anvandning av DIS.

KF

Stramare policy for kop av marknadsforing fran bolagen.

Bolagens kostnader for marknadsforing av produkter och tjanster till sina kunder ska ses som en del av deras formaga att skapa intakter. Omfattningen pa insatserna sakerstalls alltid falla inom ramen for budget och affarsplan. Vaxjo kommuns koncernstyrning och forstarkning av samarbete har resulterat i en intensifierad spridning av insatserna i flera kanaler over bolags- och forvaltningsgranser. Genom gemensamma arbetsgrupper som beror saval information och kommunikation som marknadsforing sker en okad samordning av olika insatser. Pa sa satt sakerstalls en helhetssyn dar gemensamma beroringspunkter identifieras och vidareutvecklas nar det ar mojligt.

KF

Besparing i politisk organisation och verksamhet

Namnderna har generellt minskat antalet genomfordra och planerade sammantraden och moter darmed besparingen i budget 2020. Genom att namndsmoten under pagaende pandemi genomfors digitalt rapporterar flera namnder om effektivare moten. Genom digitala moten har aven kostnaderna for reseersattning minskat.

Ekonomisk ställning

Resultatet för totala kommunkoncernen för år 2020 uppgår till 249 miljoner kronor, vilket är ett betydligt högre resultat än föregående år, som uppgick till 113 miljoner kronor. Kommunens resultat för år 2020 uppgår till 215 miljoner kronor. Skillnaden mellan kommunens resultat och koncernen som helhet, beror i stort på VKAB-koncernens resultat på 146 miljoner kronor tillsammans med de justeringar som görs för interna utdelningar, ägartillskott och övriga koncerninterna poster inom koncernen

med totalt 118 miljoner kronor.

Kommunens resultat för år 2020 motsvarar en resultatnivå på 4 procent (resultatet i förhållande till summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning). Den höga resultatnivån i förhållande till det budgeterade nollresultatet, beror i huvudsak på extra statliga statsbidrag framförallt med anledning av coronapandemin med 170 miljoner kronor. Nämndernas utfall är även 118 miljoner kronor bättre än budget, se avsnitt nedan.

Mnkr	Utfall 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse 2020
Verksamhetens nettokostnader exklusive exploatering	-5 277	-5 365	88
Exploateringsverksamhet	14	0	14
Verksamhetens nettokostnader	-5 263	-5 365	102
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 319	5 205	114
Verksamhetens resultat	56	-160	216
Finansnetto	159	160	-1
Årets resultat kommunen	215	0	215
VKAB-koncernen	146		
Övriga bolag	6		
Elimineringar	-118		
Årets resultat kommunkoncernen	249		

Nämndernas utfall och budgetavvikelser

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska uppnå budgeterat resultat och en god ekonomisk hushållning, är att nämnderna håller sina budgetramar. Budgeterat resultat för år 2020 var ett nollresultat, det vill säga att kostnaderna är lika stora som intäkterna. Totalt sett är utfallet 215 miljoner kronor för år 2020, vilket med en nollbudget innebär en lika stor budgetavvikelse. Nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse med 118 miljoner kronor och gemensam finansiering (inklusive exploatering) en positiv budgetavvikelse med 97 miljoner kronor.

I kommande avsnitt kommenteras nämndernas och gemensam finansierings avvikelser kortfattat. För mer ingående beskrivning av nämnderna, se respektive årsrapport, som beslutas separat i respektive nämnd.

Coronapandemins påverkan på utfallet kommenteras särskilt.

Budgetavvikelser, mnkr	2020			2019
	Nettoutfall	Nettobudget	Budgetavvikelse	Nettoutfall
Byggnadsnämnd	-8	-12	4	-14
Kommunens revisorer	-3	-3	0	-3
Kommunfullmäktige	-10	-11	1	-12
Kommunstyrelse	-498	-541	43	-490
Kultur- och fritidsnämnd	-178	-180	2	-187
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-10	-12	2	-12
Nämnd för arbete och välfärd	-656	-678	22	-664
Omsorgsnämnd	-1 361	-1 389	28	-1 365
Teknisk nämnd	-148	-136	-12	-159
Utbildningsnämnd	-2 292	-2 320	28	-2 207
Valnämnd	0	0	0	-1
Överförmyndarnämnd	-4	-4	0	-4
Summa nämnder	-5 168	-5 286	118	-5 118
Exploateringsverksamhet	14	0	14	22
Gemensam finansiering	5 369	5 286	83	5 098
Summa årets resultat	215	0	215	2

Coronarelaterade poster år 2020, specifikation, mnkr	Utfall mars-december 2020	Budget mars-december 2020 netto	Budgetavvikelse netto
Direkta merkostnader (frikod 1555)	-10,5	0	-10,5
Kostnader inställda aktiviteter och dyl (frikod 1555)	-0,5	-0,6	0,1
Intäktsbortfall (bedömning OBS! minustecken)	-16,9	0	-16,9
Personalkostnader (utfall månaden innan):			
sjuklön dag 2-59 (ej långtidssjukskrivningar)	-27,1	0	-27,1
timlön	28,2	0	28,2
övertid/fyllnadstid	3,2	0	3,2
Summa	-23,6	-0,6	-23,0

För uppgifter avseende coronarelaterade poster är antagande gjort om att förändring av timlön, sjuklön och övertid/fyllnadstid för perioden mars-december 2020 jämfört med genomsnitt av kostnaderna för perioden mars-december 2017-2019 är hänförliga till coronapandemin. I beräkningen har hänsyn inte tagits till verksamhetsförändringar eller effektiviseringar vilka kan ha påverkat kostnadsnivån.

Coronapandemins påverkan

Redovisade kostnader och intäktsbortfall avseende coronapandemin ingår i nämndernas budgetavvikelse för perioden mars-december 2020. Sammantaget bedöms 24 miljoner kronor vararelaterade till pågående pandemin för perioden mars till och med december.

På grund av pandemin har den beräknade kostnaderna för sjuklön ökat under perioden men samtidigt redovisas en minskning av kostnaderna för timlön, övertid och fyllnadstid. Behovet av timanställningar till följd av coronapandemin har mildrats något då ordinarie personal har flyttats från verksamheter med lägre behov till andra verksamheter där behovet varit större. Inom förskolan har verksamheten klarat frånvaron utan vikarier i större utsträckning då det varit färre barn i verksamheten.

Det bedömda intäktsbortfallet förklaras till största delen av minskade intäkter till följd av beslut om avgiftsbefrielse av parkeringsverksamheten, men även inställda evenemang och aktiviteter har medfört intäktsbortfall. Mindre försäljning inom måltidsverksamheten samt minskad tillsyn och kontroll inom miljö- och hälsoskyddsnämnden är ytterligare områden som förklarar intäktsminskningen.

Statlig ersättning för sjuklön med anledning av coronapandemin med totalt drygt 35 miljoner kronor för år 2020 har tillgodoräknats centralt och inte nämnderna. Särskild ersättning för merkostnader för covid-19 som erhållits år 2020 med totalt 15 miljoner kronor har tillgodoräknats nämnderna, främst inom omsorgen. Denna ersättning ingår inte i tabellen ovan.

Byggnadsnämnd

Byggnadsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse motsvarande 4 miljoner

kronor (29 procent av nettobudgetramen). Det är främst intäkterna som varit högre än budgeterat och då främst förrättningsarvodena på det kommunala lantmäteriet samt bygglovsavgifterna.

Högkonjunkturen inom byggsektorn mattades av under år 2018 och det har fortsatt under åren 2019 och 2020. I Växjö kommuns bostadsprognos noteras att antalet påbörjade bostäder för årets två första kvartal är något lägre än föregående år, vilket tyder på att färre nyproducerade bostäder kommer att färdigställas under kommande år jämfört med rekordåret 2018. Den nya över- siktplanen tillsammans med en eventuell ny placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur utbyggnaden av både verksamhetsområden och bostadsområden kommer att prioriteras i kommunen framöver.

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,3 miljoner kronor (10 procent av nettobudgetramen). Verksamheten har bedrivits enligt plan.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar en positiv budgetavvikelse på 1 miljoner kronor (9 procent av nettobudgetramen).

Utöver de åtta sammanträden som kommunfullmäktige genomförde år 2020 har mycket av dess sedvanliga verksamhet ställts in eller skjutits på framtiden på grund av pandemin. Till dessa arrangemang hör hedersbelöning för lång och trogen anställning respektive förtroendegärning, seniorträff för före detta anställda, vänortsverksamhet samt värdskap för internationella och nationella konferenser och andra arrangemang i Växjö.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsens redovisar en positiv budgetavvikelse 43 miljoner kronor (8 procent av nettobudgetramen).

Verksamheten inom måltidsorganisationen har påverkats av coronapandemin som bland annat har medfört minskade livsmedelskostnader på grund av färre barn och elever på förskolor och skolor samt distansundervisning inom gymnasiet. Upphandling av livsmedel sker i regional samverkan och förbättras kontinuerligt.

En orsak till den positiva budgetavvikelsen är de professionella kompetenscentra för ekonomi, kommunikation och HR som nu har etablerats. Effekthemtagningen har gått snabbare än beräknat och en positiv budgetavvikelse har noterats utöver ålagd effektivisering. Genom samordning av stödfunktionerna kan verksamheterna ägna sig åt sitt kärnuppdrag och stödfunktionerna kan stärkas i sin profession. Arbete inom intern effektivisering inom måltid, näringsliv, kommunvägledning, IT, strategisk lokalförsörjning och lönehantering har också genomförts.

Kultur- och fritidsnämnd

För året 2020 visar den ekonomiska uppföljning en positiv budgetavvikelse på 2 miljoner kronor (1procent av nettobudgetramen). Mot bakgrund av de restriktioner och rekommendationer som pandemin medfört har arrangemang och evenemang ställts in eller ställts om. Det har medfört minskade kostnader vilket vägt upp effekten av minskade intäkter.

Nyckeltalen för effektivitet visar en positiv utveckling med en lägre kostnadsnivå per invånare för såväl kultur- som fritidsverksamheten. Medborgarundersökningen år 2020 visar dock att medborgarnas nöjdhet gällande kommunens kulturverksamhet är sämre än vid förra mätningen år 2018. Försämringen antas delvis kunna härledas till genomförd samordning av kulturinstitution-erna och lokalreovering med ett temporärt minskat utbud som följd. Pandemins generella påverkan på kulturutbudet kan också ha påverkat utfallet. Kommunens fritidsutbud har också påverkats av den pågående pandemin med minskad verksamhet och inställda publika sammanhang. Nyttjandet av frilufts- och rekreationsområden har ökat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämndens intäkter har under året minskat till följd av att planerad tillsyn inte kunnat utföras fullt ut på grund av coronapandemin. Till viss del har intäktsbortfallet vägts upp av erhållna bidrag. Sammantaget innebär detta att nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 2 miljoner kronor (21 procent av nettobudgetramen).

Växjö kommun ökar något i Öppna jämförelser insiktsmätning (NKI) rörande företagsklimatet. Undersökningen är en kvalitetsmätning av den kommunala myndighetsutövningen och servicen gentemot företag. Sett till de sex myndighetsområden som bedöms har bland annat miljö- och hälsoskydd och livsmedelskontroll ökat sina respektive Nöjd kundindex-värden jämfört med förra året.

Nämnden för arbete och välfärd

Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 22 miljoner kronor (3 procent av nettobudgetramen). Utfallet beror främst på det framgångsrika arbetet med förändrat arbets sätt kring placeringar med minskade placeringskostnader som resultat, ökade externa intäkter samt ej återbesatta vakanser inom flera delar av nämndens verksamhet.

Arbete med förebyggande barnavård, behovsanpassad öppen- och missbruksvård samt utvecklingen av fältverksamhet och mobila team bidrar till goda resultat. Sammantaget indikerar nyckeltalen avseende både resultat/kvalitet och effektivitet en fortsatt positiv utveckling.

Över tid har Växjö kommun minskat sin avvikelse från förväntat värde gällande förvärvsarbetandeskyddsbehövande och anhöriga. Utfallet är dock sämre än resultatet för jämförelsestäderna. Avseende andel förvärvsarbetande efter ett antal år i Sverige noteras en mindre, men dock positivt ihållande trend.

De direktiv och effektiviseringskrav som angetts i nämndens långsiktig plan för hållbar välfärd och ekonomi har uppnåtts för år 2020.

Omsorgsnämnd

Omsorgsnämnden har under året fortsatt med effektiviseringar och arbete för att nå budget i balans. Åtgärderna har gett resultat och nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 28 miljoner kronor (2 procent av nettobudgetramen).

Omsorgsnämnden har fortsatt drivit omställningsarbete och frågor om förebyggande insatser, trygg hemtjänst och väl anpassad myndighetsutövning. Under år 2020 låg fokus på att i hög grad hänvisa till förebyggande insatser, implementera vardagsrehabilitering och att göra hemtjänsten än mer trygg bland annat genom ökad personalkontinuitet.

Resultatmässigt noteras en positiv utveckling av kontinuiteten, vilket också bör ses i förhållande till den belastning på verksamheten som coronapandemin inneburit.

Kostnaden per brukare har ökat i och med högre anslag till nämnden samt färre omsorgstagare som väljer att flytta in på särskilt boende, vilket kan ha med pandemin att göra. Brukarbedömningen inom såväl kommunens hemtjänst som särskilt boende visar fortsatt stabila och goda resultat trots en viss nedgång under året.

Teknisk nämnd

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar en negativ budgetavvikelse på 12 miljoner kronor (9 procent av nettobudgetramen). Den största orsaken till den negativa budgetavvikelsen är intäktsbortfall avseende parkeringsintäkter. Med anledning av pågående covid-19 pandemi beslutades om avgiftsfri parkering från mars månad och tre månader framåt. Efter dessa tre månader återgick kommunen till ordinarie taxa för parkering och i samband med det påbörjades arbetet med att genomföra uppdraget om översyn av parkeringsavgifter och zonindelning. Uppdraget avses vara genomfört i sin helhet i början av år 2021.

Verksamheten i egen regi inom anläggningsenheten har avvecklats under året och ramavtal med entreprenörer är upphandlade. Tekniska nämnden beslutade i augusti att avvakta genomförandet av att konkurrensutsätta grönyteskötseln.

2020 års mätning av Nöjd Medborgar-Index, gång- och cykelvägar visar ett resultat marginellt under genomsnitt i jämförelsegruppen. Liksom vid den senaste mätningen är medborgarna mest nöjda med belysning och underhåll/skötsel medan snöröjning och trafiksäkerhet har lägre resultat.

Utbildningsnämnd

Utbildningsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 28 miljoner kronor (1 procent av nettobudgetramen). Det positiva utfallet förklaras i till största delen av färre barn och elever i verksamheten än budgeterat.

Nettokostnad, kr/elev för både grundskola och gymnasieskola har ökat och ligger på en något högre nivå än genomsnittet för större städer. Resurstillskott har möjliggjort en förstärkning för kommunens skolor på områden som kompetensutveckling, elevhälsa och lovskola.

Elever i årskurs 9 som når behörighet till gymnasieskolan visar en positiv utveckling i relation till föregående år även om resultaten inte är i nivå med större städer. Andelen elever med examen och studiebevis inom 4 år ligger på samma nivå som föregående år. Resultatet ligger något under genomsnittet för större städer. Andelen nyanlända elever med behörighet till gymnasieskolan ökar i jämförelse med föregående år.

År 2020 har präglats av en pandemi som satt stora avtryck på kommunens verksamheter, personal, barn och elever. Omställningen till distansundervisning har krävt nya arbetssätt och lösningar för att ge elever stöd i undervisningen.

Valnämnd

Valnämndens redovisar ett resultat i nivå med tilldelad budget och bedriver sin verksamhet enligt plan. Nämndens nettobudgetram uppgår för budgetåret till 0,2 miljoner kronor.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden östra Kronoberg har nu slutfört sitt andra år. Den nya organisationen med dess nya rutiner fungerar väl.

Överförmyndarnämnden har bedrivit sin verksamhet i linje med budget. Nämndens nettobudgetram uppgår till drygt 4 miljoner kronor.

För ställföreträdarna har det varit en annorlunda situation att till exempel inte kunna besöka sin huvudmän och olika lösningar har arbetats fram för att ställföreträdarna ändå ska kunna fullgöra sina uppgifter. Många ställföreträdare är över 70 år och befinner sig därmed i riskgrupp, vilket också försvårar deras möjligheter att besöka myndigheter och banker å sin huvudmans vägnar. Flertalet av ställföreträdarna har varit avvaktande till att ta sig an nya uppdrag. Detta sammantaget har gjort att behovet av nya ställföreträdare har varit och är fortsatt stort.

Gemensam finansiering

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster, mnkr	2020		
	Utfall	Budget	Budgetavvikelse
Skatteintäkter	4 067	4 133	-66
Inkomstutjämnning	899	902	-3
Kostnadsutjämnning	-163	-180	17
Regleringsbidrag	96	103	-7
LSS-utjämnning	56	60	-4
Fastighetsavgift	169	168	1
Generellt statsbidrag välfärd	19	19	0
Generella statsbidrag, tillfälligt tillskott år 2020	176	0	176
Summa skatteintäkter, generella stb etc	5 319	5 205	114
Pensioner (inkl. finansiell kostnad pensioner)	-112	-83	-29
Finansnetto (exkl. finansiell kostnad pensioner)	207	210	-3
Löneavtal	0	-19	19
Internränta	29	35	-6
Värendes räddningstjänst	-69	-68	-1
Övriga poster	-5	6	-11
Summa kommunövergripande poster	50	81	-31
Exploateringsverksamhet	14	0	14
Summa TOTALT	5 383	5 286	97

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster har en total positiv budgetavvikelse med 97 miljoner kronor. Avvikelsen beror i huvudsak på tillfälliga statliga generella bidrag för år 2020 med 176 miljoner kronor som mer än väl väger upp ett försämrat utfall för skatteintäkterna, en effekt av den pågående coronapandemin.

Skatteintäkterna är beräknade efter SKR:s prognos i december 2020 för slutavräkningar 2019 och 2020. Skatteintäkterna avviker väsentligt mot budget och utfallet är 66 miljoner kronor sämre än budgeterat. Lägre skatteintäkter är en följd av den pågående pandemin och dess påverkan på sysselsättning och skatteunderlag. Den konjunkturåterhämtning som inleddes under tredje kvartalet 2020 påverkades av pandemins andra våg med minskat antal arbetade timmar. Delägre

skatteintäkterna kompenseras genom betydande **tillfälliga tillskott från staten** år 2020 på 176 miljoner kronor. Utfallet för **inkomst- och kostnadsutjämnningen** är på totalen i princip i linje med budget.

Utfallet för **pensioner** ger en negativ budgetavvikelse på minus 29 miljoner kronor, vilket omfattar flera delar. Dels har pensionerna en lägre kostnad i och med införandet av fullfundsmodellen från år 2020, än vad som beräknades i budgetförutsättningarna. Dels har resultatet år 2020 belastats med en extra avsättning för pensionerna med 19 miljoner kronor för förväntad ökad kostnad i och med förändrade livslängdsantaganden år 2021 samt även en kostnad med 40 miljoner kronor för inlösen av del av pensionskulden som en försäkringslösning.

Finansnettots utfall för helåret ger en negativ budgetavvikelse med 3 miljoner kronor. Den största delen av finansnettot avser utdelning från de kommunala bolagen som uppgår till 5 miljoner kronor mer än budget. Orsakerna till övrig budgetavvikelse är i huvudsak lägre återbäring från Kommuninvest och lägre ränteintäkter än budgeterat men samtidigt även högre borgensavgifter från bolagen än budgeterat. Den lägre återbäringen från Kommuninvest var känd, men blev större sänkning än förväntat. Ränteintäkterna har den största negativa budbudgetavvikelsen med 8 miljoner kronor, vilket i huvudsak beror på att tänkta placeringar ej blivit verkställt, fallande räntenivå och lägre utlåning till VKAB.

Nämnderna har tillförts anslag för **avtalsenlig lönerrevision** med 81 miljoner kronor vilket är 19 miljoner kronor lägre än budget. Denna avvikelse orsakas av att Kommunals reviderade avtal trätti kraft först i november 2020.

Övriga poster visar en negativ budgetavvikelse med 11 miljoner kronor och avser ett flertal poster. Den största positiva posten är 35 miljoner kronor i tillfälligt statsbidrag för ersättning av anställdas sjuklön med anledning av coronapandemin. Samtidigt finns ett antal poster som beslutatssärskilt av kommunfullmäktige som exempelvis extra satsningar till föreningar, ökad trivsel i centrum, extra driftbidrag till exempelvis Småland Airport AB etc. som ger en negativ budgetavvikelse på totalt 29 miljoner kronor.

Exploateringsverksamheten för år 2020 redovisar en vinst med 14 miljoner kronor, det vill säga kostnaderna för exploateringsprojekt understiger intäkterna (försäljning).

Balanskravsresultat

Enligt balanskravet i kommunallagen ska kommuner ha balans mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen. Det är ett lägre krav än god ekonomisk hushållning. Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det anges när och på vilket sätt det negativa resultatet ska regleras.

Realisationsvinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar räknas

inte med i resultatet. Resultatet för år 2020 uppgår till 215 miljoner kronor. Justerat med realisationsvinster, som för år 2020 är 0 kronor, uppnås balanskravet för året. Utifrån tidigare års positiva balanskravsresultat och utfall för år 2020 uppnår kommunen ett totalt samlat resultat om 1 530 miljoner kronor.

Mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	215	2	108	159	139
Realisationsvinster	0	-1	0	0	0
Balanskravsresultat	215	1	108	159	139
Synnerliga skäl	-	-	-	-	-
Ackumulerade överskott	1 315	1 314	1 207	1 048	909
Summa ackumulerade överskott	1 530	1 315	1 315	1 207	1 048

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarna i siffror

Antalet anställda och anställningsformer

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2019	Dec 2020
Antal tillsvidareanställda	7 239	7 210	5 369	5 309	1 870	1 901
Antal tidsbegränsade anställningar med månadslön	729	644	502	425	227	219
TOTAL	7 968	7 854	5 871	5 734	2 097	2 120
Omräknade heltider, antal	7 681	7 589	5 669	5 527	2 038	2 062
Sysselsättningsgrad						
Andel anställda med en grundanställning på 100 procent	87,8	87,7	86,6	86,6	91,0	90,6
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, procent	96,4 %	96,6 %	96,6 %	96,4 %	97,2 %	97,3 %
Personalomsättning, procent	11,0	9,4	10,9	9,6	11,5	8,7
Övertid						
Övertid, antal timmar	56 816	55 324	28 714	29 774	28 102	25 550
Övertid belopp, mkr	16,5	16,4	5,7	6,6	10,8	9,8
Åldersstruktur %						
-29	12,4	11,8	11,8	11,2	13,8	13,6
30-49	48,1	48,7	47,6	48,3	50,1	49,9
50+	39,5	39,5	40,6	40,6	36,1	36,5

Samtliga nyckeltal i denna tabell har mätdatum 2020-11-01 och jämförs med 2019-11-01

Föregående års övertid antal timmar är korrigerade från föregående års bokslut.

Sjukfrånvaro

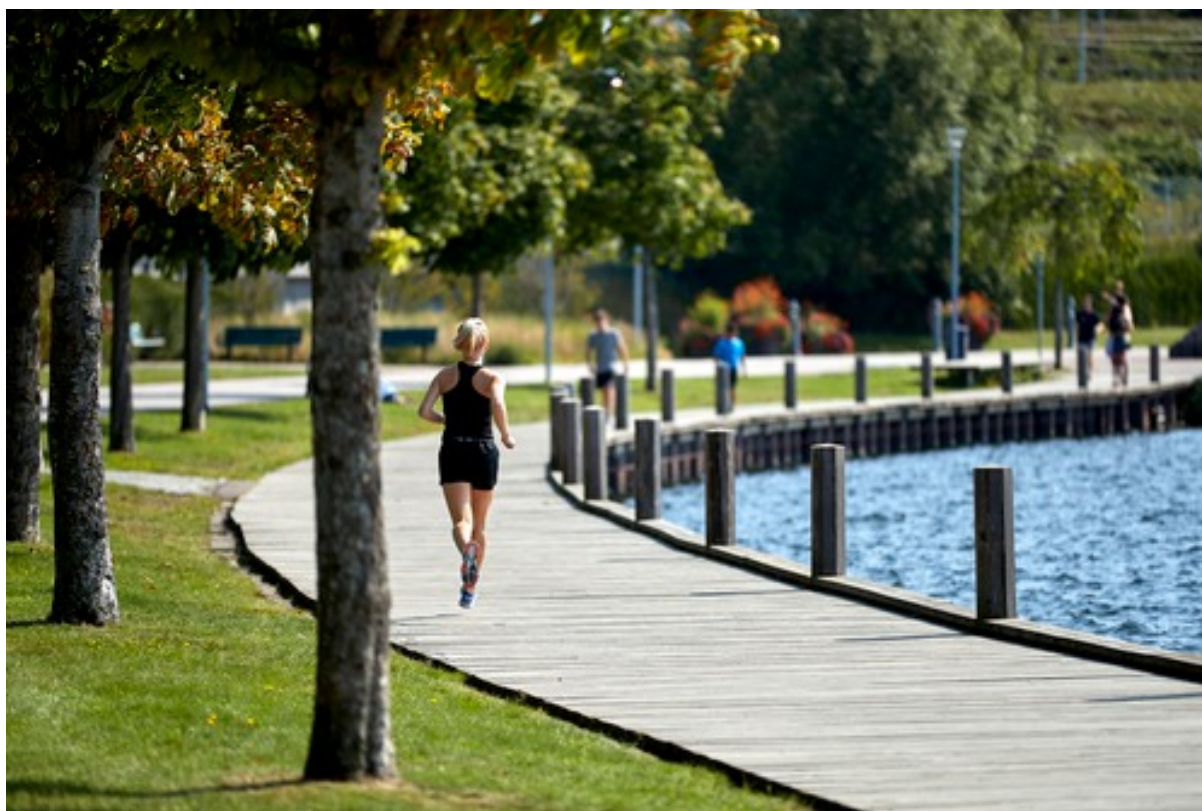
	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2019	Dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid*	5,6	6,4	6,3	7,2	3,7	4,3
Andel av sjukfrånvaro som är över 60 dagar	40,1	33,0	41,8	35,5	31,6	22,5
Sjukdagar/snittanställd**	19,4	21,9	21,4	24,3	12,8	14,2

Åldersfördelat	29 år eller yngre		30–49 år		50 år eller äldre	
	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2019	Dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid*	4,5	5,6	5,2	5,8	6,5	7,2
Andel av sjukfrånvaro som är över 60 dagar	14,7	12,7	36,4	31,6	48,1	39,4
Sjukdagar/snittanställd**	17,8	20,0	16,4	18,6	22,7	26,0

*Sjukfrånvaro i procent avser samtliga månadsanställda inkl. timavlönade under perioden 2019-11-01 till 2020-10-31 resp. 2018-11-01 till 2019-10-31

**Sjukdagar/snittanställd avser tillsvidareanställd personal under perioden 2019-11-01 till 2020-10-31 resp. 2018-11-01 till 2019-10-

31 Sjukdagar/snittanställd redovisas exkl. VEAB, Växjöbostäder AB och Videum AB då uppgifterna inte hanteras i samma lönesystem.

Attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5.

● Riktningens utveckling

Medelvärde för hela kommunkoncernen ligger kvar på 4,8 samma som under vårens mätning. Värdet är en uppgång från värdet 4,7 hösten 2019. Resultatet är åter tillbaka på sammanvärdet som våren 2019 och väl över målsättningen på 4,5. Svarefrekvensen på koncernnivå var vid höstens mätning 76,4 procent vilket är en liten minskning från tidigare mätning under året men siffran indikerar ändå att medarbetare uppfattar undersökningen och återkopplingen av resultatet som värdeskapande.

Genom temperaturmätaren följer vi upp värdegrundens fyra områden:

- Vi möter alla med respekt
- Vi kan jobbet
- Vi gör verksamheten bättre
- Vi skapar en hållbar framtid

Temperaturmätaren ger oss indikationer på om våra insatser tar oss åt rätt håll. Detta är grunden till ett bra arbetsmiljöarbete och att vara en god arbetsgivare. Mätningen genomförs två gånger per år. Åtta förvaltningar och bolag har samma eller förbättrat resultat från föregående mätning, tre har något lägre värde och två har förbättrat sina värden. På två områden som ligger på höga medelvärden ser vi en liten minskning på 0,1. Det avser frågeområdena "på min arbetsplats arbetar vi för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling" och "på min arbetsplats arbetar vi för likabehandling för dem vi är till för". Under året har en likabehandlingsplan med tillhörande aktivitetsplan tagits fram för Växjö

kommunkoncern, vilket vi hoppas kommer ge effekter i vårt för ökad inkludering. Denförvaltning som låg under målvärdet på 4,5 vid vårens mätning har höjt sitt resultat till 4,5. Berörd förvaltning har gjort en djupare analys av resultatet och genomfört en handlingsplan vilket gett resultat då samtliga områden har ett bättre resultat än vid vårens mätning.

Sammanfattande beskrivning och analys av området attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning

Antalet tillsvidareanställda har under året minskat med motsvarande 90 heltidstjänster. Detta förklaras delvis av det effektiviseringsarbete som pågått sedan år 2019. Ytterligare förklaring är att förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningen har intensifierat arbetet med anpassad bemanning för att säkerställa rätt bemanning samt implementeringen av verktyget TimeCare planering. Personalomsättningen har gått ner något, en trolig anledning till detta är att pandemin minskar rörligheten på arbetsmarknaden.

Det totala antalet övertidstimmar har minskat till följd av bland annat ovanstående implementering av TimeCare Planering i schemaintensiv verksamhet, en mild vinter och att många evenemang ställts in på grund av pandemin. Andra områden såsom omsorg- och utbildningsverksamhet har dock ökat sina övertidstimmar på grund av det ansträngda läget under pandemin.

Åldersstrukturen är relativt jämt

fördelad vilket ger goda möjligheter att arbeta med kompetensförsörjning. För att tillgodose kompetensbehovet som genereras av kommande pensionsavgångar krävs alltså ett långsiktigt arbete med strategisk kompetensförsörjning. För att kunna möta behovet hos de vi är till för krävs att inte bara ersättningsrekrytera utan att analysera framtidens behov för att förstå vilka kompetenser som kommer behövas. En viktig del för att skapa en fungerande kompetensförsörjning är att ta fram koncerngemensamma kompetensprofiler. Under året har ett arbete pågått med att ta fram kompetensprofiler för samtliga befattningar i koncernen. Kompetensprofilerna ger stöd för verksamhetens planering, styrning och ledning samt i frågor som rör organisation, resursfördelning och kompetensutveckling.

En viktig faktor för att skapa en god arbetsmiljö och vara en attraktiv arbetsgivare är ett aktivt arbete med likabehandling. Under året har kommunfullmäktige tagit beslut om en lika behandlingsplan som ska gälla alla förvaltningar och bolag. Några aktiviteter som genomförts under året och som förväntas ge effekt såväl i likabehandlingsarbetet som arbetet att vara en attraktiv arbetsgivare med en fungerande kompetensförsörjning är:

- **Chefs- och ledarskapsutbildningar**
Fortsatt satsning på gemensamma ledarskapsutbildningar, syftet är att stärka det professionella ledarskapet och säkerställa en god chefsförsörjning.

- **Koncerngemensam rekryteringsprocess**
En ny koncerngemensam rekryteringsprocess har tagits fram och implementerats. Syftet är att säkerställa att rätt kompetens rekryteras på ett kommunikativt och professionellt sätt.
- **Digitaliserade tjänster och utbildningar**
Ett antal olika tjänster och utbildningar inom HR-området har digitaliserats. Ett exempel som både gör det enkelt för chefen att göra rätt och skapar attraktivitet för kommande medarbetare är lanseringen av det digitala anställningsavtalet samt en koncerngemensam e-lärandeplan för nya chefer.
- **Avslutsamtal - ny rutin och e-tjänst**
En ny rutin för avslutningssamtal och en ny e-tjänst har lanserats. I samband med att en medarbetare väljer att sluta kompletteras avslutningssamtal mellan chef och medarbetare med att en enkät skickas ut. Enkäten behandlar frågor som rör arbetet kompetensutveckling och ledning. Syftet är att dra lärdomar av medarbetarnas erfarenhet för att få förståelse för hur Växjö kommun kan bli en bättre och mer attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö.

Framtid och omvärld

Förändringstrycket inom offentlig verksamhet kommer att fortsätta öka och årets pandemi kommer troligtvis få långtgående effekter på såväl ekonomi som arbetssätt. Under nästa år kommer arbetet med att kartlägga och digitalisera HR-processerna fortsätta. Fokus ligger på göra det enkelt för chefen

att göra rätt och öka den inre effektiviteten genom att digitalisera tjänster. Vidare behöver Växjö kommun och dess förvaltningar och bolag fortsätta att skapa förutsättningar för att arbeta med ständigt förändrings- och förbättringsarbete.

För att sätta fokus på området att vara en attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning kommer nämnden under år 2021 att prioritera:

- Utveckla och digitalisera HR-processer och administration.
- Fortsatt arbete med ledarskapsutveckling genom chefsutbildningar och en koncerngemensam introduktion för nya chefer.
- Att implementera den likabehandlingsplan som antagits under år 2020
- Att utveckla arbetet med gemensamma kompetensprofiler.
- Ta fram en successionsmodell för chefer.
- Implementering av den nya rutinen för avslutningssamtal.
- Utveckla och modernisera lönebildningsprocessen.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 Genomsnittlig medarbetarupplevelse enligt lokal barometer	Sep 2020	4,8**	→	

Uppdrag

Anta en digitaliseringsstrategi med fokus på inre effektivitet i kommunkoncernen, förbättrad arbetsmiljö och att minska rekryteringsbehovet av bristyrken.

Kommunstyrelsen har beslutat att anta en digitaliseringsstrategi för Växjö kommun. Syftet med digitaliseringsstrategin är att, i linje med den strategiska politiska riktningen i kommunfullmäktiges budget, skapa en gemensam utgångspunkt för digitaliseringsarbetet i Växjö kommun. Digitaliseringsstrategin etablerar en prioriteringsgrund med inriktning mot inre effektivitet och reducerade kostnader samt en styrning av initiativ baserat på effekt i linje med prioriteringsgrunden.

**Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan relateras till jämförelsegruppen större stad. Som jämförelsebas används istället måtalet för riktningmålet, 4,5

Hållbart arbetsliv och friska medarbetare

Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska och 2022 vara högst 5 procent.

■ Riktningens utveckling

Sjukfrånvaron i Växjö kommuns förvaltningar har under år 2020 ökat från 5,3 till 6,5 procent. För koncernen är motsvarande siffror 6,4 procent år 2020 jämfört med 5,6 procent år 2019. Den negativa utvecklingen orsakas av den pågående pandemin och kravet att vara hemma vid minsta symptom. Det är korttidsfrånvaron som ökar inom alla grupper. Störst negativ effekt på sjukfrånvaron syns i de verksamheter där hemarbete inte är möjligt, till exempel vård- och omsorgsnära arbete. För de yrkesgrupper som kan arbeta

hemifrån har sjukfrånvaron i vissa fall istället påverkats positivt, troligtvis som en effekt av att medarbetarna utsätter sig för mindre smitta och att hemarbete är möjligt vid milda symptom. Under mars och april låg sjukfrånvaron i kommunens förvaltningar totalt på runt tio procent, med betydligt högre siffror inom vissa förvaltningar. Baserat på det ansträngda läge som rått under året bedöms 6,5 procent vara ett acceptabelt utfall trots att det inte motsvarar målet på 5 procent.

Sammanfattande beskrivning och analys av området hållbart arbetsliv och friska medarbetare

Covid-19-pandemin har präglat året och ett intensivt arbete har gjorts för att säkerställa stabilitet och bemanning i verksamheten. Exempel är:

Sjukfrånvaro och VAB har följts dagligen för att kunna följa pandemins påverkan på verksamheten och vid behov kunna omfördela resurser.

En kompetensbank har upprättats för att kunna fördela om resurser internt om det skulle krävas.

Riktlinjer om hemarbete har möjliggjort hemarbete för de yrkesgrupper som kan arbeta hemifrån och en omställning till att i mycket större utsträckning använda våra digitala verktyg har verksamheten kunnat fortgå trots

Samverkansutbildning för ökad delaktighet

Samverkansutbildningen är en partsgemensam digital utbildning inom kommunens samverkansavtal, syftet är att skapa en ökad kunskap om samverkan och vad det bidrar till. Utbildningen lanserades under hösten och den förväntade effekten är en ökad

pandemin.

Effekterna av vårens intensiva arbete kopplat till pandemin har fått vissa undanträngningseffekter inom HR-området. Trots det har ett antal viktiga förutsättningar för kommande arbete kunnat tas fram under året. Kommunfullmäktige har beslutat en plan för god arbetshälsa som ska gälla alla förvaltningar och bolag. Planen ska tillsammans med likabehandlingsplanen utgöra grunden för arbetet med att skapa en god arbetsmiljö som främjar ett hållbart arbetsliv och friska medarbetare. Några aktiviteter som genomförs under året och som förväntas ge effekt inom området hållbart arbetsliv och friska medarbetare är:

kunskap och delaktighet i arbetet med att skapa en god arbetsmiljö och bättre arbetshälsa.

Gemensam process och system för systematiskt arbetsmiljöarbete

Projektet med att ta fram en gemensam process och arbetsmiljömodul i Stratsys är i sin slutfas, och implementering av verktyget påbörjades under hösten 2020. Syftet med arbetsmiljömodulen är att underlätta chefers dokumentation gällande riskbedömning och åtgärder enligt systematiskt arbetsmiljöarbete.

Kränkande särbehandling

En koncerngemensam process och metod för arbete med kränkande särbehandling har tagits fram och kommer att implementeras under år 2021. Syftet med processen är att

säkerställa att ärenden gällande kränkande särbehandling hanteras på ett rättssäkert, opartiskt och likvärdigt sätt.

Framtid och omvärld

Effekterna av Covid-19 pandemin kommer med all säkerhet att prägla det framtida arbetslivet på många sätt. Våren 2020 har visat att organisationen snabbt kan ställa om till nya förutsättningar när det krävs och vilken kapacitet det finns i koncernens medarbetare. Det är viktigt att dra lärdomar av vårens erfarenheter och inte automatiskt gå tillbaka till tidigare arbetssätt när pandemi är över utan att hålla kvar i det som fungerar bra och förbättra de delar som behöver fortsatt utveckling.

Det är också viktigt att följa den arbetslivsforskning som nu pågår till följd av förändrat arbetssätt i pandemins spår kring bland annat ledarskap, digitalt distansarbete och dess påverkan på organisation och hälsa.

Koncerngemensamma ledarskapsutbildningar som rustar chefer för att leda i förändring är ett viktigt verktyg för att skapa en hållbar arbetsmiljö i en tid där teknikutvecklingen accelererar och skapar stora förändringar i hur vi arbetar. För att skapa förutsättningar för att arbeta med en god och hållbar arbetsmiljö på ett strategiskt och långsiktigt sätt kommer en plan för god arbetshälsa att presenteras under hösten. Syftet med planen är att skapa god arbetsmiljö där medarbetare trivs genom att arbeta strukturerat med hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter över tid.

För att sätta fokus på området ett hållbart arbetsliv och friska medarbetare kommer nämnden under år 2021 att prioritera:

Att implementera den plan för god arbetshälsa som antagits under år 2020.

Implementera den gemensamma processen för riskbedömning och åtgärder enligt SAM, med arbetsmiljömodulen i Stratsys som digitalt verktyg.

Utreda innebörden och första konsekvenser vad heltidsarbete som norm kan innebära för Växjö kommun.

Uppdrag

KF

Program för frisknärvaro för att minska sjukfrånvaron med en dag per snittanställd.

Ett program med APT-material i form av filmer och diskussionsunderlag har lanserats. Programmet berör ämnen som stress, sömn, mobilvanor, hälsosamma scheman, fysisk aktivitet och alkohol. Materialet kommer senare att integreras med förebyggande arbetsmiljöinsatser. Parallellt med programmet för frisknärvaro togs en gemensam plan för god arbetshälsa fram i syfte att skapa en god arbetsmiljö och goda förutsättningar för att sänka sjukfrånvaron till 5 procent 2022.

KF

Utreda om sjukskadeanmälan ska göras till vårdpersonal som också kan ge rådgivning.

Kommunstyrelsen har godkänt utredningens förslag att inte införa någon tjänst för sjukskadeanmälan. Av utredningen framgår att anmälan till vårdpersonal ger en liten effekt på sjuktalen i förhållande till den kostnad som tjänsten medför. Kostnaden för en sjukskadeanmälan antas bli cirka sex miljoner kronor per år. Utredningen bedömer därför att den kostnad som tjänsten medför inte kan motiveras i förhållande till den effekt som tjänsten förväntas ge. Istället föreslår utredningen att arbeta vidare med interna rutiner genom en tydligt förankrad process för sjukskadeanmälan hos närmaste chef och att utbilda chefer i hur man följer upp medarbetare vid sjukdom.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF R/K Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	2020	6,5	↓	●

Förväntad utveckling

Befolkningsökningen väntas ta fart igen

Under året har coronapandemin haft en tydlig effekt på befolkningstillväxten för många regioner i Sverige. Även för Växjö kommun, som har haft en jämn och hög befolkningstillväxt under den senaste tioårsperioden, bromsade befolkningsökningen in rejält. I slutet av år 2020 låg folkmängden i kommunen på 94 859 invånare, en ökning med 730 personer eller 0,8 procent jämfört året innan. Det innebär nästan en halvering av kommunens befolkningstillväxttakt jämfört med de senaste fem åren.

Befolkningen ökade i nästan samtliga åldersgrupper jämfört med året innan. En grupp som dock påverkats tydligt av coronapandemins framfart är personer i arbetsför ålder. Nedgången kan till stor del förklaras av de olika restriktioner som införts för att förhindra smittspridningen, vilket minskat rörligheten för befolkningen både internationellt som nationellt. När pandemin är över väntas befolkningsökningen åter ta fart. Prognosförutsättningarna är dock alltjämt osäkra.

Växjö kommun - en fantastisk plats att bo, leva och verka på

Var kommunens nya invånare bosätter sig har stor inverkan på utbyggnaden av bostadsområden, skolor, förskolor och äldreomsorg. Det är en utmaning att planera för nya stadsutvecklingsprojekt och bygga bostäder och ändamålslokaler samtidigt som framkomligheten ska fungera och målbilderna i Växjö kommuns hållbarhetsprogram ska uppnås.

Att kommunen utvecklas till en attraktiv och hållbar plats blir allt viktigare för att attrahera människor och skapa en ökad tillväxt. Idrott, kultur och attraktiva boendemiljöer är exempel på faktorer som är viktiga för stadens långsiktiga

utveckling och attraktionskraft. Arbetet med en ny översiktsplan för Växjö kommun pågår och beslut kan komma att fattas under senare delen av år 2021. Översiktsplanen tillsammans med en eventuell placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur infrastrukturen behöver utvecklas för att möta upp behoven både ur tekniskt och hållbarhetsmässigt perspektiv i kommunen framöver.

Säkra tillgången till arbetskraft och kompetens

SKR:s bedömning är att den svenska samhällsekonomin återställs i ett utdraget förlopp och att ett balanserat konjunkturläge inte nås förrän 2024. För att motverka långsam ekonomisk utveckling likt den som Sverige erfor efter finanskrisen krävs omfattande satsningar för ökad produktivitet och långsiktig konkurrenskraft.

Tillgången till arbetskraft med relevant kompetens är en utmaning i flera branscher. För att behålla och attrahera nya företag och kompetens till regionen behöver Växjös attraktivitet och profilering stärkas. Kompetensförsörjning och omställning kommer fortsatt att vara en prioriterad fråga. Genom samverkan med berörda aktörer hittas vägar framåt för att möta företagets behov av kompetens, bland annat genom fortsatt utveckling av IT-jobb i Växjö och insatser mot studenter vid Linnéuniversitetet.

Gymnasieexamen den viktigaste faktorn för arbete

Strukturömvandlingen på arbetsmarknaden kan medföra att vissa jobb, exempelvis inom handeln, inte kommer tillbaka efter krisen. Det rådande läget på arbetsmarknaden riskerar därför att försena och försvåra inträdet för personer som är nya på arbetsmarknaden framöver. Särskilt svår bedöms konkurrensen om jobben bli för nya personer på arbetsmarknaden som saknar

gymnasialutbildning. En fullföljd gymnasieutbildning är den enskilt viktigaste faktorn för att erhålla en varaktig förankring på arbetsmarknaden och är dessutom en förutsättning för högre utbildning.

Andelen elever som nådde examen eller studiebevis inom fyra år i gymnasieskolan var 78 procent under år 2020. Det är en oförändrad utveckling i relation till föregående år. Årets resultat ligger en procentenhet under genomsnittet för större städer. För att förbättra detta resultat arbetar gymnasieskolan bland annat med stärkt mentorskap, tydligare samarbete mellan mentor, lärare och elevhälsa, tydligare rutiner för uppföljning och stöd, samt ökat samarbete mellan ämnen och förbättrade strukturer för arbete mot examensmål och med gymnasiearbete.

Samverkan, förebyggande arbete och tidiga insatser

Miljöer med utanförskap och ekonomisk utsatthet kan öka risken att barn och unga hamnar i oönskade situationer med kriminalitet och missbruk som följd. Tidiga insatser är ofta avgörande för barn och unga som riskerar att fara illa. Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att lämna förslag på hur möjligheterna att ge öppna insatser utan samtycke kan öka. En kombination av förebyggande och tidiga insatser, utveckling av öppenvårdsinsatser samt ett helhetsgrepp kring placerings- och hemtagsarbetet bidrar till att barn och ungdomar som inte återkommer till socialtjänsten efter avslutad insats ökar.

En god nära vård och omsorg

För att kunna hantera de demografiska utmaningarna med en större andel äldre krävs både ett förebyggande arbete och en utveckling av en god nära vård och omsorg. Omställningen till en god nära vård och omsorg innebär att hemsjukvården på sikt kommer att öka, vilket ställer krav på såväl resurser som kompetensförsörjning. Patienter vistas allt kortare tid på sjukhuset och blir utskrivningsklara snabbare. Det ställer krav på omsorgsförvaltningens förmåga att kunna ge patienterna en trygg hemgång. Behovet av samordning och samverkan mellan kommuner och regioner är fortsatt stort.

Hållbara Växjö 2030

Växjö kommun som organisation har en avgörande roll och ett stort ansvar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. En hållbar utveckling är allas ansvar att tänka nytt och visa resultat och det är i kraften av många som resultat uppnås.

De gemensamma målbilderna kommer att ligga till grund för strategiska beslut inom ramen för programmet som tas av politik och verksamheter inom kommunkoncernen. Programmet kommer förutsättningar för samarbeten i kommunen, regionen, nationellt och internationellt.

För att lyckas är det av stor vikt att alla aspekter av hållbarhet, den ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarheten, integreras i verksamheten. Detta måste ske i samverkan mellan offentlig verksamhet, invånare och samhällets övriga aktörer som näringsliv, ideell sektor, statens och regionens företrädare.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter	2, 4	1 409	1 421	3 108	3 056
Verksamhetens kostnader	3, 4	-6 530	-6 511	-7 434	-7 286
Av- och nedskrivningar	11-13	-143	-140	-640	-620
Verksamhetens nettokostnader		-5 264	-5 230	-4 966	-4 850
Skatteintäkter	5	4 067	4 022	4 067	4 022
Generella statsbidrag och utjämning	6, 7	1 253	1 006	1 253	1 008
Verksamhetens resultat		56	-202	354	180
Finansiella intäkter	8	229	238	23	25
Finansiella kostnader	9, 10	-70	-34	-128	-93
Resultat efter finansiella poster		215	2	249	112
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		215	2	249	112

Balansräkning

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	16	1	16	1
Materiella anläggningstillgångar		2 395	1 874	14 654	13 517
<i>varav mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	12	1 669	1 489	10 043	9 909
<i>varav maskiner och inventarier</i>	13	173	188	2 776	2 575
<i>varav pågående investeringar</i>	14	553	197	1 835	1 033
Finansiella anläggningstillgångar	15	1 709	1 817	1 337	1 371
Summa anläggningstillgångar		4 120	3 692	16 007	14 889
Bidrag till infrastruktur		-	-	-	-
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	332	286	385	339
Fordringar	17	703	894	737	736
Kortfristiga placeringar		-	-	2	2
Kassa och bank	18	1 669	1 008	1 727	1 036
Summa omsättningstillgångar		2 704	2 188	2 851	2 113
SUMMA TILLGÅNGAR		6 824	5 880	18 858	17 002

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	19			
Årets resultat	215	2	249	112
Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Övrigt eget kapital	1 662	1 660	4 511	4 421
Summa eget kapital	1 877	1 662	4 760	4 533
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	1 985	1 971	2 033
Andra avsättningar	21	89	485	427
Summa avsättningar	2 074	2 060	2 518	2 449
Skulder				
Långfristiga skulder	22	1 217	807	8 339
Kortfristiga skulder	23	1 656	1 351	3 241
Summa skulder	2 873	2 158	11 580	10 020
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	6 824	5 880	18 858	17 002
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	24	7 565	6 734	6 734
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	25	28	27	53
Övriga ansvarsförbindelser		0	0	0

Kassaflödesanalys

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2020	2019	2020	2019
Årets resultat		215	2	249	142
Justering för ej likviditetspåverkande poster:					
av- och nedskrivningar	11-13	143	140	638	620
förändring avsättning pensioner exkl utbetalning	20	104	118	89	32
realisationsvinster/förluster och utrangering materiella anläggningstillgångar	3	14	16	6	15
Likviditetspåverkande poster; utbetalning pensioner	20	-89	-86	1	-8
MEDEL FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		387	190	983	801
Förändring kortfristiga fordringar, exkl. fordr koncernföretag (-ökn, +minskn)	17	210	-143	-2	-9
Förändring förråd, exploateringsstillg (-ökn, +minskn)	16	-46	14	-46	-3
Förändring kortfristiga skulder, exkl kortfr låneskuld (-minskn, +ökn)	23	332	-72	343	2
Minskning förutbetalda investeringsbidrag etc och investeringsbidrag, årets resultatförda	22	-5	-	-	-
MEDEL FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		878	-11	1 278	791
Bruttoinvesteringar materiella anläggningstillgångar	inv.r ed.	-353	-368	-1 749	-1 239
Bruttoinvestering immateriella anläggningstillgångar	inv.r ed.	-1	-1	-15	-1
Ökning anslutningsavg, invest.bidrag etc, årets investeringsinkomster	inv.r ed.	76	117	-	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	inv.r ed.	-	35	-	35
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	inv.r ed.	-	-	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	15	-	-	-	-
Minskning av finansiella anläggningstillgångar	15	108	58	-40	-66
MEDEL FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-170	-159	-1 804	-1 271
Ökning kortfristig fordran koncernföretag	17	-19	-28	-	-
Minskning kortfristiga lån	23	-28	-109	-	-
Nya långfristiga lån/amortering	22	-	83	1 217	361
Förändring långfr skulder anslutningsavg etc	22	-	36	-	-
MEDEL FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-47	-18	1 217	361
ÅRETS KASSAFLÖDE		661	-188	691	-119
Likvida medel vid årets början	18	1 008	1 196	1 036	1 155
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		1 669	1 008	1 727	1 036

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisning 2020 är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR och rekommendationer från Rådet för kommunalredovisning, RKR. Avvikelser och förtydliganden jämfört med LKBR och RKR:s rekommendationer framgår nedan.

Byte av redovisningsprincip år 2020 pensioner till fullfundsmodellen

Enligt kommunfullmäktiges beslut om Budget 2020, tillämpar kommunen från år 2020 fullfundsmodellen för redovisning av pensioner, vilket är en avvikelse från LKBR. Fullfundsmodellen innebär att pensionsåtagande intjänat till och med år 1997 (exklusive visstidspension) istället för ansvarsförbindelse redovisas på balansräkningen som en avsättning. Det innebär att förändringen av denna del också påverkar resultatet. Bakåt i tiden då skulden har vuxit har fullfundsmodellen ökat kostnaderna och därmed försämrat resultatet. Då utbetalningarna de senaste åren istället överskrider värdeförändringen blir skillnaden mellan modellerna det motsatta. Justering av 2019 års värden på balansräkningen framgår av not 19 och 20. Den resultatmässiga effekten av de olikamodellerna, framgår i egen upplysningsnot "Pensionsredovisning enligt blandmodellen".

Extra avsättning pensioner år 2020

Pensionsskulden i kommuner och regioner beräknas enligt RIPS-regelverket. Pensionsskulden definieras som nuvärdet av hittills intjänade framtida pensionsutbetalningar. Eftersom pensionsåtagandet är livsvarigt har den beräknade livslängden stor betydelse för

pensionsskulden. Livslängdsantagandet i RIPS följer trygghandegrundernas generationsmodell, vilken är oförändrad sedan 2007. En längre livslängd innebär ett reellt högre åtagande och en ökad pensionsskuld. Av aktuella RIPS-riktlinjer för 2020 framgår att statistik visar på högre livslängder i kommunsektorn jämfört med de antaganden som för närvarande används vid beräkning av pensionsskulden i kommuner. Ett analysarbete pågår i samverkan med KPA och Skandia som underlag till nya riktlinjer vilka skall införas under 2021. Införandet av nya livslängdsantaganden vid beräkning av kommunernas pensionsskulder kommer att innebära krav på en ökad avsättning för framtida pensionsåtaganden. För Växjö kommun kan avsättningen för pensioner komma att öka med cirka 1 procent vilket motsvarar 19 miljoner kronor år och denna kostnad har belastar resultatet år 2020. Denna extra avsättning är ett avsteg från gällande RIPS-regelverk för år 2020 som ännu inte omfattar nya livslängdsantaganden.

Förändrad redovisningsprincip år 2019 värdering finansiella tillgångar

Från och med bokslut 2019 tillämpas LKBR vilket innebär återföring av tidigare uppskrivningar av finansiella tillgångar. Tidigare år (2012–2015) har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomiska förening med totalt 95 miljoner kronor. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har drygt 74 miljoner kronor av dessa återförts, vilket påverkat eget kapital. 21 miljoner kronor av dessa avser överinsats (över nivån 900 kr/invånare) och har omförts som långfristig fordran istället. Jämförelsetalen för föregående år har

omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

Redovisning av gatukostnadsersättning

Växjö kommun redovisar gatukostnadsersättning enligt RKR:s rekommendation R 18.1 (sep 2009) och inte enligt RKR R 2 (juni 2019). Det innebär att inkomsten initialt bokförs som en skuld för att sedan i enlighet med matchningsprincipen intäktsföras successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder. Från år 2021 planeras att redovisa gatukostnadsersättningen enligt RKR R2.

Redovisning av förutbetalda intäkter som regleras under flera år

Under år 2020 har investeringsbidrag (även gatukostnadsersättning=ersättning för anslutning till allmän platsmark) och intäkter anslutningsavgifter VA för pågående anläggningstillgångar ändrats till att redovisas som långfristiga skulder istället för att som tidigare som minskning av anläggningstillgångar. 338 miljoner kronor omfördes i början på året. De förutbetalda intäkterna periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av ersättningarna skrivs av när de har aktiverats.

Förändrad redovisningsprincip år 2018 exploatering

Kommunen ändrade principen för redovisning av exploateringsverksamheten från och med år 2018. Exploateringsinkomster och utgifter netto redovisades tidigare. Förändringen av redovisningsprinciper innebär att både inkomster och utgifter bruttoredo visas i resultat- och balansräkning. Den del av exploateringen som avser tomtmark till försäljning bokförs som en omsättningslös tillgång. Värdering görs till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde per balansdagen.

Investeringar i allmän platsmark klassificeras som en materiell anläggningstillgång. Avskrivning görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Den del av inkomsten som avser allmän platsmark tas upp som en förutbetald intäkt. Enligt kommunens modell vinstavräknas projekt där upparbetningsgraden av kostnader är lika med eller överstiger 70 procent av totalt prognostiserade kostnader. Vidare görs avräkning först när minst 70 procent av försäljningen är gjord. Befarade förluster bokförs direkt.

Ändrad redovisningsprincip innebar att under 2018 omklassificerades 350 miljoner kronor till omsättningstillgångar och 312 miljoner kronor till förutbetald intäkt. Anläggningstillgångar minskade med nettobeloppet av denna omklassificering. Vad gäller nyckeltal för investeringar har det inte gjorts någon retroaktiv omräkning av den del av exploateringsutgiften som istället skulle ha klassificerats som omsättningstillgång. Det har inte heller gjorts någon retroaktiv vinstavräkning då nya regler tillämpas från 2018.

Sammanställda räkenskaper

Enligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla sammanställda räkenskaper som även innefattar den kommunala verksamheten som bedrivs i bolagsform och i form av kommunalförbund. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

De sammanställda räkenskaperna upprättas i enlighet med RKR R16. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär

att eget kapital i förvärvat dotterbolag vid förvärvstidpunkten elimineras. I de sammanställda räkenskaperna ingår endast eget kapital som intjänats efter förvärvstidpunkten. Proportionell konsolidering innebär att kommunens ägarandel av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i de sammanställda räkenskaperna.

De sammanställda räkenskaperna omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av organisationsschemat i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Realisationsvinster och realisationsförluster samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Skatteintäkter

I enlighet med RKR R2. periodiseras kommunalskatten och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos 2020.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgångar om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller som en gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också

för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde minskat med planliga avskrivningar. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs till.

Anläggningens värde och livslängd provas under året för att se om nedskrivningsbehov finns.

Avskrivning

Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

- Mark, byggnader och tekniska anläggningar: 15–50 år
- Maskiner och inventarier: 3–15 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents anskaffningsvärde uppgår till ett väsentligt belopp tillämpas komponentavskrivning.

För gator och vägar används sex olika komponenter (beläggning, obundna lager, isolering, brokonstruktion, gatuanordningar och slitlager) med avskrivningstider på mellan fem till 75 år. För Va-anläggningar används fem olika komponenter (bygg, maskin, el, styr/övervakning och anläggning/ledning) med avskrivningstider mellan fem och 50 år.

Komponenter och schabloner används som riktlinjer vid uppdelning och

aktivering av anläggningar. Individuella bedömningar görs när så är relevant för att på bästa sätt spegla nyttjandeperioden.

Kommunen har skärpt tillämpningen av komponentavskrivning från och med räkenskapsåret 2017 i enlighet med den uppdatering som gjordes av dåvarande RKR nr 11.4. För gator och vägar har retroaktiv justering gjorts för anläggningar som aktiverats efter 2002, med ett restvärde på över 1,5 mnkr och en återstående livslängd på minst tio år. För VA-anläggningar har retroaktiv justering gjorts för anläggningar som har aktiverats efter 2002, med ett restvärde på över fem miljoner kronor och med en återstående livslängd med minst tio år.

Leasing

Leasingavtal avseende bilar hanteras som operationella. En översyn av avtalens klassificering och kommunens redovisningsprinciper pågår.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har tagits upp till lägsta värdets princip, det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har skrivits ned med 100 procent. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen.

Pensioner

Se avsnitt ovan om förändrad redovisningsprincip för pensioner från år 2020. Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS. Den samlade pensionskulden, inklusive löneskatt, återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Kvarvarande ansvarsförbindelsepensioner avser vistidspension intjänad t.o.m. år 1997 vars avtal ännu inte lösts ut. Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Särredovisning av vatten- och avloppsverksamhet samt avfallshantering

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) ingår i kommunens samlade verksamhet. Enheterna belastas med overheadkostnader och dessutom betalas ränta på avräkning mot kommunen. En särredovisning har upprättats över den taxefinansierade verksamheten. Från och med det räkenskapsår som inleds den första januari 2017 hanteras överuttag där prissättning sätts genom självkostnad som en skuld till abonnenterna. VA-verksamheten redovisas särskilt i avsnittet noter "Upplysning om upprättad särredovisning".

Från och med 1 januari 2019 bedrivs avfallsverksamheten i Växjö kommun i ett kommunalt bolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB (SSAM), gemensamt med Lessebo, Markaryd, Tingsryds och Älmhults kommuner.

Noter

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter (material och varor)	128	115	783	783
Taxor och avgifter	358	372	413	436
Hyror och arrenden	88	92	946	930
Bidrag	561	583	599	622
Försäljning av verksamhet/entreprenader	224	192	221	179
Försäljning av exploateringsfastigheter	28	38	28	38
Realisationsvinster	3	1	4	5
Övriga intäkter	19	28	114	63
Summa	1 409	1 421	3 108	3 056
Not 3. Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-3 498	-3 539	-3 873	-3 914
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-295	-299	-324	-329
Köp av huvudverksamhet	-1 007	-969	-958	-918
Lämnade bidrag	-247	-225	-228	-214
Lokal och markhyror	-653	-641	-118	-113
Exploateringskostnader	-14	-16	-14	-16
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-123	-96	-428	-388
Bränsle, energi och vatten	-31	-35	-290	-301
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-56	-60	-210	-71
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-193	-181	-209	-196
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-135	-140	-172	-164
Övriga tjänster	-148	-156	-221	-273
Realisationsförluster och utrangeringar	-13	-16	-13	-16
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-18	-20	-19	-28
Skattekostnader bolag	0	0	-18	-29
Övriga kostnader	-99	-118	-339	-316
Summa	-6 530	-6 511	-7 434	-7 286
Not 4. Jämförelsestörande poster				
Bland verksamhetens intäkter respektive kostnader ingår följande poster hänförliga till kommunens exploateringsverksamhet:				
Intäkter sålda tomter	28	38	28	38
Kostnader sålda tomter	-14	-16	-14	-16
Exploateringsverksamhetens nettokostnader	14	22	14	22

mnr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	4 157	4 060	4 157	4 060
Definitiv slutavräkning föregående år	-23	2	-23	2
Preliminär slutavräkning aktuellt år	-67	-40	-67	-40
Summa	4 067	4 022	4 067	4 022
Not 6. Generella statsbidrag				
Bidrag för LSS-utjämning	56	42	56	42
Tillfälliga generella statsbidrag 2020 coronapandemin	161	0	161	0
Generellt statsbidrag välfärd	35	34	35	34
Kommunal fastighetsavgift	169	162	169	162
Summa	421	238	421	238
Not 7. Skatteutjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	899	864	899	864
Kostnadsutjämningsavgift	-163	-161	-163	-161
Regleringsbidrag	96	65	96	65
Summa	832	768	832	768
Not 8. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar från koncernföretag	133	139	-	-
Utdelning på aktier och andelar i Kommuninvest	6	14	6	14
Ränteintäkter	28	30	16	11
Borgensavgifter	62	55	-	-
Realisationsresultat	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0
Summa	229	238	22	25
Not 9. Finansiella kostnader				
Ränta på pensionsavsättningar	-45	-10	-45	-12
Räntekostnader	-11	-11	-78	-81
Aktieägartillskott VKAB	-12	-12	-	-
Övriga finansiella kostnader	-2	-1	-4	0
Summa	-70	-34	-127	-93

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019

Not 10. Finansiella instrument och riskhantering

För att hantera ränterisk vid upplåning av Sandvik 3 har Växjö kommun tecknat derivatavtal i form av ränteswappar. För säkring av elpriser och valutakurser använder dotterbolaget VEAB el- och valutaterminer. Tabellen visar verkliga värden per bokslutsdatum. För samtliga derivatinstrument tillämpas säkringsredovisning vilket innebär att verkliga värden inte bokförs.

Säkring av ränterisk	2020	2020	2019	2019
	Swapvolym	Verkligt värde	Swapvolym	Verkligt värde
Ränteswappar	600	-16	500	-13
Summa	600	-16	500	-13

Övriga säkringar	2020	2020	2019	2019
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Elterminer, sälj	168	164	96	95
Elterminer, köp	13	14	12	13
Valutaterminer	0	0	7	7
Summa	181	178	115	115

	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 11. Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	1	0	1	0
Inköp	1	1	1	1
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	18	-	18	-
Utgående anskaffningsvärde	20	1	20	1
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-3	-	-3	-
Årets av- och nedskrivningar	-1	0	-1	-
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-4	0	-4	0
Utgående redovisat värde	16	1	16	1
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	20	0	20	0

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 12. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 236	2 078	14 358	13 532
Inköp	1	112	13	183
Försäljningar	0	-61	0	-60
Utrangeringar	-67	-15	-87	-33
Överföringar	271	122	564	736
Utgående anskaffningsvärde	2 441	2 236	14 848	14 358
Ingående ackumulerade avskrivningar	-615	-589	-4 181	-3 889
Försäljningar	0	41	0	41
Utrangeringar	56	9	69	25
Överföringar	-	-	-34	0
Årets avskrivningar	-81	-76	-391	-358
Utgående ackumulerade avskrivningar	-640	-615	-4 537	-4 181
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-132	-132	-268	-217
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	7	-44
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-7	-7
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-132	-132	-268	-268
Utgående redovisat värde	1 669	1 489	10 043	9 909
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	<i>30</i>	<i>29</i>	<i>38</i>	<i>40</i>
Operationell leasing Växjö kommun, mnkr				
	Förfaller 2021	Förfaller 2022-2026	Förfaller 2027-	
Verksamhetsfastigheter	281	859	522	
Not 13. Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	513	504	5 353	5 077
Inköp	35	45	263	198
Försäljningar	-	-45	-1	-45
Utrangeringar	-7	-2	-34	-17
Överföringar	13	12	91	140
Utgående anskaffningsvärde	554	514	5 672	5 353

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Ingående ackumulerade avskrivningar	-322	-289	-2 529	-2 320
Försäljningar	-	32	-	32
Utrangeringar	4	1	28	15
Överföringar	2	-1	97	-18
Årets avskrivningar	-61	-65	-247	-238
Utgående ackumulerade avskrivningar	-377	-322	-2 651	-2 529
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-4	-4	-249	-249
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	4	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-4	-4	-245	-249
Utgående redovisat värde	173	188	2 776	2 575
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	9	8	23	22
varav finansiell leasing, Sandvik 3:				
Anskaffningsvärde	-	-	920	920
Nedskrivning	-	-	-135	-135
Ackumulerade avskrivningar	-	-	-162	-138
Bokfört värde			623	647
	Förfaller	Förfaller	Förfaller	
Operationell leasing Växjö kommun, mnkr	2021	2022-2026	2027-	
Inventarier	3	1	0	
Transportmedel	6	9	0	
Summa	9	10	0	
mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 14. Pågående ny- och ombyggnad				
Ingående anskaffningsvärde	197	244	1 033	1 014
Inköp	318	99	826	896
Försäljningar	-	-43	-	-43
Utrangeringar	-	0	-1	-1
Nedskrivningar	-	-	-	-
Överföringar	38	-103	-23	-833
Utgående anskaffningsvärde	553	197	1 835	1 033

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 15. Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Värdepapper och andelar</i>				
VKAB	0	0	0	0
Förlagsbevis Kommuninvest	0	14	0	14
Andelar i Kommuninvest utgående värde	3	3	3	3
Övrigt	9	9	9	2
<i>Långfristiga fordringar</i>				
Utlåning till kommunens koncernföretag	436	479	0	0
Utlåning till föreningar i Arenastaden	423	484	423	484
Utlåning till SEB	736	736	736	736
Överinsats Kommuninvest	35	21	35	21
Övrigt	67	71	131	110
Summa	1 709	1 817	1 337	1 370
Not 16. Förråd m.m.				
Exploateringsstillgångar	326	280	326	280
Förråd	6	6	59	59
Summa	332	286	385	339
Not 17. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	90	109	264	189
Fordran statsbidrag	117	120	117	120
Mervärdeskatt och övriga skattefordringar	73	0	18	19
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	225	314	222	325
Kortfristig utlåning till kommunens koncernföretag	143	124	-	-
Övriga kortfristiga fordringar	55	227	116	83
Summa	703	894	737	736
Not 18. Kassa och bank				
Bank	1 669	1 008	1 727	1 036
Summa	1 669	1 008	1 727	1 036
Kommunen har enligt avtal med bank en checkkredit på 10 mnkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.				
Not 19. Eget kapital				
Ingående eget kapital	1 662	1 660	4 511	4 421
Årets resultat	215	2	249	112
Utgående eget kapital	1 877	1 662	4 760	4 533
Justering eget kapital	Årets resultat	Övrigt eget kapital	Summa eget kapital	
Utgående eget kapital kommunen enligt 2019 årsredovisning	2	3 223	3 225	
Justering ändrade redovisningsprinciper				
Pensionsåtagande intjänade t.o.m. 1997, som avsättning	0	-1 563	-1 563	
Belopp vid årets utgång för kommunen	2	1 660	1 662	

mnr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 20. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Justering avsättning till pensioner				
Utgående värdeavsättning pensioner enligt Årsredovisning 2019	-	408	-	459
Justering ändrad redovisningsprincip pensioner intjänade t.o.m. 1997 som avsättning	-	1563	-	1563
Summa avsättning pensioner inkl. justerat belopp vid årets utgång år 2019		1971		2022
Ingående avsättning pensioner intjänat fr.o.m.1998 inkl. löneskatt	408	376	460	428
Nya förpliktelser under året				
-nyintjänad pension	29	29	31	30
-ränte- och basbeloppsuppräknig	9	9	11	10
-övrigt	4	0	4	0
Årets utbetalningar	-13	-12	-13	-13
Förändring av löneskatt	7	6	13	5
Extra avsättning, förändrade livslängdsantaganden inkl. löneskatt	4	-	4	-
Summa avsatt till pensioner intjänat fr.o.m.1998	448	408	510	460
Ingående avsättning pensioner intjänat t.o.m.1997 inkl. löneskatt	1 563	1 606	1 563	1 606
Nya förpliktelser under året				
-nyintjänad pension	0	0		0
-ränte- och basbeloppsuppräknig	37	39		39
-övrigt	7	0		0
Årets utbetalningar	-76	-74		-74
Förändring av löneskatt	-9	-8		-8
Extra avsättning, förändrade livslängdsantaganden inkl. löneskatt	15	-		-
Summa avsatt till pensioner intjänat t.o.m.1997	1 537	1 563	1 563	1 563
Specifikation avsättning pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	271	247	271	248
Ålderspension	70	67	77	75
Efterlevande	5	6	6	7
Särskild avtalspension	2	2	22	21
Livränta	6	4	21	21
Visstidspension/särskild avtalspension enligt överenskommelse	2	2	2	2
Löneskatt	87	80	92	85
Pensioner intjänade t.o.m. 1997 inkl. löneskatt 24,26 %	1 523	1 563	1 523	1 563
Extra avsättning, förändrade livslängdsantaganden inkl. löneskatt	19	-	19	-
Summa avsatt till pensioner	1 985	1 971	2 033	2 022
Antal visstidsförordnanden	6	6	6	6

mnr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Not 21. Andra avsättningar				
Ingående avsättning	89	89	431	419
Nya avsättningar	0	0	54	12
lanspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	89	89	485	431
Specifikation övriga avsättningar				
Uppskjuten skatteskuld bolagen			380	326
Statlig infrastruktur (Åryd och Fagrabäck)	78	78	78	78
Återställning deponi Häringetorp	11	11	11	11
Övriga avsättningar (testamenten med mera)	0	0	16	16
Summa övriga avsättningar	89	89	485	431
Not 22. Långfristiga skulder				
Lån banker och kreditinstitut	736	736	7 061	6 175
Förutbetalda intäkter som regleras under flera år	466	56	-	-
Övriga långfristiga skulder	15	15	1 278	776
Summa långfristiga skulder	1 217	807	8 339	6 951
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	0,6 %	0,4 %	0,8 %	1,0 %
Genomsnittlig räntebindningstid	0,2 år	0,2 år	3,0 år	3,1 år
Genomsnittlig ränta före beaktande av räntesäkringar	0,6 %	0,4 %	0,8 %	1,0 %
Lån som förfaller inom:				
0-3 år	5 %	-	42 %	46 %
3-5 år	25 %	18 %	27 %	35 %
senare än 5 år	70 %	82 %	31 %	19 %
Specifikation förutbetalda intäkter som regleras under flera år:				
Investeringsbidrag etc och anslutningsavgifter VA periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av investeringsbidraget etc. respektive anslutningsavgifter skrivs av.				
Förutbetalda investeringsbidrag/ersättningar, ingående värde	6	0		
Årets nya investeringsbidrag/ersättningar	-1	1		
Omföringar	66	5		
Årets resultatförda investeringsbidrag/ersättningar	-3	0		
Förutbetalda investeringsbidrag/ersättningar, utgående värde	68	6		
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	50	19		
Årets nya anslutningsavgifter	1	0		
Omföringar	51	30		
Årets resultatförda anslutningsavgifter	-2	1		
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, utgående värde	100	50		

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2020	2019	2020	2019
Förutbetalda ersättningar till pågående (ännu ej aktiverade) anläggningar, ingående värde	0	-		
Årets nya bidrag/ersättningar och anslutningsavgifter	77	-		
Omföringar	221	-		
Förutbetalda ersättningar till pågående (ännu ej aktiverade) anläggningar, utgående värde	298			
SUMMA totalt förutbetalda intäkter som regleras under flera år	466	56		
Not 23. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	0	28	1 144	1 314
Leverantörsskulder	469	372	537	474
Preliminär skatt för anställda	58	53	59	55
Upplupna löner	26	30	29	34
Sociala avgifter	74	67	85	76
Upplupna pensionskostnader, individuell del, inklusive löneskatt	141	141	152	150
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	476	379	740	586
Semesterlöneskuld samt okompenserad övertid	225	212	247	232
Övriga kortfristiga skulder	187	69	248	147
Summa kortfristiga skulder	1 656	1 351	3 241	3 068
Not 24. Borgensåtaganden och ställda säkerheter				
Proprieborgen för kommunägda bolag	7 565	6 734	7 565	6 739
Övriga borgensåtaganden	0	0	0	0
Fastighets- och företagsinteckningar	0	0	5	15
Summa borgensåtaganden och ställda säkerheter	7 565	6 734	7 570	6 754
Not 25. Pensionsförpliktelser som ej har upptagits bland skulder/avsättningar				
Avser ej utbetald visstidspension inkl. löneskatt. Intjänade pensioner t.o.m. år 1997 redovisas som avsättning enligt fullfundsmodellen.				
Ingående pensionsåtagande	22	14	42	34
Pensionsutbetalningar	0	0	0	0
Nyintjänad pension	2	4	2	4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1	1	1	1
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrigt	-2	3	-1	3
Utgående pensionsåtagande	23	22	44	42
Särskild löneskatt	5	5	9	9
Summa	28	27	53	51

Kommuninvest

Växjö kommun har sedan 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 medlemmar (278 kommuner och 14 regioner) som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Växjö kommuns ansvar enligt

ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 miljarder kronor och totala tillgångar till 525 miljarder kronor. Växjö kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 8 237 miljoner kronor (1,64%) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 8 546 miljoner kronor (1,63%).

Växjö kommuns medlemsinsats i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till sammanlagt 113,2 miljoner kronor varav 78,3 miljoner kronor i obligatoriskt insatskapital och 34,9 miljoner kronor i överinsats. Medlemsinsatsen i Kommuninvest ekonomisk förening är baserad på antalet invånare. Växjö kommuns sammanlagda medlemsinsats om 113,2 miljoner kronor uppfyller kraven på medlemsinsats för nuvarande kapitaliseringsperiod år 2021-2024.

Pensionsredovisning fullfondmodell jämfört med blandmodell

I följande tabell redovisas Växjö kommuns resultat- och balansräkning enligt fullfundsmodellen jämfört med blandmodellen. Vid tillämpning av fullfundsmodellen har kommunens resultat 2020 förbättrats med 40 miljoner kronor samtidigt som det egna kapitalet minskar från 3.400 till 1.877 miljoner kronor.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, ska kommuner använda "blandmodellen" vid redovisning av pensioner. Växjö kommun redovisar från år 2020 enligt fullfundsmodellen enligt kommunfullmäktiges beslut om budget 2020. Blandmodellen innebär att årets intjänade och årets utbetalningar av pensioner belastar resultatet. Den del som är intjänad före år 1998 redovisas

som en ansvarsförbindelse och förändring av det åtagandet påverkar inte resultatet. Fullfundsmodellen innebär istället att pensionsåtagande före 1998 också redovisas på balansräkningen som en avsättning och den totala förändringen av pensionsskulden påverkar resultatet. Bakåt i tiden då skulden har vuxit har fullfundsmodellen ökat kostnaderna och därmed försämrat resultatet.

Då utbetalningarna de senaste åren istället överskrider värdeförändringen blir skillnaden mellan modellerna det motsatta.

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	Fullfond	Blandmodell
Verksamhetens intäkter		1 409	1 409
Verksamhetens kostnader	2	-6 530	-6 604
Av- och nedskrivningar		-143	-143
Nettokostnader		-5 264	-5 338
Skatteintäkter		4 067	4 067
Generella statsbidrag och utjämning		1 253	1 253
Verksamhetens resultat		56	-18
Finansnetto	2	159	193
ÅRETS RESULTAT	2	215	175
BALANSRÄKNING, mnkr		Fullfond	Blandmodell
Materiella anläggningstillgångar		2 411	2 411
Finansiella anläggningstillgångar		1 709	1 709
Förråd med mera		332	332
Fordringar		703	703
Kassa och bank		1 669	1 669
SUMMA TILLGÅNGAR		6 824	6 824
Eget kapital	1	1 877	3 400
<i>varav årets resultat</i>	2	215	175
Avsättningar		2 074	551
<i>varav pensioner</i>	3	1 985	462
Skulder		2 873	2 873
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		6 824	6 824
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Borgen och ställda säkerheter		7 565	6 734
Pensionsförpliktelser	4	28	1 551

Not 1) Eget kapital ökar i blandmodellen med pensionsförpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse (åtaganden intjänade t.o.m., 1997), 1 524 mnkr.

Not 2) Årets resultat försämrats i blandmodellen totalt sett med 40 mnkr; ökad pensionskostnad med 74 mnkr men minskad finansiell kostnad med 34 mnkr.

Not 3) Pensionsförplikten som i fullfundsmodellen redovisas som avsättning (åtaganden intjänade t.o.m. år 1997, exklusive visstidspension) lyfts bort från balansräkningen med 1 524 mnkr och redovisas som ansvarsförbindelse.

Not 4) Totalt pensionsåtagande intjänat t.o.m.1997, redovisas i blandmodellen som ansvarsförbindelse.

Sammanlagd kostnad för kommunal räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision (redovisningsrevision) i Växjö kommun uppgår för år 2020 till 225 tusen kronor (235 tkr år 2019).

Kostnaderna avser de förtroendevalda revisorernas anlitate sakkunniga biträden från revisionsföretaget PwC för granskningar gällande räkenskapsrevision och dess andel av de förtroendevalda revisorernas arvoden.

Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretag

Samtliga bolag i sammanställningen nedan ingår i kommunkoncernens sammanställda räkenskaper med kommunens ägarandel som framgår i avsnittet Den kommunala koncernen.

mnkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning		Finansiella poster	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Köpare	Säljare
Växjö kommun	12	-	-	-	-	133	-	76
VKAB koncernen	-	12	-	-	133	-	76	-
Växjö Småland Airport AB	-	-	-	-	-	-	-	-
Växjö Teater AB	-	-	-	-	-	-	-	-
Värends Rådningstjänstförbund	-	-	-	-	-	-	-	-
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturparken Småland AB	-	-	-	-	-	-	-	-
SSAM AB	-	-	-	-	-	-	-	-

mnkr	Försäljning		Lån		Borgen		Kortfristiga poster	
	Köpare	Säljare	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Växjö kommun	625	97	557	-	-	-	105	133
VKAB koncernen	96	570	-	554	-	-	128	103
Växjö Småland Airport AB	-	-	-	3	-	-	5	2
Växjö Teater AB	-	-	-	-	-	-	-	-
Värends Rådningstjänstförbund	2	56	-	-	-	-	1	1
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg	1	-	-	-	-	-	-	-
Kulturparken Småland AB	-	-	-	-	-	-	-	-
SSAM AB	10	12	-	-	-	-	1	2

Uppllysning om upprättad särredovisning

I Växjö kommun är vatten- och avlopps (VA) verksamheten organiserad i förvaltningsform under tekniska nämnden. Drift av allmän VA-anläggning ska särredovisas enligt särskild lagstiftning (lagom allmänna vattentjänster).

VA-verksamhet

Uppdrag och övergripande mål

De övergripande målen är att förse hushåll och verksamheter med dricksvatten av god kvalitet och utan avbrott i den mängd de behöver och att ta emot och leda bort dag- och spillvatten, samt på ett hållbart sätt rena avloppsvatten och ta till vara avloppets resurser.

Inom verksamheten sköts drift och underhåll av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning som består av, vatten- och avloppsreningsverk, tryckstegringsstationer, ledningsnät, avloppspumpstationer och dagvattenanläggningar. På uppdrag sköts kommunens produktionsanläggning för biogas till fordonsbränsle.

VA-verksamheten svarar även för utbyggnad av va-anläggningen i nya exploateringsområden samt förnyelse av ledningsnät och anläggningar.

Finansiering

Verksamheten finansieras via VA-taxa med brukningsavgifter och anläggningsavgifter. Brukningstaxan består av en fast avgift och en rörlig avgift baserad på vattenförbrukningen. Utöver detta tar VA-verksamheten ut anslutningsavgifter vid anslutningar av nya abonnenter eller när abonnenter bygger ut inom befintlig fastighet. Hur

de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

Brukningstaxans avgifter har år 2020 varit de samma som år 2019 medan anläggningstaxan beslutades att höjas med 2,84 procent. Kommunfullmäktige beslutade att inför 2021 förstärka avgiftsintäkterna något för att kompensera för allmänna kostnadsökningar samt ökade kapitalkostnader för investeringar i VA-anläggningen. Höjningen är lagd på den rörliga avgiften som ökar med 40 öre per kubikmeter från 20,00 kr till 20,40 kr inklusive moms.

Verksamheten 2020

Enligt rådande redovisningsnormer redovisar VA-verksamheten i samband med bokslut inte eventuella över- eller underskott i resultatet. Resultatet redovisas istället i balansräkningen som en förändring av skuld till kollektivet. Resultatet för år 2020 är ett överskott på 9,1 miljoner kronor.

Taxeintäkterna har varit 3 miljoner kronor högre än år 2019. Intäkter från rörliga avgifter har tidigare minskat något under perioden 2017–2019 men nu ses ett trendbrott. Trendbrottet kan vara en effekt av coronapandemin genom att man är mer hemma och använder mer vatten. Den försålda vattenmängden är 200 000 m³ mer än tidigare och det motsvarar cirka 14 normala dygnsförbrukningar.

År 2020 har varit ett omställningsår då rörnätsunderhållet flyttades in i VA-verksamheten från den tidigare produktionsenheten som upphörde vid ingången av verksamhetsåret. Flytten har inte inneburit någon större kostnadsskillnad mot tidigare. Lönekostnader har ökat med 6 miljoner kronor, men denna kostnad fanns under år 2019 inom entreprenader. Övertagande av lagermaterial av karaktären förbrukningsartiklar gav en engångskostnad på 1 miljoner kronor jämfört med 2019.

Driftkostnaderna för vatten- och

avloppsverk har under år 2020 varit lägre än år 2019. Framförallt är det kostnader för anläggningsunderhåll, och fastighetentreprenader som är väsentligt lägre

än föregående år, cirka 6 miljoner kronor. Pandemin har gjort att underhåll och reparationer som inte varit akuta till stora delar har fått senareläggas till kommande år. Elpriserna har varit på en fortsatt låg nivå och till och med något lägre än tidigare och bidragit till 1 miljoner kronor lägre kostnader. Den högre vattenförbrukningen och en ökad lagerhållning av kemikalier på grund av pandemin resulterade i en kostnadsökning för kemikalier. Kostnader för avsättning av slam var något högre då vissa partier av kvalitetsskäl har hanterats med dyrare alternativ.

Belastningen på projektledning under året har varit större än under år 2019 på grund av att många stora projekt är igång parallellt, samt att fler projekt drivs med entreprenörer än tidigare, då tekniska förvaltningen hade egen regiverksamhet. Det har medfört ett behov av fler projektledningsresurser, personalkostnader för dessa har därmed ökat med 1 miljoner kronor.

I samband med exploatering har befintliga ledningar tagits ur drift eller lagts om och en pumpstation på Vikaholm ersatts med en ny vilket medfört att anläggningar för 8 miljoner kronor för år 2020 uttrangerats, jämfört med 2019 då det uppgick till 2 miljoner kronor.

Resultat- och balansräkning vatten och avlopp

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter	1	199	197
Verksamhetens kostnader	2	-144	-140
Av- och nedskrivningar	5,6,7	-44	-42
Verksamhetens nettokostnader		11	15
Finansiella intäkter	3	0	0
Finansiella kostnader	4	-11	-15
ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING, mnkr		2020	2019
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	5	7	0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	947	885
Maskiner och inventarier	7	11	8
Pågående investeringar	8	167	73
Summa materiella anläggningstillgångar		1 125	966
Omsättningstillgångar			
Förråd med mera		0	0
Fordringar	9	-92	-37
Kassa och bank	10	-3	53
Summa omsättningstillgångar		-95	16
SUMMA TILLGÅNGAR		1 037	982
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Grundkapital	11	10	10
Skulder			
Långfristiga skulder	12	970	951
Kortfristiga skulder	13	57	21
Summa skulder		1 027	972
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 037	982

Noter vatten och avlopp

mnkr	Vatten och avlopp	
	2020	2019
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter (material och varor)	4	4
Bidrag	6	0
Taxor och avgifter	190	187
Överuttag/ökning skuld till abonnentkollektivet	-9	0
Försäljning av verksamhet/entreprenader	8	6
Summa	199	197
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter	-38	-30
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-3	-2
Köp av huvudverksamhet	-2	-8
Lokal och markhyror	-6	-5
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-18	-35
Bränsle, energi och vatten	-15	-16
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-21	-13
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-4	-2
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-4	-2
Övriga tjänster	-14	-14
Realisationsförluster och utrangeringar	-8	-2
Övriga kostnader	-11	-11
Summa	-144	-140
Not 3. Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	0	0
Summa	0	0
Not 4. Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-11	-15
Summa	-11	-15
Not 5. Immateriella tillgångar		
Anskaffningsvärde	7	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0
Ackumulerade nedskrivningar	0	0
Bokfört värde	7	0
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	22	0

mnkr	Vatten och avlopp	
	2020	2019
Redovisat värde vid årets början	0	0
Investeringar	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	0	0
Omklassificeringar	7	0
Redovisat värde vid årets slut	7	0
Not 6. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	1 433	1 327
Ackumulerade avskrivningar	-486	-442
Ackumulerade nedskrivningar	0	0
Bokfört värde	947	885
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	<i>34</i>	<i>34</i>
Redovisat värde vid årets början	885	822
Investeringar	0	1
Försäljningar/ utrangeringar	-8	-2
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	-42	-39
Omklassificeringar	112	103
Redovisat värde vid årets slut	947	885
Not 7. Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	34	29
Ackumulerade avskrivningar	-23	-21
Ackumulerade nedskrivningar	0	0
Bokfört värde	11	8
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	<i>19</i>	<i>11</i>
Redovisat värde vid årets början	8	8
Investeringar	1	2
Försäljningar/ utrangeringar	0	0
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	-2	-3
Omklassificeringar	4	1
Redovisat värde vid årets slut	11	8

mnr	Vatten och avlopp	
	2020	2019
Not 8. Pågående investeringar		
Redovisat värde vid årets början	73	102
Årets investering	132	43
Omklassificeringar	-38	-72
Utrangeringar	0	0
Redovisat värde vid årets slut	167	73
Not 9. Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	76	44
Mervärdesskatt, övriga skatter	0	-21
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2	1
Övriga fordringar	-170	-61
Summa	-92	-37
Not 10. Kassa och bank		
Bank	-3	53
Summa	-3	53
Not 11. Eget kapital		
Ingående eget kapital	10	10
Årets resultat	0	0
Utgående eget kapital	10	10
Not 12. Långfristiga skulder		
Anslutningsavgifter/gatukostnadsersättning	138	49
Investeringsbidrag	7	2
Lån	810	885
Övriga långfristiga skulder	15	15
Summa	970	951
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	23	12
Sociala avgifter	1	1
Skuld till VA kollektivet	12	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1	4
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid	2	2
Övriga kortfristiga skulder	18	0
Summa	57	21

Driftredovisning

Uppllysning om driftredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för sin driftverksamhet. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten. Budgeten beslutas av kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden för beslut i november året innan aktuellt budgetår.

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar

för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämnds nivå. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter enligt SCB:s verksamhetsindelning alternativt organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

DRIFTREDOVISNING, mkr	Verksamhetens intäkter		Verksamhetens kostnader		2020		
	2020	2019	2020	2019	Nettoutfall	Netto-budget	Budgetavvikelse
Politisk verksamhet	11	14	-63	-72	-52	-55	3
Infrastruktur, skydd m.m.	176	175	-447	-450	-271	-247	-24
Kultur och fritid	39	46	-310	-307	-271	-250	-21
Pedagogisk verksamhet	500	489	-2 959	-2 892	-2 459	-2 502	43
Vård och omsorg	352	369	-2 363	-2 421	-2 011	-2 056	45
Särskilt riktade insatser	126	214	-161	-193	-35	-44	9
Affärsverksamhet	359	408	-361	-413	-2	-4	2
Gemensamma verksamheter	241	196	-467	-423	-186	-257	71
Exploateringsverksamhet	28	38	-14	-16	14	0	14
Justering poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-423	-528	615	676	192	203	-11
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 409	1 421	-6 530	-6 511	-5 081	-5 212	131

I tabellen ovan redovisas nämndernas och kommunstyrelsens budget och utfall utifrån organisatorisk indelning. I nedanstående tabell redovisas istället budget och utfall utifrån verksamhetsområde enligt SCB:s verksamhetsindelningen för kommuner.

DRIFTRDOVISNING, mnkr	Verksamhetens in-täkter		Verksamhetens kostnader		2020		
	2020	2019	2020	2019	Nettoutfall	Netto-budget	Budgetavvikelse
Byggnadsnämnd	29	38	-37	-52	-8	-12	4
Kommunfullmäktige	0	0	-10	-12	-10	-11	1
Kommunens revisorer	0	0	-3	-3	-3	-3	0
Kommunstyrelse	209	199	-707	-688	-498	-540	42
Kultur- och fritidsnämnd	33	36	-210	-224	-178	-180	2
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	11	9	-20	-21	-10	-12	2
Nämnd för arbete och välfärd	237	302	-893	-965	-656	-678	22
Omsorgsnämnd	283	282	-1 644	-1 647	-1 361	-1 389	28
Teknisk nämnd	462	505	-610	-665	-148	-136	-12
Utbildningsnämnd	463	479	-2 755	-2 686	-2 292	-2 321	29
Valnämnd	0	2	0	-3	0	0	0
Överförmyndarnämnd	9	9	-13	-13	-4	-4	0
Summa nämnder	1 736	1 861	-6 902	-6 979	-5 168	-5 286	118
Justering poster ej hänförlbara till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-397	-492	569	666	175	188	-13
Exploateringsverksamhet	28	38	-14	-16	14	0	14
Kommungemensamt	42	14	-183	-182	-102	-114	12
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 409	1 421	-6 530	-6 511	-5 081	-5 212	131

Uppllysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommun interna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalomkostnader**, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessakalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 40,15 procent av lönekostnaden för år 2019 (39,15 % år 2019);
- **kapitalkostnader**, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på

anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 2,5 procent. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper, not 1.

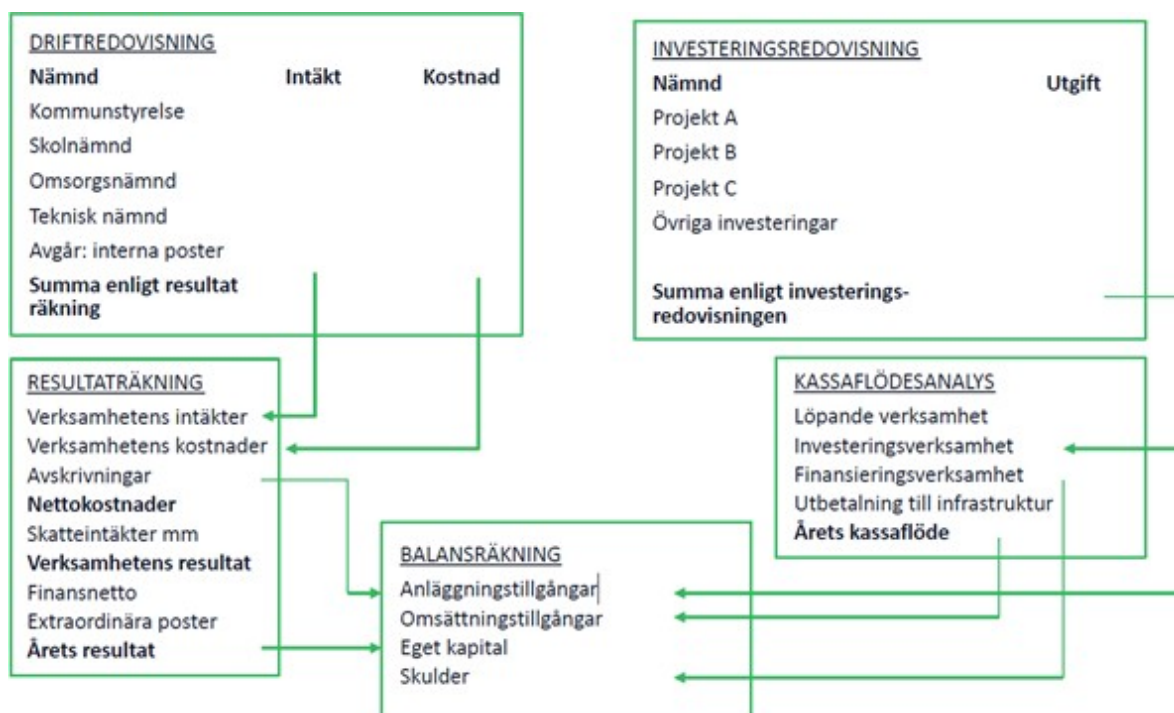
Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är framförallt:

- **administrativa kostnader**, exempelvis ekonomisystemkostnader, kostnad för IT-utrustning telefonkostnader etc. sätts till kommunledningsförvaltningens självkostnad.
- **transport/bil**: Debitering sker av tekniska förvaltningens fordonshantering till självkostnad, beräknad på milkostnad för olika fordon;
- **kost**: Debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- **tryckeri**: Debitering sker av kommunikationsavdelningen inom kommunledningsförvaltningen till självkostnad.

Gemensamma kostnader som fördelas med schabloner är exempelvis:

- kommundemensamma ledningskostnader
- IT-relaterade kostnader, licenskostnader system
- inköp via inköpssystemet
- upphandlingsadministration
- försäkring

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning Växjö kommun

Färdigställda projekt mnr	Utgifter sedan projektstart			Budget helår 2020	Utfall helår 2020	Budget- avvikelse
	Beslutad total budget	Acku- mulerat utfall	Budget- avvikelse			
TN, övrigt skattefinansierat	4,2	3,6	0,6	4,2	3,6	0,6
TN, övrigt VA avgiftsfinansierat	14,7	10,7	4,0	14,7	10,7	4,0
S:a färdigställda projekt	18,9	14,3	4,6	18,9	14,3	4,6
Pågående projekt mnr	Beslutad	Beräk- nad	Prognos	Budget	Utfall	Budget-
	totalutgift	totalut- gift	avvikelse	helår 2020	helår 2020	avvikelse
Byggnadsnämnden, inventarier	-	-		0,5	0,8	-0,3
Kultur- och fritidsnämnd, inventarier	-	-		0,8	2,3	-1,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnd, inventa- rier	-	-		0	0,7	-0,7
Kommunstyrelsen, IT-investeringar m.m.	-	-		40	40	0
Omsorgsnämnden, inventarier	-	-		10,6	5,7	4,9
Utbildningsnämnden, inventarier	-	-		4,5	7,2	-2,7
Gemensam finansiering	-	-		0	0,2	-0,2
Tekniska nämnden (TN) skattefinansie- riat, varav:	217,0	230,6	-13,6	88,2	95,9	-7,7
<i>TN, exploatering Bäckaslöv</i>	83,4	71,8	11,6	34,1	50,1	-16,0
<i>TN, övrigt exploatering</i>	17,2	40,7	-23,5	17,4	9,8	7,6
<i>TN, beläggningsprogram</i>	24,0	24,0	0,0	8,0	7,8	0,2
<i>TN, övrigt skattefinansierat</i>	92,4	94,1	-1,7	28,7	28,2	0,5
Tekniska nämnden (TN) VA avgiftsfi- nansierat, varav:	345,5	363,4	-17,9	193,2	110,7	82,5
<i>TN, VA exploatering</i>	-5,6	30,9	-36,5	58,8	63,8	-5,0
<i>TN, VA-plan</i>	34,0	15,5	18,5	5,1	0,1	5,0
<i>TN, VA förnyelse befintliga ledningar</i>	117,9	103,8	14,1	47,4	13,7	33,7
<i>TN, VA utrustning avloppsrening och pumpstationer</i>	31,3	36,6	-5,3	9,3	3,4	5,9
<i>TN, VA avloppsrening processutveckling</i>	66,7	65,4	1,3	14,7	9,1	5,6
<i>TN, VA övrigt</i>	101,3	111,2	-9,9	57,9	20,6	37,3
Tekniska nämnden biogas	6,0	7,0	-1,0	6,0	0	6,0
S:a pågående projekt	568,5	601,0	-32,5	343,8	263,5	80,3
S:A NETTOINVESTERINGAR TOTALT	587,4	615,3	-27,9	362,7	277,8	84,9
Investeringsinkomster i form av investeringsbidrag och anslutningsavg VA etc år 2020					75,8	
S:A BRUTTOINVESTERINGAR TOTALT ÅR 2020					353,6	

Kommunens investeringar redovisas indelat i färdigställda och pågående projekt. Nämndernas investeringar i inventarier ses som årligen pågående investeringar. Investeringsprojekt inom tekniska nämnden är ofta fleråriga och redovisas därmed även i den vänstra delen av tabellen. Övrigt-posterna inom tekniska nämnden innefattar ett flertal enskilda projekt/områden som understiger 15 miljoner kronor vardera. De fleråriga projekten som avser exploatering budgeteras för hela projektperioden och övriga fleråriga projekt budgeteras med treårsplaner. Årsbudgeten 2020 för dessa investeringar motsvarar i många fall prognosen för utfallet år 2020, dät tekniska nämnden i dagsläget endast i vissa fall fastställer en årsbudget.

Kommunens investeringar omfattar framförallt investeringar i VA (vatten och avlopp), gator och vägar samt IT-investeringar. Kommunens verksamhetsfastigheter ägs främst av kommunens helägda fastighetsbolag Växjö Fastighetsförvaltning AB, Vöfab och Vidingehem AB. Investeringar i verksamhetsfastigheter är en investeringsutgift i bolagen och kommunen har istället en driftkostnad för att hyra lokalerna. Större investeringar i bolagen avseende verksamhetsfastigheterna redovisas i eget avsnitt.

För år 2020 uppgår kommunens nettoinvesteringar till 278 miljoner kronor. Det är tekniska nämnden som svarar för den största delen av nettoinvesteringarna, 221 miljoner kronor som delas in i skattefinansierad, den avgiftsfinansierade VA-verksamheten samt biogas. Resterande investeringar avser i huvudsak IT investeringar med 40 miljoner kronor inom kommunstyrelsen. Övriga nämnders investeringar med 17 miljoner kronor avser framförallt årliga inköp av diverse inventarier.

Inom framförallt VA verksamheten finns investeringsinkomster i form av anslutningsavgifter för fastigheters anslutning till VA-nätet. Vissa investeringsbidrag kan även förekomma för specifika investeringar som en investeringsinkomst.

Investeringsinkomsterna minskar investeringsutgifterna. Exkluderas de totala investeringsinkomsterna som är till 76 miljoner kronor för år 2020, uppgår kommunens totala bruttoinvesteringar för året 354 miljoner kronor. Mellanskillnaden blir alltså kommunens nettoinvesteringar.

Investeringar inom skattefinansierad verksamhet tekniska nämnden

Tekniska nämndens nettoinvesteringar inom den skattefinansierade verksamheten uppgår för år 2020 till nästan 100 miljoner kronor (både pågående och färdigställda projekt). Färdigställda projekt under året har utförts inom tilldelade budget. Ett viktigt inslag i nämndens investeringsinsatser fokuserar på det fortsatta arbetet för att öka tillgänglighet och säkerhet för cyklister. Som en del i satsningen har en ombyggnation vid Ulriksbergstrondellen, ny belysning längs cykelväg mellan Rottne och Rydet samt en förlängning av snabbcykelvägen på Teleborg från Vallviksvägen till Vikaholm utförts och färdigställt under år 2020.

Verksamhetens insatser inom underhållsinvesteringar har under 2020 i stort löpt enligt plan och budget. Satsningarna avser beläggnings- samt belysningsutbyte med syfte att skapa en säkrare trafikmiljö och öka tryggheten inom kommunen. Projekten inväntar slutfakturering innan det avslutas.

Tekniska nämnden ansvarar för att bygga ut infrastruktur (allmän platsmark och VA) i kommunens exploaterings projekt. Arbetet med exploateringsområdet Telestadshöjden har inletts. För verksamhetsområde Västra Nylanda har projektering och upphandling utförts under året. I Bäckaslövsprojektet pågår arbete med VA, esplanaden i området samt anslutningen under järnvägs-spåren i den västra delen.

Förbindelsen mellan Bredvik och Bäckaslöv över Norra Bergundasjön har färdigställt och innebär del av ett framtida cykelstråk mellan stadsdelarna men även ett bidrag till en attraktiv

natur- och friluftsmiljö i området.

Investeringar inom avgiftsfinansierad VA-verksamhet tekniska nämnden

Årets nettoinvesteringar inom VA uppgår till 121 miljoner kronor (både pågående och färdigställdprojekt) och har liksom de föregående åren styrts mycket av den höga exploateringsgraden i kommunen. Vid nyexploatering svarar VA-verksamheten för utbyggnad av nya ledningar, pumpstationer och dagvattenanläggningar. Projekten utförs ofta i samverkan med de skattefinansierade

investeringarna men med en skarp kostnadsfördelning mellan taxe- och skattekollektiven.

Under året har utbyggnad av Bäckaslövsplanen och Brevik pågått med hög intensitet. Projektering och uppstart av bostadsområdet Telestadshöjden, verksamhetsområdet Västra Nylanda är andra stora projekt som förberetts och startats och har tagit mycket resurser både med personal och kapital.

Förutom nya områden har VA-nätet anpassats till ny bebyggelse inom befintligt verksamhetsområde eller i omedelbar anslutning till dessa. Exempel på sådana insatser som påbörjats eller slutförts är Regementsparken, Gamla Konsum i Sandsbro, f.d. Bergundaskolan m.m.

Ledningsförnyelse pågår eller har slutförts i drygt 10 projekt under året.

Bland de större är utbyte av vattenledningar på norr i Växjö och relining och nyläggning av VA-ledningar längs Torsjövägen i Ingelstad.

Förnyelsetakten har bara kommit upp i ca 50 procent av den årliga budgeterade takten i treårsbudgeten.

Större projekt som pågått på VA-verken är ombyggnaden av Braås avloppsverk i Böksholm. Projektet närmar sig nu slutförande men till högre kostnad än beräknats. Stora delar av rörinstallationerna visade sig vara av undermålig kvalitet och fick bytas. Vidare måste även inloppsgaller ersättas vilket inte planerades från början. På Sundet har nya blåsmaskiner som försörjer de biologiska reningsstegen med syre installerats. Åtgärden var viktig för att kunna uppfylla flera av verksamhetens mål, bland annat om minskad elförbrukning, mindre avbrott och i förlängningen mindre övertid för personalen, vilket stödjer de personalpolitiska målen.

Investeringar i biogas

Beslut om att investera i utökad gasreningskapaciteten för att kunna öka fordonsgasproduktionen har fattats av tekniska nämnden. Arbetet har inte startats ännu då mycket tid istället har fått läggas på att utreda driftproblem som uppstått i rötammarna

Bolagens investeringar i kommunens verksamhetsfastigheter

Färdigställda projekt 2020-12-31	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar år 2020		
	Beslutad totalbudget	Akkumulerat	Budget-	Budget	Utfall helår	Budget-
	mnkr	utfall	avvikelse	helår 2020	2020	avvikelse
Torparskolan	87	84	3	31	16	15
Äventyrets förskola	37	37	0	5	8	-3
Sandsbro skola	40	40	0	34	34	0
S:a färdigställda projekt	164	161	3	70	58	12
Pågående projekt	Beslutad	Beräknad	Prognos-	Budget	Utfall	Budget-
mnkr	totalbudget	totalutgift	budgetavvikelse	helår 2020	helår 2020	avvikelse
Station och kommunhus	713	760	-47	304	289	15
Lammhults skola	270	270	0	46	31	15
Ulriksbergs förskola och skola	262	262	0	30	31	-1
Kungsmadskolan	80	79	1	27	44	-17
Helenetorps förskola, Ingelstad	42	40	2	23	18	5
Dädesjö skola	44	42	2	1	1	0
Räppevallen - fotbollsplaner	30	30	0	1	3	-2
S:a pågående projekt	1 441	1 483	-42	432	417	15
S:A INVESTERINGAR TOTALT	1 605	1 644	-39	502	475	27

Investeringsprojekten i tabellen ovan avser investeringar för kommunens verksamhetsfastigheter med totalutgift på minst 20 miljoner kronor och som är beslutade av kommunfullmäktige. Investeringar i verksamhetsfastigheter sker framförallt i skolor och förskolor. Under året har några projekt avslutats.

Det största investeringsprojektet, nytt kommunhus och station som pågått under ett flertal år, beräknas vara färdigställt sommaren år 2021. Investeringarna i tabellen ovan utförs av Växjö fastighetsförvaltning AB (Vöfab) eller Vidingehem.

Uppllysning om investeringsredovisningens uppbyggnad

Investeringsprojekt ingår inte i kommunens resultat, utan identifieras med en särskild projektkod och aktiveras som anläggningstillgångar.

Varje nämnd ska finansiera sina kapitalkostnader (avskrivning och ränta) inom sin budget. Vid ett investeringsbehov krävs att man undersöker om utrymmet i budgeten tillåter att investeringen kan göras. Nämnden beslutar om investeringar upp till 10 miljoner kronor. Investeringar som överstiger 10 miljoner kronor ska beslutas av kommunfullmäktige.

För så kallade tillväxtinvesteringar i infrastruktur (gator, cykelvägar, tunnlar, rondeller etc.) som inte ska belasta exploateringsverksamheten gäller följande: I samband med budgetberedningen presenteras aktuella projekt, investeringsbelopp samt driftkostnad fördelat på kommande treårsperiod.

Budgetberedningen bedömer och föreslår fullmäktige att uppta ett eventuellt driftanslag avseende "Kompensation för tillväxtinvesteringar i infrastruktur" under gemensam finansiering.

Tekniska nämndens investeringsprojekt budgeteras för en treårsperiod.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och även utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen påförs också interna maskinkostnader.

Exploateringsredovisning

Exploateringsredovisning

Exploateringsprojekt, mnr	Grundkalkyl			Utfall per bokslutsdatum					varav avr./ res. pe- riod	Total projektprognos		
	Ink.	Utg.	Netto	Ink.	Utg.	avr./ res. tot	Netto	Ink.		Utg.	Netto	
6001 Västra mark handels-område	-26	2	-24	0	0	0	0	0	-31	2	-29	
6002 Bredvik Industri	-12	10	-1	0	7	8	7	8	-1	11	10	
6003 Ekeberg Norra	-87	50	-38	-13	62	0	49	0	-86	73	-13	
6004 Västra Nylanda	-393	326	-67	-12	20	0	8	0	-237	137	-100	
6005 Nylanda industriområde	-71	47	-24	-77	43	-35	-34	-4	-74	52	-22	
6006 Övriga verksamhets-områden	0	0	0	-16	1	-14	-14	0	0	0	0	
6007 Nytt akutsjukhus	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	
6101 Telestadshöjden	-145	150	6	0	53	0	53	0	-151	158	7	
6102 Hagavik etapp 2	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	
6103 Bredvik bostäder	-132	117	-15	-84	89	0	5	0	-154	134	-20	
6104 Sjöbågen Tbg Limno-logen	-72	37	-35	-86	52	-24	-34	0	-86	63	-23	
6105 Hovshaga centrum	-35	29	-6	-39	19	-9	-19	0	-39	33	-6	
6106 Vikaholm	-266	194	-72	-195	199	0	4	0	-270	213	-57	
6107 Stationsområdet	-159	176	17	-100	175	30	74	-22	-207	252	46	
6108 Ymer kv Skärvet	-66	36	-30	-60	38	-22	-22	-2	-59	38	-22	
6109 Torparängen Tbg	-73	62	-11	-64	69	-1	5	7	-75	71	-4	
6110 Bäckaslövsområdet	-458	461	3	-2	195	0	193	0	-595	543	-52	
6111 Arenastaden	-152	123	-29	-42	95	0	53	0	-146	128	-18	
6112 Ingelstad	-4	7	3	-4	9	3	5	0	-4	9	5	
6113 KDC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6114 Övriga bostadsområden	0	0	0	-5	1	-4	-4	-2	0	0	0	
6115 Hovsdal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6117 Rottne	-2	5	3	0	4	2	4	0	-2	5	3	
6118 Braås	-7	18	11	0	15	4	14	0	-7	18	11	
6120 Bergundasjöarna	0	5	5	0	2	2	2	1	0	6	6	
6121 Gemla	-21	23	3		1	3	1	0	-21	23	3	
Summa	-2 181	1 878	-301	-799	1 152	-57	353	-14	-2 245	1 969	-275	
Varav VA verksamheten	-413	411	-1	-88	230	-	-	-	-	-	-	
Varav tillväxtinvesteringar	-	96	96	-2	60	-	58	-	-	-	-	

Redovisningen i tabellen visar siffror för exploateringsprojekt som helhet och innehåller både anläggnings- och omsättningstillgångar. VA-verksamheten avser anläggningstillgångar. Tillväxtinvesteringar avser tekniska nämndens nettoinvesteringar finansierade av skattemedel, det vill säga investering utöver gatukostnadsersättning.

Verksamhetsredovisning

Koncernens hållbarhetsarbete

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och framtid

Växjö kommuns hållbarhetsprogram, Hållbara Växjö 2030, innehåller fem målbilder för år 2030; Klimat och miljösmart, Tryggt och tillitsfullt, Rättvist och ansvarstagande, Växande och inkluderande samt Grönt och hälsosamt. Från och med budgetåret 2021 är hållbarhetsprogrammet integrerat i Växjö kommuns styrmodell vilket innebär att dess målbilder kommer att följas upp och analyseras i årsredovisningen.

Årets hållbarhetsredovisning delas in under dessa rubriker.

Klimat och miljösmart

Under året har arbetet med revideringen av energiplan, transportplan, plan för förebyggande och omhändertagande av avfall samt klimatanpassningsplan påbörjats. Ett klimatkontrakt har skrivits under mellan Växjö kommun och företrädare för staten kring Växjös åtaganden för att bli en klimatneutral kommun.

Utsläppen av koldioxid har de tre senaste åren varit ganska oförändrade. Prognosen för år 2020 är att utsläppen per invånare i Växjö kommun minskat med 65 procent jämfört med 1993 års nivå. Det innebär att delmålet är uppnått. Detta är främst ett resultat av att Växjö energi nu har helt fossilbränslefri energiproduktion. Kommunkoncernens utsläppsnivå väntas hamna på uppskattningsvis 600 ton vid årsskiftet.

I stadsutmaningen One Planet City Challenge blev Växjö Sveriges näst bästa klimatstad efter Uppsala. I Aktuell Hållbarhets kommunranking klättrade

Växjö 20 placeringar till plats 11. Av resultatet framgår att det finns förbättringspotential när det gäller

arbete med avfallshantering, nedskräpning, ekosystemtjänster, byggnation och upphandling. Under hösten 2020 har kommunen klättrat i ranking bland kommuner med bästa avfallshantering. En bidragande orsak till detta är införandet av det fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar.

I arbetet med upphandling finns nu en ny inköpsprocess på plats, en uppförandekod för leverantörer och en digital upphandlingsskola för lokala leverantörer på plats som alla syftar till att få till en hållbar konsumtion och inköp i Växjö kommunkoncern.

Tryggt och tillitsfullt

Såväl Nöjd Region Index som polisens trygghetsundersökning år 2020 påvisar en något försämrade upplevelse av trygghet bland medborgarna. Upplevelsen av otrygghet är inte jämnt fördelad över kommunen. Känslan av otrygghet eller oron för att bli överfallen eller misshandlad är större i Araby, Teleborg och Campus än i resten av kommunen. Trygghetsvårdar har införts i Växjö centrum och på Campus/Teleborg och mobila team har permanentats på högstadieskolor.

Brukare i omsorgen ger gott betyg för kvalitet i såväl hemtjänst (87 procent) som särskilt boende (79 procent). Starka områden är bemötande, trygghet, förtroende för personalen och möjlighet till kontakt med personal. Negativ trend är att det redan innan coronapandemin noterades en betydande andel som besvärades av ensamhet. Trygghet och studiero för barn och unga är ett prioriterat område i kommunens förskolor och skolor. Förra årets förskole- och skolundersökning visar att upplevelsen av trygghet generellt sett är

hög i kommunens förskolor, skolor och fritidshem. Mellan 84 och 95 procent av kommunens elever upplever sig trygga. Generellt är tryggheten störst i de lägre åldrarna medan högstadiets resultat har under de tre senaste åren haft en negativ trend.

Rättvist och ansvarstagande

I maj genomfördes en alternativ Pridevecka som fokuserade på digital kommunikation och dialog, symbolhandlingar samt ett fåtal fysiska träffar och aktiviteter. Växjö kommun har under året anslutit sig till regeringsinitiativet Kommittén Demokratin 100 år. Beslutet främjar möjligheter för ökad delaktighet, samordning samt genomförande av insatser och aktiviteter för en stark demokrati.

Kommunen har ett riktningmål om en mer likvärdig skola där alla elever har goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund. Nyckeltalen som visar kommunens resultat i relation till skolors elevsammansättning, visar på en nedgång när det gäller gymnasiebehörigheten och andel elever som har nått kunskapskraven i alla ämnen. Den negativa avvikelsen från modellberäknat värde gällande genomsnittligt meritvärde för elever i åk. 9 har blivit större medan andelen nyanlända elever med behörighet till gymnasieskolan ökar i jämförelse med föregående år. Förändringarna är små men resultatet innebär att skolorna år 2020 på totalen presterade under förväntad nivå utifrån kommunens förutsättningar.

Växande och inkluderande

Kommunen växer i snabb takt och beräknas passera 100 000 invånare år 2024. För att skapa ett hållbart och attraktivt samhällsbyggande sker förtätning med hänsyn tagen till grön struktur och människors välmående. Arbetet med en ny översiktsplan för kommunen pågår och en ny landsbygdsplan är färdigställd.

Andelen individer som går vidare till arbete eller studier efter att ha deltagit i kommunens arbetsmarknadsverksamhet ökar. I början av året undertecknades en Strategisk regional överenskommelse om mottagande och etablering i arbets- och samhällsliv (SÖK) tillsammans med en lokal överenskommelse för Växjö. Fokus är att främja en effektiv etablering för utrikes födda med samordnade och effektiva integrationsinsatser.

En metodhandbok för fortsatta invånardialoger och ökad delaktighet är framtagen och ska under år 2021 omsättas i en rad nya dialoger. Det nya arbetssättet präglas av dialog och delaktighet i kommunens alla verksamheter.

Grönt och hälsosamt

I Växjö är det nära till naturen och arbetet som gjorts de senaste åren har utvecklat Växjö till en friluftskommun med fokus på folkhälsa, tätortsnära natur och tillgänglighet. I Naturvårdsverkets friluftundersökning förbättrade Växjö sin placering från plats 47 år 2019 till plats 16 år 2020. Den allmänna hälsan i befolkningen är på en oförändrad god nivå men det finns indikatorer som pekar mot att en högre andel barn, ungdomar och vuxna upplever nedsatt psykisk hälsa, stress och ensamhet.

Maten till kommunens omsorgstagare utvecklas kontinuerligt för en förbättrad måltidsupplevelse med kvalitet och variation. Det sker genom översyn av matsedlar, förbättrade kontaktvägar till kommunen och möjligheter för omsorgstagare att välja maträtter.

Kultur, idrott och evenemang är viktiga för att öka attraktionskraften och är styrkan som evenemangs- och mötesstad. Alla ska kunna utvecklas inom sin idrott och det är bredden som ger spetsen. Växjö tog första halvåret ett jättekliv i rankingen över Sveriges bästa idrottsstad.

Omvärld och framtid

Utmaningarna framåt handlar om hur vi långsiktigt och tillsammans bygger mer resilienta och robusta samhällen. Det handlar om styrning och ledning för hållbar utveckling, nya former för samverkan mellan verksamheter och aktörer som verkar i angränsande områden. Delade målbilder och delat ansvar, ökad dialog, delaktighet och mötesplatser mellan kommun, näringsliv, akademi, medborgare och civilsamhälle.

Växjö kommun har visat att det går att vända trender. Växjö kommun är en föregångare och aktör i det globala klimatarbetet. Växjö kommun är redo att tillsammans med alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun fortsätta att utvecklas som en fantastisk plats både nu och i framtiden.

Nyckeltal för måluppföljning Hållbara Växjö 2030

Hållbarhetsprogrammets fem målbilder följs upp och utvärderas med hjälp av en uppsättning nyckeltal som bedömts relevanta för respektive målbild.

Måluppföljningen bedöms enligt samma värderingsmodell som för huvudprocessernas riktningssmål. Nyckeltalen värderas i två perspektiv; utveckling sedan senaste mätning samt i förhållande till genomsnittet för kommungruppen störrestad. Målbilderna kommer att utvärderas för första gången i samband med årsredovisningen för år 2021. Tabellen nedan visar hållbarhetsprogrammets nyckeltal och aktuella värden per mars 2021.

Målbild	Nyckeltal	Period		Utfall	
Rättvist och ansvarstagande	Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %	2018	→ ●	48,3	
	Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	2018	→ ●	9	
	Invånare 18–64 år med låg inkomst, andel (%)	2018	↗ ●	21	
	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	2020	→ ■	29	
	Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	2020	→ ●	41	
	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	2019	↘ ■	80	
	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	2019	→ ●	16	
Växande och inkluderande	Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd, %	2020	↗ ■	49,5	
	Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	2019	↗ ●	49	
	Förvärvsintensitet, utrikes födda 20–64 år, andel (%)	2019	↗ ■	62	
	Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv	2018	↗ ■	473 765	
	Demografisk försörjningskvot	2019	↘ ■	0,75	
	Förvärvsarbetsande invånare 20–64 år, andel (%)	2019	↘ ●	79	
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2020	↗ ■	83	
	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2020	→ ■	78	
	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	2019	↗ ■	87	
	Unga (18–24 år) som varken arbetar eller studerar eller finns i annan sysselsättning, andel %	2021	– ■		
	Nettoökning av antal företag, antal	2020	↗ ●	250	
	Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal	2019	↗ ■	200	
	Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)	2020	→ ●	7	
	Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr	2018	↗ ●	6,05	
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)	2019	↘ ■	63	
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	2019	↗ ●	77	
	Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv	2019	↘ ●	7	
	Klimat- och miljösmart	Areal åkermark, hektar	2020	↗ ■	13 328
		Fosforhalt i Åsnens utlopp, µg/liter	2020	↘ ■	28
		Energittillförsel per invånare, kWh/inv	2019	↗ ●	25 390
Andel förnybar energi, %		2019	↗ ●	67,5	
Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år		2020	↘ ■	19,9	

Målbild	Nyckeltal	Period		Utfall
	Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år	2020	↗ ●	0,77
	Utsläpp av växthusgaser, kg CO2e/inv	2019	↗ ●	2 805
	Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	2019	↗ ●	499
	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2019	↗ ●	51
	Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	2019	→ ●	11
	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2019	↗ ●	42
Trygg och tillitsfullt	Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv	2019	↗ ●	33
	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	2019	↘ ●	16
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)	2020	↘ ●	61
	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	2020	↘ ●	29
	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	2020	↘ ●	81
	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	2020	↘ ●	32
	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	2019	↘ ●	900
	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)	2020	→ ●	15
Grönt och hälsosamt	Invånare med fetma, andel (%)	2020	↘ ●	14
	Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel (%)	2018	↘ ●	17
	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	2020	→ ●	72
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)	2020	→ ●	30
	Skyddad natur totalt, andel (%)	2019	↗ ●	3,5
	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)	2020	→ ●	90,2
	Årsmedelvärde av partiklar PM10 µg/m3 luft	2019	↗ ●	12,7
	Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %	2018	↗ ●	53
	Total betesmark, hektar	2019	↗ ●	5 162

Uppföljning verksamhetsmål

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränserna och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är tillför.

Riktningens utveckling värderas

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningens målen. Varje avsnitt inleds med en kort beskrivning av riktningens utveckling. Målen saknar explicita måttal och är av karaktären riktningens mål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive målfrämjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse sker på kommunövergripande nivå och baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål i Växjö kommuns budget.

Nämnden/bolaget värderar sitt bidrag till måluppfyllelse med röd, gul eller grön färgindikation.

Sammanfattande beskrivning och analys

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal som följer efter den inledande beskrivningen av riktningens utveckling ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

Uppdrag och nyckeltal

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till

riktningens målet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningens utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Nyckeltalen är märkta med RK för resultat och kvalitet och E för effektivitet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterade data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Sammantagen bedömning av måluppfyllelsen

När det gäller bedömningen av måluppfyllelsen i de tolv koncerngemensamma riktningssmålen noteras en högre måluppfyllelse i tre riktningssmål som gått från tillfredsställande måluppfyllelse till god måluppfyllelse. Fyra riktningssmål går i motsatt riktning och redovisar sämre måluppfyllelse.

Av de tolv riktningssmålen kopplade till verksamheten indikerar sju stycken god måluppfyllelse (2019; fem stycken), två stycken tillfredsställande måluppfyllelse (2019; sju stycken) och tre stycken icke tillfredsställande måluppfyllelse (2019; noll stycken). Följande riktningssmål har försämrats och påvisar en icke tillfredsställande måluppfyllelse; Fler barn och elever ska utmanas isitt lärande och nå kunskapsmålen, En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund samt Ökad trygghet i hela kommunen.

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Nya steg mot full sysselsättning

Riktningssmålets utveckling

Växjö kommuns sammantagna arbete bidrar till en positiv utveckling avseende riktningssmålet. Utfallet i de till riktningssmålet kopplade nyckeltal visar trots effekterna av pandemin på stabilitet och god måluppfyllelse.

På grund av turbulens i omvärlden har organisationen ställt om och anpassat service och arbetsmetoder för att tillmötesgå invånarens behov. Fler individer påbörjar studier och kan på så vis på längre sikt etablera sig på arbetsmarknaden. Trots ett ansträngt läge på arbetsmarknaden ökar även andelen individer som går vidare till arbete efter att ha deltagit i kommunens arbetsmarknadsverksamhet. Kostnader för ekonomiskt bistånd ökar dock, bland annat på grund av att fler hushåll än föregående år är i behov av ekonomiskt stöd.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Svensk ekonomi och arbetsmarknad tyngs av pandemin

Sveriges BNP föll brant under det andra kvartalet 2020 för att under slutet av året rekylas. Återhämtningen till trots är läget alltjämt ansträngt. Till följd av pandemin väntas antalet sysselsatta minska för första gången sedan finanskrisen. I det inledande skedet, när den ekonomiska aktiviteten ökar, kommer sannolikt anställda som beviljats korttidsarbete att gå upp i arbetstid. Det är först senare i återhämtningsfasen som företagen bedöms nyrekryterapersonal. Dock råder fortsatt osäkerhet kring utvecklingen framöver.

Något lägre arbetslöshet

Antalet varsel om uppsägning och antalet nya arbetslösa har ökat dramatiskt i spåren av pandemin. Sverige och världen befinner sig i den största krisen i modern tid. Redan före pandemin noterades en ökning i arbetslöshetsstatistiken och rådande omständigheter förstärker den negativa utvecklingen. Efter vårens försämring på arbetsmarknaden förbättrades dock utvecklingen något under årets senare del. Arbetslösheten bedöms bli något lägre jämfört med tidigare prognoser även om den väntas stiga under hela första halvåret 2021. Andra vågens

smittspridning och de restriktioner som kommit under årets senare del inte har haft någon tydlig negativ effekt på arbetsmarknaden. De senaste månaderna är det ungefär lika många som lämnar Arbetsförmedlingen för jobb eller studier som antalet nyinskrivna.

Över en tredjedel av Sveriges arbetslösa personer är långtidsarbetslösa vilket innebär att de varit inskrivna hos Arbetsförmedlingen i över ett år. Gruppen som är på väg att klassas som långtidsarbetslösa växer dessutom. Arbetslösa som redan innan hade en svag position på arbetsmarknaden får nu det ännu svårare i konkurrensen om tillgängliga arbeten, en situation som sannolikt påverkar hushållens behov av ekonomiskt bistånd. I slutet av år 2019 minskade antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd för att under andra halvåret 2020 öka något. Ökningen härleds delvis till inkomstbortfall och svårighet att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden på grund av pandemin. Samma negativa utveckling noteras således även för kostnaderna avseende ekonomiskt bistånd.

Till självförsörjning via studier eller arbete

Trots rådande omvärldsläge ökar andelen deltagare som börjat arbeta eller studera efter avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet. En betydande ökning noteras för gruppen som börjat studera. Detta utfall kan sannolikt härledas till arbetet med aktiv vägledning mot studier, tät samverkan med arbetsmarknadsverksamheterna samt möjlighet att kombinera studier med andra arbetsmarknadsinsatser, såsom extratjänst. En annan bidragande faktor bedöms vara det nära samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Växjöloftet Vuxenutbildning där återkommande uppföljningar av bland annat elever som studerar enligt utbild-

ningsplikt bedöms bidra till resultatet. En marginell ökning syns även i andel som avslutas till egen försörjning efter att ha uppburit ekonomiskt bistånd.

Även kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder visar på positivt ihållande trend. Utfallet härleds delvis till det koordinerande förhållningssätt som präglar Växjö arbetsmarknads- och utbildningsinsatser, med fokus på egen försörjning, långsiktig planering för den reguljära arbetsmarknaden och träffsäkra matchningar. Dessutom har kostnaderna för Växjöloftet Sommar ej redovisats som arbetsmarknadsinsats, vilket påverkar det totala utfallet.

Andel kursdeltagare på gymnasial vuxenutbildning/påbyggnadsutbildning som slutför kurs ökar. Konjunkturen påverkar sannolikt utfallet, i den mån att det finns färre arbeten att söka och att fler således väljer att slutföra sina studier snarare än att avbryta för arbete. Dessutom bedöms Växjö sammanhållna studie- och yrkesvägledningsprocess bidra till resultatet, så även att anordnare i valfrihetssystemet erhåller bonus om en elev får ett arbete efter avslutad yrkesutbildning.

Sammantaget uppvisar således Växjö goda resultat kopplat till de verksamheter som arbetsmarknadsåtgärder och utbildning för vuxna omfattar. Utfallen har däremot ingen direkt minskande effekt på antal hushåll i behov av, och kostnaderna för, ekonomiskt bistånd. Dock bedöms kommunens samlade insatser ha kunnat stävja en till pandemin hänförlig ökning av biståndet. Växjö's aktiva arbete med exempelvis extratjänster har bidragit till att ökningen av kostnader och antal hushåll inte blivit fullt så stor som initialt prognostiserats. Trots att en person anställs i en extratjänst kan hushållet dock vara i fortsatt behov av ekonomiskt stöd. Även personer som deltar i etableringsprogrammet har under det gångna året haft möjlighet att få

extratjänst, vilket ska ses som en tidig och förebyggande insats för att förhindra ett eventuellt framtida behov av monetärt stöd. Delar av gruppen som är i behov av ekonomiskt bistånd har även av olika skäl en lång väg till självförsörjning genom exempelvis studier, varför det koordinerande och långsiktiga kompetensförsörjnings- och matchningsarbetet är av vikt.

Förändringar inom utbildningsområdet

Från och med den 1 juli 2020 består komvux av följande delar: komvux på grundläggande nivå, komvux på gymnasial nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå, komvux i svenska för invandrare. Växjös utfall avseende kostnader för heltidsstuderande på komvux bibehåller sitt goda utfall, både jämförelse med föregående år och med övriga jämförelsestäder.

Under året har Vuxnas lärande avvecklats. Förändringen innebär

att Vuxnas lärande har fasat ut sin verksamhet inom svenska för invandrare (SFI), grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning. All vuxenutbildning kommer, efter årsskiftet 2020/2021, att bedrivas av externa utbildningsanordnare.

Framtid och omvärld

Efter den kraftiga inbromsningen under kvartal två återhämtade sig den svenska ekonomin mer än väntat i samband med att smittspridningen bedarrade. Den andra vågen av smittspridning som nu sköljer över bland annat Sverige och övriga Europa innebär dock att återhämtningen bryts det fjärde kvartalet.

De positiva signalerna om att vaccination innebär att återhämtningen bedöms ta fart igen under 2021 års första del. Lågkonjunkturen förblir dock ändå djup under det kommande året.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Förvärsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	2019	79	↘	●
KF	R/K	Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)	2020	49,5 *	↗	■
KF	R/K	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2020	35	↘	●
KF	R/K	Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut fört kurs, andel (%)	2019	71	↗	●
KF	E	Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	2019	831	↗	●
KF	E	Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2019	468	↘	●
KF	E	Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande	2019	40 235	↘	●

* Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd är ett lokalt mått, som således ej kan jämföras med referensgruppen för större stad. Därför utgör hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen, och är därmed det accepterade värdet.

Växande näringsliv

Riktningens utveckling

Restriktioner och åtgärder för att minska smittspridningen har bidragit till att den ekonomiska aktiviteten helt eller delvis avstannat i stora delar av världsekonomin. Det snabba förloppet återspeglas i både en utbuds- och efterfrågechock där restriktioner försvårat den internationella handeln och har bidragit till störningar i leveranskedjor. Utfallet i riktningens nyckeltal indikerar detta till trots stabilitet. Växjö kommun rankas dock allt lägre i Svenskt näringslivs undersökning avseende företagsklimatet och kommunen och länet har likt övriga landet drabbats av ett ökat antal varsel.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Något starkare återhämtning

Enligt Finansdepartementet visar svensk ekonomi en starkare återhämtning än tidigare prognostiserat och svensk BNP ökade kraftigt under det tredje kvartalet. Resursutnyttjandet bedöms vara betydligt lägre än normalt och svensk ekonomi väntas befinna sig i en lågkonjunktur under nästkommande år.

Något försämrat företagsklimat och ökat antal varsel

Svenskt näringslivs årliga undersökning visar att företagsklimatet i Växjö kommun rankas lägre än föregående mätning. Den negativa trenden har varit ihållande under ett antal år, däremot uppnår Växjö det högsta resultatet inom kommungruppen större städer. De områden som näringsidkarna identifierar som bristfälliga innefattar exempelvis kommunpolitikerna och tjänstemäns attityder till företagande, samt service och bemötande.

Växjö kommun ökar samtidigt något i Öppna jämförelser insiktsmätning (NKI) rörande företagsklimatet. Resultatet är dock något sämre än för jämförelsestäderna. Undersökningen är en kvalitetsmätning av den kommunala myndighetsutövningen och servicen gentemot företag. Resultatet baseras på upplevelsen hos ett urval av de näringsidkare som varit i kontakt med kommunen rörande företagsrelaterade frågor. Sett till de sex myndighetsområden som bedöms har miljö- och hälsoskydd, byggnadslov och livsmedelskontroll ökat sina respektive Nöjd kund index-värden jämfört med förra året, medan serveringstillstånd och brandskydd tappar något.

Antalet korttidspermitteringar och varsel har varit jämförelsevis högt för perioden, ett utfallsom i princip uteslutande beror på konsekvenser av pandemin. Kronobergs län är dock ett av de län som klarat sig något bättre än riket i övrigt.

Nettokostnaderna för näringslivsfrämjande åtgärder sjunker över tid, och ligger markant under utfallet för jämförelsestäderna. Posten innefattar bland annat bidrag till näringslivsbolag, informationsinsatser och marknadsföring. Växjö kommun har medvetet arbetat med vilka kommunikations- och informationsinsatser som ska genomföras. Växjö har över tid minskat omfattning på både personalkostnader såväl som externa samarbeten, vilket bidrar till utfallet.

Näringslivsplan antagen

Under våren antogs Växjö kommuns näringslivsplan, vilken tar sin utgångspunkt i Hållbara Växjö 2030. Näringslivsplanen pekar ut de utvecklingsområden som bedöms spela roll för ett attraktivt företagsklimat och ett framtida växande näringsliv i Växjö. Planen ska bidra till att skapa en helhetssyn och främja ett effektivt arbete med näringslivsfrågor.

Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare
Växjö kommun bibehåller nivå rörande nyregistrerade företag. Indikationer för 2020 års utfall visar att antal nyregistreringar dessutom ökar i jämförelse med föregående år. Vid lågkonjunktur och sviktande arbetsmarknad kan personer som förlorat sitt arbete välja att ställa om och starta egen verksamhet. Det är möjligt att liknande tendenser kan ha påverkat året siffror, däremot ska en eventuell korrelation tolkas med försiktighet. Växjö kommun stimulerar företagande och entreprenörskap bland annat genom att stödja Ung

Företagsamhet, Nyföretagarcentrum och Företagsfabriken.

Kraftfulla åtgärder för att minska effekterna av pandemin

En rad åtgärder har vidtagits för att hjälpa företagen att överbrygga det i många fall kraftiga efterfrågebortfall som covid-19 orsakar. Effekterna som åtgärderna får på svensk ekonomi och arbetsmarknad är i hög grad beroende av krisens varaktighet och förlopp.

Genom Arbetsgivarcenter Omställning, ett initiativ inom Växjöloftet, knyts koncernens näringslivs- och kompetensutvecklingsarbete samman mellan näringslivsavdelningen, Videum, vuxenutbildningen, yrkeshögskolan, Arbetsförmedlingen och andra berörda parter. Processer för att få till långsiktiga och gemensamma kompetensförsörjningsstrategier är påbörjade, exempelvis via det projekt som verkar för att öka andelen studenter som stannar kvar i Växjö kommun efter avslutade studier vid Linnéuniversitetet.

Företagsbesök och samverkansmöten har i stor omfattning fått skjutas fram, för att under slutet av året ersättas med digitala sammankomster. Ett intensivt arbete har genomförts för

att möta permitteringar, varsel och ökad arbetslöshet. Stort fokus har legat på att förstärka kommunikationen gentemot målgruppen företag, och en ny marknadsplan har arbetats fram för att stärka Växjö som tillväxtmotor i regionen.

Utveckling av företagservice

I det koncernövergripande kvalitetsrådet behandlas exempelvis utveckling av e-tjänster, serviceinsatser, utveckling av bemötande, gemensamma utbildningsinsatser och avgiftsfrågor. Förberedande arbete för att genomföra samlade tillsynsbesök pågår. Syftet är att skapa en väg in till koncernens alla delar inom företagservice. Växjö har även under året återinfört funktionen företagslots i syfte att erbjuda en sammanhållen och stadigvarande kontaktför stöd vid etablering och expansion av företag.

Tidigt under året beslutades en prioriteringslista för tillsynsärenden. Fysisk tillsyn valdes under en tid bort under i syfte att ge företagen möjlighet att anpassa sig till rådande omständigheter. Dialog med näringsidkare rörande fysiska kontra digitala inspektioner och kontroller har under året först kontinuerligt. Pandemin har inneburit att all planerad tillsyns- och kontrollplanerna inte har kunnat genomföras. Tillsyn och kontroll har prioriterats utifrån storlek på verksamhet, miljöpåverkan samt risken för människors hälsa. Vissa aktiviteter i tillsynsplan- och kontrollplan har därför fått skjutas fram till 2021.

Under året har avgifterna för alkoholhandläggningen efterskänkts i syfte att mildra de negativa effekter pandemin har på restaurangnäringen. Utredning inför antagandet av ny avgiftsplan för serveringstillstånd pågår och beslut beräknas fattas i början av 2021. Under året har fokus lagts på inre alkoholtillsyn, vilket bland annat innefattar granskning av bolagens ekonomiska lämplighet. Arbetet

bedrivs i samverkan med Kronofogden, Skatteverket och polisen.

Koncerngemensam ambition kring näringslivs- och kompetensförsörjningsfrågor

Implementering av ett samordnat näringslivsarbete har inletts. Det innebär att en ny struktur arbetas fram gällande innovations- och forskningsfrågor där bland annat samverkan mellan näringslivsavdelningen och Videum Science Park förstärks. Genom framtagandet av en besöksnäringsplan och strategisk samordning av besöksnäringsfrågor ska Växjös position inom mat, design och natur stärkas ytterligare.

Samverkan mellan näringslivet och det offentliga bedrivs kontinuerligt i olika former. Kompetensförsörjningsfrågorna samlas och styrs utifrån Växjöloftets styrgrupp. En ökad interaktion med akademien, fokus på företagsstöttning inom affärsutvecklings- och finansieringsfrågor samt involvering i innovationsmiljöer bidrar till ökade möjligheter till entreprenörskap inom kommunen.

Växjöloftets jobbvecka genomfördes under början av året, med det huvudsakliga syftet att utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv öka jobbmatchningen, tillse näringslivets rekryteringsbehov samt pressa tillbaka utanförskap. Upplägget omvandlades till flera mindremötesplatser för att skapa en närmare kontakt mellan arbetsgivare och arbetssökande, ettkoncept som upplevdes fungera väl för såväl som företag som besökare och andra intressenter.

Förstärkt koppling till akademien och ökad möjlighet till innovationspartnerskap

Ett antal samverkansprojekt har genomförts mellan Växjö kommun, Linnéuniversitetet och rad företag, bland annat inom ramen för Videum Science Parks

innovationslabbmiljö.

Växjö kommun har även ingått samverkansavtal med fakulteten för teknik vid Linnéuniversitetet i syfte att öka interaktionen mellan akademi och näringsliv med Videum Science Park som bas. Vidare har samarbetet mellan kommunen, Campus Ljungby och institutionen för Datavetenskap och Medieteknik vid LNU resulterat i en beviljad ERUF-ansökan. Tillskottet av externa medel möjliggör arbete i projektform som syftar till att öka små- och medelstora företags tillgång till teknik och forskning för ökad konkurrenskraft.

Växjö kommun är initiativtagare och huvudkoordinator för Kronobergs bidrag till EU-ansökan om att bilda en *Europeisk Digital Innovationshub* (EDIH). Fokus kommer under 2021 liggapå att bereda möjlighet för beviljande av ansökan samt koordination och projektledning av involverade parter. I styrgruppen sitter Växjö kommun, Linnéuniversitetet och Region Kronoberg.

Ökat fokus på hållbart byggande

En ny konceptuell ansats är under utveckling gällande hållbart byggande där fokus breddas från träbyggnation till hållbart byggande i en vidare mening. Arbetet med energiplanen har återupptagits och strategidiskussioner förts kring den smarta staden och cirkulär ekonomi.

Verksamhetsmark

Under 2020 vann detaljplanen för Nylanda laga kraft. Området kommer att färdigställas etappvis under flera år och möjliggöra cirka 140 hektar verksamhetsmark. Redan genomförda markköp och tecknade optioner för stora delar av arealen vittnar om fortsatt intresse för tillgång till och exploatering av verksamhetsmark inom kommunens gränser. Arbetet med tillgängliggörande av mark bidrar till nyetableringar och expansion av företag, ökar möjligheten för Växjö kommun att

medskapa nya arbetstillfällen samt stärker kommunens profilering och attraktivitet.

Framtid och omvärld

Behov av omställning och kompetensförsörjning

Prognoser visar att tillväxttappet kan hämtas igen runt slutet av 2022 och att det kan dröja till efter 2023 innan arbetslösheten återgår till liknande nivåer som före krisen. För att motverka långsam ekonomisk utveckling likt den som Sverige erfor efter finanskrisen krävs omfattande satsningar för ökad produktivitet och långsiktig konkurrenskraft. Tillgången till arbetskraft med relevant kompetens är en utmaning i flera branscher. För att behålla och attrahera nya företag och kompetens till regionen behöver Växjö attraktivitet och profilering stärkas.

Kompetensförsörjning och omställning kommer fortsatt att vara en prioriterad fråga. Genom samverkan med berörda aktörer hittas vägar framåt för att möta företagets behov av kompetens, bland annat genom fortsatt utveckling av IT-jobb i Växjö och insatser mot studenter vid Linnéuniversitetet.

Kommunikation, e-tjänster och automatiserade lösningar

Att förbättra företagsklimatet och fortsatt utveckla innovationsmiljöer är en högt prioriterad fråga under 2021. Fokus ligger på service och bemötande samt kommunikation och dialog. Det ska vara enkelt att starta, driva och utveckla företag i Växjö, vilket förutsätter god service, effektiva processer och tydlig kommunikation.

Genom kvalitetsrådet kommer bland annat insatser göras för ökad digital tillgänglighet, smidiga flöden, ökad transparens och professionellt bemötande i kommunens service gentemot företag. E-tjänsterna kommer kontinuerligt vidareutvecklas och utvärderas. Ett självbokningssystem ska införas där företagarna själva kan boka in inspektioner. Växjö kommun ska ta fram digitala utvärderingar av genomförd tillsyn, i syfte att få ett underlag för djupare analys av vad insiktsmätningens resultat visar. Genom stärkt dialog, kommunikation och profilering arbetar Växjö strategiskt för ett bättre företagsklimat och visar på potentialen och möjligheterna vid etablering och expansion i kommunen. En marknadsplan har tagits fram och ligger till grund för proaktiva insatser under 2021 och framåt. Kommunikationsplattformar kommer att uppdateras och utvecklas och profileringen av Växjö kommun som tillväxtmotor i regionen kommer att förstärkas. Profilering kommer att ske inom kommunens styrkeområden IT, skog och trä, cirkulär ekonomi och hållbart byggande.

Uppdrag

Servicesäkra kontakten med företag om myndighetsutövning.

Ett kvalitetsråd med representanter från olika delar av kommunkoncernen jobbar för högkvalitativ tjänsteleverans till företag. Kartläggning och utveckling av olika processflöden pågår, så även dialog med företagare. Den myndighetsutövning som kommunen bedriver omfattar ett brett spann av lagrum och frågor, exempelvis inom företagsetablering, planbesked och bygglovsansökan, diverse anmälnings- och tillsynsärenden samt alkoholhandläggning. Arbetet fortsätter under 2021 med bland annat dialogmöten, internutbildning i service och bemötande, teambaserat erfarenhetsutbyte och förstärkt fokus på tillståndsguide och e-tjänster.

Se över avgiftsregelverket för tillstånd och tillsyn.

Ett antal utredningar avseende lagstiftning inom aktuella områden pågår. Förslag gällande avgifter och taxor har lämnats. Beräkningen av kostnad per handläggningstid och timme sker utifrån samma grunder inom kommunen. Dock kan det pålägg som tillförs avgiften variera beroende på verksamhetens art. För att säkerställa en koncernövergripande princip, i de fall det är tillämpligt, krävs en gemensam strategi med kommunledningsförvaltningen som sammanhållande part.

Anta nytt näringslivsprogram.

Genomfört. Näringslivsplanen antogs av kommunfullmäktige i maj 2020.

Anta vision för Universitetsstaden Växjö

Kommunstyrelsen har beslutat anta universitetstadsvisionen "Växjö ska vara en välkomnande och naturskön universitetsstad av internationell karaktär där hållbarhet, kreativitet och entreprenörskap aktivt lyfts fram. Universitetsstaden ska utvecklas med ett tydligt fokus på studenterna och campus är en plats för nytänkande och gränsöverskridande möten. Tillsammans skapar vi relationer mellan studenter, näringslivet och samhället för största möjliga utväxling för att finna varandra på framtidens arbetsplatser." Visionen beskriver ett framtida tillstånd för Växjö. För Växjö kommun kan visionen användas som en sammanlänkande vision i exempelvis näringslivsplan och campusplan.

Förtydliga ansvarsfördelning inom kompetensförsörjning och näringslivsfrämjande åtgärder.

Koncernövergripande samverkan sker med berörda parter och hålls samman av processledningsgruppen för växande näringsliv och fungerande arbetsmarknad. Näringslivsavdelningen ansvarar för insatser riktade mot högre utbildning och talangattraktion, samt samverkan med akademi och näringsliv där det bedöms relevant. Näringslivsavdelningen och Arbeta och välfärd arbetar i nära samverkan i kompetensförsörjningsfrågor där respektive organisation bidrar med kunskap och nätverk utifrån behov. Implementering av ett samordnat näringslivsarbete har inletts och innebär att en ny struktur arbetas fram gällande innovations- och forskningsfrågor.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 	Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare	2019	5	→	
 	Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	2020	78	↘	
 	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	2019	73	↗	
 	Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	2019	128	↗	

Snabbare etablering för nyanlända

Riktningens utveckling

Sammantaget möjliggör Växjö kommuns arbete att fler kan etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Ordinarie verksamheter och projekt bidrar till en gemensam kunskapsreserv kring integrationsfrågor. Växjö bedriver ett aktivt samverkansarbete med berörda myndigheter, civilsamhället och näringslivet, vilket ger nytillkomna invånare möjlighet att etablera sig i kommunen. I början av året antogs en koncernövergripande integrationsplan.

Könsskillnader avseende etablering på arbetsmarknaden genom arbete eller studier kvarstår dock alltså, i synnerhet inom målgruppen utrikes födda. Indikatorerna pekar på en fortsatt positiv utveckling.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Pandemin slår mot arbetsmarknadens redan utsatta

De som först blir arbetslösa när efterfrågan på arbetskraft minskar är personer med tillfälliga anställningar och nytillkomna individer på arbetsmarknaden. Situationen försvåras ytterligare för dessa personer då krisen har drabbat privata tjänster som hotell, restauranger och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Unga och utrikes födda är överrepresenterade både i dessa branscher och bland dem med tillfälliga anställningar. Förhållandevis stora skillnader i arbetskraftsdeltagande förekommer mellan olika grupper, exempelvis mellan yngre och äldre samt mellan utrikes och inrikes födda. Dessutom finns ett gap mellan kvinnor och män, där arbetskraftsdeltagandet bland utrikes födda kvinnor fortsatt är märkbart lågt, både jämfört med utrikes födda män men också med

inrikes födda kvinnor.

Anpassade insatser och ökat fokus på målgruppen bidrar till en marginellt positiv utveckling avseende andel personer som befinner sig i arbete eller studier efter avslutad etablering. Växjö har presterat bättre än länet, och utfallet ligger nu även i nivå med övriga riket. Könsskillnader förekommer fortsatt, och män befinner sig i betydligt högre grad i arbete eller studier än kvinnor, en trend som bedöms cementeras ytterligare i och med pandemin.

Över tid har Växjö kommun minskat sin avvikelse från förväntat värde gällande förvärvsarbete och skyddsbehövande och anhöriga. Växjö's utfall är dock sämre än resultatet för jämförelsestäderna. Även avseende andel förvärvsarbete efter ett antal år i Sverige noteras en mindre, men dock positivt ihållande trend.

Sjunkande sysselsättningsgrad för utrikes födda

Utrikes födda, i synnerhet kvinnor, har under lång tid haft en betydligt lägre sysselsättningsgrad än inrikes födda personer. Under 2010-talet har sysselsättningsgraden kontinuerligt stigit hos samtliga målgrupper, oavsett födelseland. Eftersom utrikes födda har stått för merparten av jobbtillväxten har gapet mellan inrikes och utrikes föddas sysselsättningsgrad minskat, om än i långsam takt. Till följd av det rådande läget på arbetsmarknaden väntas sysselsättningsgraden för utrikes födda att minska markant.

Arbetsförmedlingens bedömning är att sysselsättningsgraden för utrikes födda sjunker under nästa år. Sysselsättningsgraden bland inrikes födda är betydligt högre, men väntas också minska under kommande period. Förändringar i befolkningsstrukturen förstärker dessutom skillnaden i sysselsättningsgraderna för inrikes

och utrikes födda. Den utrikes födda befolkningen i åldrarna 16–64 år fortsätter att öka samtidigt som den inrikes födda befolkningen minskar.

Regional samverkan och användardriven utveckling

Växjö kommun driver ett antal externt finansierade projekt med fokus etableringsfrågor. Projekten synliggör de utmaningar som målgruppen möter i sin etableringsprocess. Med hjälp av teambaserat arbete, koordinering och metodutveckling arbetar projekten tillsammans med berörda myndigheter och samverkansparter i syfte att minska de strukturella hinder som uppstår för målgruppen. Metoden användardriven utveckling har nyttjats i

flertalet processer kopplat till snabbare etablering, både inom projekten såväl som ordinarie verksamhet. Det sammantagna arbetet ger effekt. Från de projekt som arbetar deltagarnära går en ökande andel vidare till arbete eller studier. Således eftersträvas samma resultat i ordinarie verksamhet.

Gott utfall rörande svenska för invandrare

Pedagogisk kvalitet och utveckling samt progression utvärderas och säkerställs genom kvalitetsuppföljningar. Ett antal yrkesutbildningar i kombination med SFI, även kallat SFY, har startats och utvecklingen för fler sådana är god. Även personer som i dagsläget inte står till arbetsmarknadens förfogande erbjuds kompetenshöjande insatser, bland annat genom föräldrasvenska via Familjecentralen.

Kostnader för svenska för invandrare har ökat något sedan föregående mätning. Sedan 1 januari 2019 förändrades ersättningsnivåerna per utbildningsområde, vilket är den primära påverkansfaktorn för utfallet. Dessutom infördes en högre ersättning för yrkesbonus inom SFI med integrerad

yrkesutbildning, vilket bidrar till, men ej bedöms vara en avgörande faktor till varför kostnaderna har ökat något. Växjös utfall har dock under ett antal år varit bättre än jämförelsestäderna.

Andelen elever på SFI som klarat minst två kurser ökar. Samma positiva utveckling noteras för andelen elever som läser SFI och kombinerar sina språkstudier med yrkesutbildning. Utfallen kan delvis härledas till ett bredare utbildningsutbud, flexibilitet i studieformer (dag, kväll eller distans), yrkesbonus vid kombinationsutbildning, en tät samverkan med Arbetsförmedlingen samt rekryterande insatser som riktar sig till personer som erhåller försörjningsstöd och/eller är arbetsökande. Inom auktorisationen fanns under en period en relativt stor mängd utbildningsanordnare inom SFI. Eleverna var då utspridda hos många anordnare, där flera av skolorna bara hade ett fåtal elever inom de olika studienivåerna och riskerade att inte erhålla nödvändigt stöd och anpassning i undervisningen. Över tid har antalet utbildningsanordnare dock sjunkit. Utvecklingen har bidragit till att de olika studienivåerna i stor utsträckning centrerats kring några få utbildningsanordnare, som därmed i högre grad kan anpassa undervisningen för de olika elevgrupperna. Detta är ytterligare en bidragande faktor till varför allt fler elever slutför fler kurser på SFI.

Integrationssamordning

Strategisk integrationssamordning innebär intern och extern samverkan för att nå fullmäktiges integrationspolitiska mål och implementering av Växjö kommuns integrationsplan.

Framtagandet av SÖK, Strategisk regional överenskommelse om mottagande och etablering i arbets- och samhällsliv, försenades på grund av Arbetsförmedlingens omställning. I början av 2020 undertecknades dock både den strategiska såväl som de lokala

överenskommelserna av berörda parter. Arbetet fokuserar på att främja en effektiv etablering för utrikes födda och ska främja samordnade och effektiva integrationsinsatser i kommunkoncernen.

Undantag i EBO-lagen

EBO-lagen ger asylsökande friheten att bosätta sig var de vill med rätt till statliga och kommunala bidrag. 32 kommuner har av regeringen givits möjlighet att göra undantag i lagen. Asylsökande som självmant väljer att bosätta sig i något område som en kommun pekat ut som undantagsområde förlorar möjligheten till dagersättning eller särskilt bidrag från Migrationsverket. Utifrån ett antal parametrar har Växjö kommun beslutat att undanta Araby, Braås, Lammhult och Teleborg centrum från EBO-lagen. Undantaget trädde i kraft den 1 juli, men berör inte de individer som sedan tidigare bosatt sig i områdena. Asylsökande kan även fortsättningsvis bosätta sig i dessa fyra områden, men de erhåller då inte dagersättning eller särskilt bidrag från Migrationsverket.

Framtid och omvärld

Förändrad arbetsmarknad

Strukturomvandlingen på arbetsmarknaden kan medföra att vissa jobb, exempelvis inom handeln, inte kommer tillbaka efter krisen. Det rådande läget på arbetsmarknaden riskerar därför att försena och försvåra inträdet för personer som är nya på arbetsmarknaden framöver.

Särskilt svår bedöms konkurrensen om jobben bli för nya personer på arbetsmarknaden som saknar gymnasial utbildning. En fullföljd gymnasieutbildning är den enskilt viktigaste faktorn för att erhålla en varaktig förankring på arbetsmarknaden, och är dessutom en förutsättning för högre utbildning.

Få söker asyl under pandemin

Pandemins påverkan märks tydligt på antalet asylsökande. Under hela 2020 sökte omkring 13 000 personer asyl i Sverige, att jämföra med cirka 22 000 året innan.

Utvecklingen för 2021 är svårbedömd. Migrationsverket utgår från att migrationen till Sverige kommer att påverkas av covid-19-relaterade restriktioner i vart fall under första halvåret 2021. Prognosen för antal asylsökande bedöms uppgå till cirka 18 000 personer, dock påverkar pandemins utveckling och inte minst tillgången på vaccin utfallet.

Obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande

Regeringen har givit Migrationsverket i uppdrag att förbereda inför ett genomförande av obligatorisk samhällsorientering för asylsökande. Tanken är att bygga ut den befintliga in-formation som Migrationsverket idag erbjuder, till en mer sammanhängande och omfattande utbildning. Samhällsintroduktionen ska vara en del av asylprocessen och den ska fungera som en naturlig start på en kedja av etableringsfrämjande insatser som tillhandahålls asylsökande i Sverige.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Avvikelse från förväntat värde, förvärsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	2018	-3	→	■
KF	R/K	Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	2019	47	↗	●
KF	R/K	Andel förvärsarbetande vistelsetid 4-9 år (%)	2019	56,2 *	↗	■
KF	E	Kostnad svenska för invandrare, kr/inv	2019	183	↗	●

* Andel förvärsarbetande vistelsetid 4-9 år är ett SCB-mått. Växjö kommuns resultat jämförs med rikssnitt, då jämförelsemåttet större stad saknas.

Utbilda för ett livslångt lärande

Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen

■ Riktningens utveckling

Mot bakgrund av de underliggande nyckeltalen visar riktningens målet för 2020 en negativ utveckling. Elever i årskurs 9 som når behörighet till gymnasieskolan visar dock en positiv utveckling i relation till föregående år även om resultaten inte nådde upp i nivå med större städer. Andelen elever med examen och studiebevis inom 4 år ligger på samma nivå som föregående år. Resultatet ligger något under genomsnittet för större städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Fler elever blev behöriga till gymnasiet

Av de grundskoleelever som är folkbokförda i Växjö kommun visade 2020 års resultat att 83 procent nådde behörighet till gymnasieskolan vilket var en ökning jämfört med 2019 med en procentenhet. Resultatet nådde inte upp i nivå med större städer som ligger på 85 procent. Ökningen förklaras främst av att pojkarnas resultat ökade med tre procentenheter, medan flickornas resultat sjönk en procentenhet i relation till föregående år. Under 2019 initierades utvecklingsarbeten med ökat fokus på att öka pojkarnas måluppfyllelse, vilket har gett effekt under 2020. Mot bakgrund av pågående pandemi har grundskolan haft en ökad frånvaro både bland personal och elever. Rektorer pekar på att det har påverkat verksamheten, dock är det svårt att dra några slutsatser huruvida detta satt avtryck i kunskapsresultaten. Under 2020 har kommunen stärkt

rutiner och strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet inom grundskolan. Generellt visar grundskolans kvalitetsredovisningar att en majoritet av kommunens enheter bedriver ett fungerande systematiskt arbete med att utveckla utbildningen. Det vill säga att rektorer kontinuerligt och systematiskt identifierar utvecklingsbehov i verksamheten genom uppföljning av verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar.

Andel elever som tog gymnasieexamen oförändrat för 2020

Andelen elever som nådde examen eller studiebevis inom fyra år i gymnasieskolan var 78 procent. Det är en oförändrad utveckling i relation till föregående år. Årets resultat ligger en procentenhet under genomsnittet för större städer. Utvecklingsområden under 2020 inom gymnasieskolan är bland annat stärkt mentorskap, tydligare samarbete mellan mentor, lärare och elevhälsa, tydligare rutiner för uppföljning och stöd, samt ökat samarbete mellan ämnen och förbättrade strukturer för arbete mot examensmål och med gymnasiearbete.

Mot bakgrund av vårens pandemi fick gymnasieskolorna ställa om till distansundervisning, en övergång som de i huvudsak upplever har fungerat bra.

Effektivitet i jämförelse med större städer

Nettokostnad, kr/elev för grundskola och gymnasieskola har under 2019 utvecklats i negativ riktning och visar ett utfall som är något högre än genomsnittet för större städer. Jämförelsen av referenskostnaden mellan större städer och Växjö kommun visade, enligt 2019 års värden, en

referenskostnad som låg högre än större städer när det gäller gymnasieskola och grundskola. Referenskostnaden har ökat i relation till föregående år.

Växjö kommuns samtliga kostnader för grundskola åk 1–9 och gymnasiet visar en ökning i relation till föregående år. I Växjö kommuns budget 2019 tillfördes medel till utbildningsnämnden vilket ökade kostnaden per elev. De tilldelade medlen innebar en förstärkning för kommunens skolor på områden som till exempel kompetensförstärkning och tillskott till elevhälsan. Vidare tillsattes resurser kring lovskola. Tilldelningen innebar även en förstärkning av elevpeng ut till enheterna utifrån identifierade behov.

För grundskolan 1–9 är nettokostnaden för 2019 är marginellt högre än motsvarande nettokostnad för större stad och har ökat i relation till 2018. För gymnasieskolan är nettokostnaden för 2019 högre än för större städer. Den är tillika högre än referenskostnaden, det vill säga förväntad kostnad utifrån verksamhetens förutsättningar enligt SCB standardkostnader. Nettokostnaden för gymnasiet har sedan 2018 överstigit referenskostnaden.

Framtid och omvärld:

2020 har präglats av en pandemi som satt stora avtryck på kommunens verksamheter, personal, barn och elever. Omställningen till distansundervisning har krävt nya arbetssätt och lösningar för att ge elever stöd i undervisningen. Skolverkets uppföljning av pandemins effekter visar att det på många sätt har fungerat bra, men att utmaningar också funnits. I grundskolan nämns frånvaro hos personal som en anledning till att det i vissa fall har varit svårt att tillgodose elevers behov av stöd. Skolverket pekar på att det ännu är svårt att sägahur elevers

kunskapsutveckling kan ha påverkats av pandemin. Något som blir viktigt för kommunen att följa och uppmärksamma är hur pandemin kan ha påverkat skolors möjligheter att tillgodose elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolverkets lägesbedömning 2020 tar upp en rad utmaningar samt förutsättningar för framgång som visat sig viktiga under såväl ordinarie omständigheter som under pågående pandemi:

- Att en förutsättning för en likvärdig skola och undervisning av god kvalitet är att allabarn och elever möter kompetenta och behöriga lärare och förskollärare.
- Att väl fungerande styrning och ledarskap är avgörande för att lärare och förskollärare ska kunna få förutsättningar att bedriva en undervisning med hög kvalitet, liksom för att säkerställa att alla skolor är bra skolor.
- Att det är barn och elever med mindre gynnsam bakgrund som drabbas hårdast när skolan sätts på prov. Förskola och skola är en plats som ger både trygghet och en vilja och lust att lära.
- Uppföljningar av frånvaron visar att huvudmän uppmärksammat hur pandemin särskilt påverkat frånvaron bland elever från socialt utsatta områden eller med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund. Det finns också erfarenheter från gymnasieskolan av hur elever med sociala svårigheter i hemmet eller trångboddhet känt stor utsatthet och haft svårt att följa distansundervisningen.
- Pandemin har tydliggjort att digitala verktyg bidrar till

elevs lärande, men också ären absolut förutsättning för undervisningen.

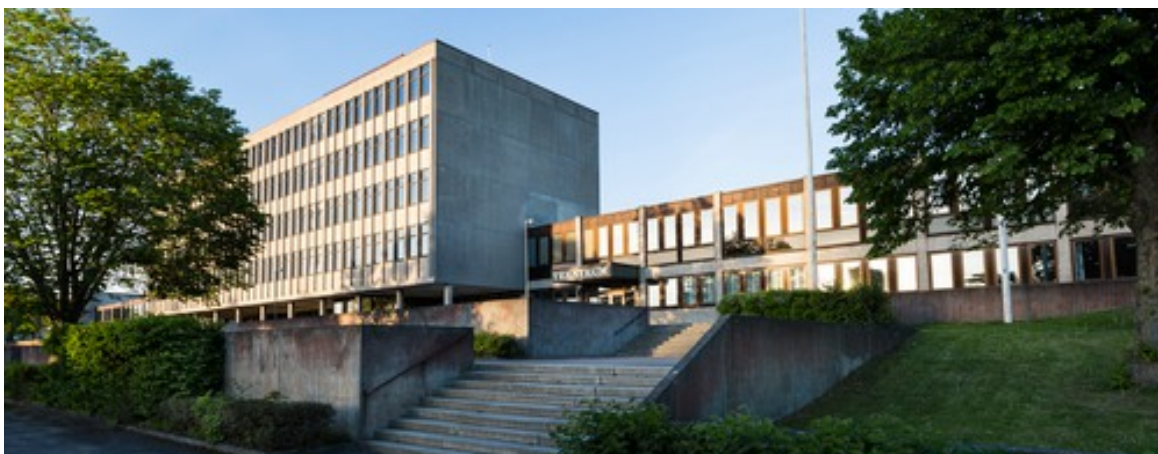
Inför kommande år kommer grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ges större möjligheter att använda fjärrundervisning och distansundervisning. Från och med den 1 juli 2021 får skolor använda fjärrundervisning inom fler ämnen än tidigare, även om det inte finns någon behörig lärare för en viss typ av undervisning eller om det är för få elever i skolan.

Regler om distansundervisning införs i skollagen.

Distansundervisning får användas för en elev som inte kan vara i skolan på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. En elev i gymnasieskolan och gymnasiesärskolankan även ha andra skäl för att inte behöva delta i undervisningen i skolans lokaler.

Både fjärrundervisning och distansundervisning ska kunna överlämnas till entreprenad.

Den 1 juli 2021 träder nya kurs- och ämnesplaner i kraft vilket berör grundskolan och gymnasieskolan. De huvudsakliga förändringarna är att fakta och förståelse betonas, det centrala innehållet har anpassats när det gäller omfattning, konkretionsgrad och progression samt att kunskapskraven är mindre detaljerade.

Uppdrag

- KF** ● Se över möjligheterna för att införa praktik även på teoretiska gymnasieprogram.

Utredning genomförd och presenterad. Nytt uppdrag för genomförande ligger i Internbudget 2021

- KF** ● Öka antalet organiserade rörelseaktiviteter, utanför undervisningstid, på alla grundskolor.

Påbörjad men inte fullt utbyggd. Under 2020 har implementeringen av rörelseaktiviteter ingått som en del av ordinarie verksamhet. Flera skolor har i sina verksamhetsplaneringar lagt in aktiviteter som är kopplade till fysisk aktivitet och god hälsa. Utvecklingen för skolorna har dock kommit olika långt vilket förmodligen är kopplat till de påfrestningar som kommit med pandemins konsekvenser.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF R/K	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2020	83	↗	■
KF R/K	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2020	78	→	■
KF E	Referenskostnad grundskola, kr/elev	2019	102 594	↘	■
KF E	Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev	2019	103 573	↘	■
KF E	Referenskostnad gymnasieskola, kr/elev	2019	113 343	↘	■
KF E	Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev	2019	114 563	↘	■

En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

■ Riktningens utveckling

Utfallet i de underliggande nyckeltalen har under 2020 utvecklats i negativ riktning. Andelen nyanlända elever med behörighet till gymnasieskolan ökar dock i jämförelse med föregående år vilket påverkar den samlade bedömningen positivt.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Andelen nyinvandrade elever som når gymnasiebehörighet ökar

Andelen nyinvandrade elever som uppnår gymnasiebehörighet ökar och fler nyanlända eleverna når behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Det förbättrade resultatet bedöms till övervägande del vara ett resultat av förstärkt arbete med studiehandledning på modersmål, språkutvecklande arbetssätt och språkstöd i undervisningen.

Utmaningar i det kompensatoriska uppdraget

Växjö kommun arbetar för en mer likvärdig skola som ska ge goda möjligheter för elever att lyckas oavsett bakgrund. Skolans kompensatoriska uppdrag mäts genom nyckeltal som tar hänsyn till skillnader mellan skolors och kommuners förutsättningar. Nyckeltalen visar kommunens resultat i relation till:

- skolors elevsammansättning
- kön
- föräldrars utbildningsnivå
- behov av ekonomiskt bistånd
- andelen nyinvandrade elever.

Resultatet för 2020 visade en nedgång när det gäller såväl gymnasiebehörigheten, andel elever som har nått målen som

meritvärdet. Resultatet indikerar att grundskolorna på totalen presterar under förväntad nivå utifrån förutsättningarna. Resultatet är även en indikation på vilken omfattning Växjö kommun lyckas uppväga skillnader mellan elevers olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Analyser av Växjö kommuns skolors resultat i Skolverkets statistik från 2014 och fram till 2019 visar att det förekommer skillnader mellan elev-gruppers resultat. Elever med föräldrar med förgymnasial/gymnasial utbildning har i genomsnitt ett lägre resultat än gruppen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning. Elever som är födda i Sverige når ett bättre resultat än genomsnittet för riket. Det gäller även elever med utländsk bakgrund födda i Sverige. Däremot når elever födda utomlands ett sämre resultat än riket. Kommunen följer noggrant utvecklingen för att kunna öka kunskapen kring elever som har svårt att nå målen.

Mot bakgrund av den negativa utvecklingen kommer det under 2021 att tas flera initiativ i syfte att stärka elevgrupper med mindre gynnsamma förutsättningar. Bland annat har ett samverkansprojekt initierats mellan Skolverket och Växjö kommun som spänner över tre år. Projektets mål är att kommunen ska förbättra förutsättningarna för nyanlända barn och elever, eller barn och elever med annat modersmål än svenska, i förskola, grundskola och gymnasium. Vidare kommer under 2021 särskilt fokus att läggas på skolor som har försvårade socioekonomiska elevsammansättningar i syfte att öka skolornas förutsättningar att möta elevgrupper som har svårt att nå målen.

Tryggheten och studieron ökar i grundskolans tidiga år

Ett prioriterat område i Växjö kommuns förskolor och skolor är

att barn och ungdomar skakäna hög grad av trygghet och studiero. Årets förskole- och skolundersökning visar att upplevelsen av trygghet generellt sett är hög i Växjö kommuns förskolor, skolor och fritidshem och grundskola. Mellan 84–95 procent av kommunens elever upplever sig trygga. Tryggheten är som störst i de lägre åldrarna (förskola, grundskola samt i fritidshem) medan

den minskar i högstadiet. I gymnasiet ökar den upplevda tryggheten återigen. Högstadiets resultat har under de tre senaste åren haft en nedåtgående trend.

Resultaten kring studiero är relativt lika resultaten för 2019 och är som högst i de lägre åldrarna för att sjunka i takt med ålder. Studieron är som lägst på högstadiet. I högstadiet är även skillnaderna mellan flickor och pojkar som högst. Enheternas kvalitetsrapporter vittnar om att det på flera förskolor och skolor finns ett samlat arbete med att skapa trygghet och studiero. Arbetet med trygghet och studiero har hög prioritet och är i högre grad integrerat i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete.

Flera faktorer spelar in i den trend som uppvisas när det gäller trygghet, studiero, motivation och trenden gäller även för riket. Skolverkets undersökningar visar att andelen elever som inte upplever att deras skolsituation präglas av trygghet och studiero ökat senaste fem åren. Även att Växjö kommuns flickor överlag är mer kritiska till sin studiero och upplevelse av trygghet än pojkar är en direkt avspegling av utvecklingen i riket. Resultatet visar även att det för undervisningsrelaterade aspekter finns ett mönster där yngre elever upplever sin skolsituation bättre, och pojkar är mer nöjda än flickor som sammanfaller med nationella studier. Mot bakgrund av ovan resultat initierades under 2020 ett utvecklingsarbete i årskurs 7–9 i syfte att förbättra förutsättningarna för skolorna att säkerställa en

tryggare och stödjande miljö för eleverna. Faktorer som har identifierats som betydande är bland annat undervisningens utformande, anpassningar och stödet till eleven och att ordningsregler är tydliga, kommunicerade och efterlevs. Utvecklingsarbetet förväntas generera insatser under 2021 utifrån flera nivåer, från stödet till rektor till insatser på organisation-, grupp- och individnivå.

Hög andel elever upplever att de får stöd i undervisningen

En generell bild i 2020 års förskole- och skolundersökning visar att förutsättningarna för stöd, stimulans och utveckling har en positiv utveckling inte minst när det gäller de tidigare åren. En stor andel barn och elever upplever hög grad av lust till lärande, får stöd när det behövs samt återkoppling i lärandet. Framförallt gäller det i förskola, förskoleklass, fritidshem och i grundskolan årskurs 1–6, men även grundsärskolan och gymnasiesärskolan visar positiva resultat när det gäller undervisningsrelaterade aspekter. Elever i grundskolan årskurs 7–9 är den elevgrupp som sticker ut negativt och är minst nöjd med sin undervisning. Framförallt är det i upplevelse av motivation och lust till lärande som har haft en negativ utveckling.

En viktig insats under 2020 förstärka stödet kring eleverna är kompetensinsats tillgängliga lärmiljöer. Det framkommer tydligt i kvalitetsrapporterna att alltfler skolor börjat utarbeta rutiner i arbetet med tillgängliga lärmiljöer som ett perspektiv för att möta alla barn och elevers behov. Insatsen förväntas leda till att verksamheter i högre grad uppmärksammar elever i behov av särskilt stöd och ökar förståelsen för miljöns betydelse för elevernas måluppfyllelse. Det framkommer även att alltfler enheter inom förskoleklass och lågstadiet skapar tydliga rutiner för att möta läsa-skriva-räkna garantin som infördes

inför läsåret 2019/20.

En betydande insats under kommande året i syfte att stärka det kompensatoriska uppdraget riktas mot att ta fram förslag på en ny organisationsstruktur för barn- och elevhälsan. I arbetet ingår att kartlägga och analysera hur gemensamma arbetssätt och samverkan kan utvecklas inom och över professionsgränserna. Dessutom fokuserar insatsen på att utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på organisation, grupp och individnivå inom barn- och elevhälsan såväl centralt som ute i verksamheterna.

Framtid och omvärld

De senaste årens kunskapsutveckling pekar på att behörigheten till gymnasiet förbättrats över tid och att genomströmningen i gymnasieskolan har ökat generellt sett. Samtidigt finns det skillnader mellan olika elevgrupper och skolor. Det innebär att vissa grupper av barn och elever har det svårare att nå de nationella målen inom grundskolan, inte minst gäller det unga utrikesfödda och elever med förälder med förgymnasial/gymnasial utbildningsnivå. Resultaten indikerar att Växjö kommun har en negativ trend gällande det kompensatoriska uppdraget vilken kan kopplas till ovan utmaningar. Forskning visar att boende-/skolsegregationen samt socioekonomiska skillnader har stor påverkan för vilka förutsättningar barn och elever har i mötet med skolan. Skolverket gör även bedömningen att pandemin förstärkteffekterna av ovan utmaningar. Detta bekräftas av de uppföljningar som Skolverket genomfört under pandemin. Det är främst barn och elever med mindre gynnsam bakgrund som drabbas av pandemins effekter i skolan. Uppföljningar visar även att pandemin särskilt påverkat frånvaron bland elever från socialt utsatta områden eller med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund.

Mot bakgrund av ovan visar 2020 års analyser, skolornas kvalitetsredovisningar och dialoger att Växjö kommuns verksamheter trots allt hanterat årets utmaningar och har en positiv utveckling när det gäller den organisatoriska och pedagogiska utvecklingen. Inte minst när det gäller arbetet med språkutvecklande arbetssätt, tillgängliga lärmiljöer samt ett förstärkt fokus på skillnaderna mellan pojkar och flickor. Insatser som sätts in behöver dock följas upp mer systematiskt, inte minst för att öka kunskapen om vad som ger effekter på elevnivå. Därför kommer utbildningsnämnden fortsätta stärka uppföljningen och analysen av insatser och behov i förhållande till resultaten och elevernas förutsättningar, samt fortsätta utveckladet systematiska arbetet så att effektiva arbetsformer leder till långsiktig och hållbar förbättring.

Utbildningsnämnden beslutade 2019 om Regler för placering vid skolenhet för förskoleklass och grundskola i Växjö kommun. Dessa regler trädde i kraft vid årsskiftet 2019/2020. Reglerna omfattar hur kommunen placerar elever vid sina skolenheter gällande förskoleklass och grundskola. Det handlar dels om önskad placering i samband med skolval, dels om önskat byte av skola under eller inför nästkommande läsåret. Syftet med ett obligatoriskt skolval är att skapa rörlighet mellanskolor och att skapa ett enkelt och effektivt skolval där vårdnadshavare inte ska behöva hantera flera olika system eller fundera över andra vårdnadshavares skolval. Skolvalet ska likaledes vara transparent och rättssäkert och därmed även utvärderingsbart. Skolvalsprocessen följdes upp under 2020 och visade på att ansökningsförfarandet och systemstödet Mitt skolval på det hela taget fungerat väl. Klagomålen har varit förhållandevis få, men att ett antal elever har upplevt det orättvist att behöva skiljas från sina tidigare skolkamrater. Vissa skolenheter har likaså upplevt en

förändrad elevsammansättning jämfört med tidigare år vilket genererat nya utmaningar. Vidare framkom utvecklingsområden av mer administrativ karaktär som att friskolor bör inkluderas i kommande skolvalsomgång och att Informationsförtydligande kan behövas, exempelvis om att alla måste göra ett val liksom att båda vårdnadshavarna måste konfirmera skolvalet.

Uppdrag

Kompetensutvecklingsinsats på att bemöta elever med neuropsykiatrisk funktionsvariation.

Arbetet har genomförts enligt plan. Under året har flera skolor tagit del av kompetensutvecklingsinsatsen kring tillgängliga lärmiljöer. Syftet är att främja utveckling och lärande för alla barn elever och i synnerhet de med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Insatsen syftar till att ge personalen som genomgår utbildningen en utökad verktygslåda för att skapa en tillgänglig lärmiljö samt en ökad kompetens kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Projektet är avslutat och övergått till att skolorna lokalt fortsätter att arbeta med implementeringen av perspektivet med stöd från huvudmannen.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Andelen nyinvandrade elever som når gymnasiebehörighet av det totala antalet nyinvandrade elever i åk. 9 (%)	2020	25,5 *		
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2020	-3		
Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2020	-3		
Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2020	-7		

* Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan jämföras med kommungruppen större stad. Bas för jämförelsen är istället hittills bäst inrapporterat värde.

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

● Riktningens utveckling

En sammanfattande analys visar att utvecklingen mot en bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering är god. Många nyckeltal påvisar en positiv utveckling över tid medan andra visar en negativ utveckling som är svår att åtgärda. Utvecklingen av dessa nyckeltal följs noggrant.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Växjö kommun växer i snabb takt och kommer enligt befolkningsprognosen att uppnå etthundratusen invånare år 2024. För att skapa ett hållbart och attraktivt samhällsbyggande sker förtätning med hänsyn tagen till grönstrukturprogrammet. Ett förslag på en övergripande grönstruktur för Västra mark har tagits fram och har varit en del i utbytesprojektet med Burlington, Kanada. Resultatet arbetas in i förslaget till ny översiktsplan.

Det sker i dag en förtätning av bostäder inom delar av staden som har längre än 300 meter till tillräckligt stora gröna miljöer. Ett exempel på ett sådant område är stationsområdet. Förtätning inom dessa delar av staden bidrar till att bostadsbeståndet ökar och att fler bostäder byggs i attraktiva lägen. Samtidigt påverkar ett ökat bostadsbyggande i dessa områden andelen Växjöbor som har högst 300 meter till ett tillgängligt park- eller naturområde. Mot bakgrund av denna problematik kommer uppdraget om att ta fram ett förslag till hur gröna miljöer kan skapas alternativt kompenseras inom områden där boende idag inte har tillgång till tillräckliga gröna miljöer inom 300

meter att inledas under 2021.

Under 2019 beviljade EU medel till projektet Blue Green City. Projektet handlar om att tydligare få in ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. Genom projektet har förslag på utvecklingsområden tagits fram samt en plan för hur kommunen ska jobba med ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. Stadens gröna miljöer och ekosystemtjänster är centrala element i en väl fungerande samhällsplanering i en växande stad och kommun.

Växjö kommun har tillsammans med Linnéuniversitetet tagit fram en campusplan. Ett förslag till campusplan var ute på samråd under hösten 2020 och inkomna synpunkter arbetades in i förslaget. Campusplanen godkändes av kommunstyrelsen i december 2020.

Hållbar stadsplanering med träbyggnadsstrategi

Ett viktigt instrument i kommunens arbete med hållbar stadsplanering är träbyggnadsstrategin som beslutades av kommunfullmäktige 2018. Av strategin framgår att Växjö kommun ska börja arbeta med livscykelanalyser i linje med Boverkets regler. Växjö kommun, VKAB samt Linnéuniversitetet ingår i ett projekt med Viable Cities för att stärka kunskapen och se hur det går att använda livscykelanalyser i byggprocessen.

Under året har tre träbaserade projekt färdigställts. Det är Vidingehems byggnation av Sandsbro skola och Helenetorps förskola i Ingelstad samt Vöfabs byggnation av Äventyrets förskola. Detta innebär att den totala byggnationen i trä i koncernen har

ökat till nära 48 procent sedan 2013 och att den totala träbaserade nyproduktionen hamnar strax under målsättningen på 50 procent för år 2020.

Teknisk infrastruktur och miljö

Planering och utredning av ytterligare pendlarparkeringar för att minska trafikbelastningen pågår, men investeringsinsatserna har senarelagts och planeras att genomföras 2021. Vid kvarteret Fabriken har en ny detaljplan arbetats fram avseende nytt p-hus. Uppdrag har givits till Vöfab att starta arbetet och påbörja projektering för att få fram en kalkyl att fatta kommande investeringsbeslut på.

Åtgärder i Ulriksbergsrondellen på Mörnars väg för att öka säkerheten för cyklister när de cyklar i rondell har genomförts under året. Snabbcykelvägen utmed Söderleden till Vikaholm på Teleborg har även förlängts och utöver detta har den nya cykelvägvisningen färdigställts.

Vid 2020 års mätning av Nöjd Medborgar-Index, gång- och cykelvägar, ligger resultatet marginellt under genomsnitt i jämförelsegruppen. För Växjös del innebär resultatet att den negativa trenden mellan 2016 och 2018 bryts. Liksom vid den senaste mätningen är medborgarna mest nöjda med belysning och underhåll/skötsel medan snöröjning och trafiksäkerhet har lägre resultat.

Data för 2019 visar att körsträckan med bil per invånare minskar med närmare 4 procent. Samma storlek på minskningen syns i hela Sverige, vilket gör att det inte går koppla minskningen till specifika orsaker i Växjö. Snarare kan det vara en effekt av ökat miljömedvetande. Det är rimligt att tro att körsträckan fortsätter att minska under 2020 som ett resultat av pandemin. Det innebär i sin tur att målet i miljöprogrammet på 630 mil per invånare kan finnas inom räckhåll. Växjö har den lägsta genomsnittliga körsträckan per invånare i Kronoberg vilket kan indikera att ju

större landsbygd som finns i kommunen desto längre tenderar körsträckan per invånare att bli.

Underlag för konkurrensutsättning av grönytor har tagits fram under rapporteringsperioden. Kultur- och fritidsnämnden gick ut med en upphandling under hösten, men få anbud och hög prisbild innebar att beslut togs att avsluta upphandlingen och fortsätta med grönyteskötseln i egen regi. Tekniska nämndens beslutade i augusti att avvakta genomförandet av att konkurrensutsätta grönyteskötseln. Genom att fortsätta arbetet med skötselplaner och kartunderlag, samtidigt som den egna verksamheten utvärderas och effektiviseras, kan nytt beslut om att konkurrensutsätta grönyteskötseln enligt budget 2020 tas under våren 2021.

Arbetet med att ta fram en vattenplan har pågått under året och politiskt beslut beräknas till våren 2021. Vattenplanen innehåller Växjö kommuns existerande strategiska vattenplaneringsamt utvecklings- och insatsområden för att nå målbilderna i Hållbara Växjö 2030.

Arbete pågår med att byta ut underlagen i kommunens konstgräsplaner. I samband med bytet genomförs åtgärder för att begränsa spridningen av mikroplaster genom granulat. Material från de nuvarande underlagen återvinns i så stor utsträckning som möjligt vid bytet.

Nyckeltalet avseende fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen för 2019 var 3 739 ton, vilket är den lägsta nivån hittills. Fossilbränslefrihet nås dock inte under 2020 och utfallet beräknas bli 600 ton. Koncernen har framgångsrikt ersatt fossila bränslen med förnybara, men har inte lyckats fullt ut överallt. Det förekommer fortfarande användning av egen bil i tjänsten och flygresor som gör att målet inte nås. Trots det kan resultatet för 2020 bli bättre än

ursprungligen förväntat som ett resultat av pandemin som medfört att nästan alla kommunens flygresor upphört.

Säkert dricksvatten

Senaste undersökningen, Kritik på teknik 2019, visar vad Växjö kommuns invånare tycker om kommunens vatten och avlopp. Nio av tio kommuninvånare har uppgivit att deras bostad är ansluten till kommunalt vatten. Tre av fyra invånare i Växjö kommun oroar sig aldrig för kvaliteten på kranvattnet. Över 95 procent av respondenterna är positivt inställda i frågan och därmed håller den positiva trenden från tidigare mätningar i sig. Växjö ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på fjärde plats av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Regional samverkan i Södra Smålands Avfall och Miljö

Från och med 2019 ansvarar det regionala avfallsbolaget Södra Smålands Avfall och Miljö AB (SSAM) för avfallshanteringen i Växjö kommun. SSAM ägs av Växjö kommun tillsammans med kommunerna i Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Älmhult.

Växjö kommun har under 2019 stigit i rankningen Sveriges bästa avfallshantering från plats 44 till plats 31 av totalt 250 deltagande kommuner. Andelen hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall fortsätter att öka. Under 2020 har målet i avfallsplanen om 90 procent anslutning år 2020 uppnåtts.

Sedan föregående mätning har en ny entreprenad för insamling av hushållsavfall handlats upp. Fyrfackssystemet har införts i Växjö under 2020 vilket innebär ökad service samt minskade mängder brännbart avfall.

Olika förutsättningar för VA-verksamhet i Sverige

Nyckeltalet som indikerar kostnad för vattenförsörjning och avloppshantering visar att Växjö kommun har en högre kostnad för

VA per invånare än jämförbara kommuner. Växjös kostnader ligger något över mitten i urvalsgruppen. Anledningen till att Växjö har en något högre kostnadsbelastning än övriga kommuner kan bero på faktorer som närheten till vatten, anläggningarnas ålder, anläggningarnas status och beskaffenhet, räntebelastning på låneskuld och tillkommande kostnader som arrendeavgift för ledningar i kommunal mark.

Framgångsrikt sjömiljöarbete och hög åtgärdstakt för enskilda avlopp

Arbetet har gått som planerat med att genomföra bottenbehandling av Södra Bergundasjön. Projektet slutfördes i början av augusti 2020. Mätningar visar att sjön har mycket fin vattenkvalitet under hela det senaste året. Sjön är nu en utmärkt badsjö med klart vatten och med ett siktdjup på omkring fyra meter.

Entreprenaden med att skapa en badlagun i Norra Bergundasjön påbörjades under hösten 2019 och har färdigställts under 2020. Badstrand, överföringsledning och rekreationsområden har anlagts. Vattenöverledning från Helige å har tagits i drift och vattenmiljön i den nyalagunen är redan bra och fullgod för bad. Härutöver har reduktionsfiske i Norra Bergundasjön genomförts under 2019-2020.

Genom att bedriva aktiv tillsyn av äldre avloppsanläggningar samt meddela förbud på anläggningar som inte har godtagbar rening är åtgärdstakten för enskilda avlopp fortsatt hög. En god rening av avloppsvatten är viktig dels för att närliggande dricksvattentäkter inte skaförorenas och dels för att det inte ske en övergödning i omgivande sjöar och vattendrag.

Framtid och omvärld

Att staden utvecklas till en attraktiv och hållbar plats blir allt viktigare för att attrahera människor och skapa en ökad tillväxt. Idrott, kultur och attraktiva boendemiljöer är exempel på faktorer som är viktiga för stadens långsiktiga utveckling

och attraktionskraft.

Arbetet med en ny översiktsplan för Växjö kommun pågår och en utställningshandling har tagits fram och inväntar beslut om utställning. Ett antagande är möjligt under senare delen av 2021.

Översiktsplanen tillsammans med en eventuell placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur infrastrukturen behöver utvecklas för att möta upp behoven både ur tekniskt och hållbarhetsmässigt perspektiv i kommunen framöver.

Inom träbyggnadssektorn kan noteras att expansionen av hus framför allt för bostadsändamål framställda i fabrik fortsätter öka.

Det sker även en utökning och effektivisering av tidigare produktion. Denna tillverkning bör leda till högre konkurrens och kortare leveranstidervilket i sin tur bör främja ökad byggnation i trä.

En trend inom fastighetsbranschen är digitalisering och byggnation av smartare hus med exempelvis sensorer för mätning och styrning av olika tekniska funktioner. Användandet av nya e-tjänster ökar och förväntas fortsätta öka inom stadsbyggnadsområdet. Även arbetet med digital transformation i syfte att arbeta smartare och mer digitalt är något som utvecklas ständigt.

Uppdrag

KF **Alla förvaltningar och bolag ska bli fossilbränslefria till 2020**

Kommunkoncernens koldioxidutsläpp 2019 var 3739 ton, vilket är den lägsta nivån hittills. Fossilbränslefrihet nås dock inte under 2020 då utfallet beräknas bli 600 ton. Koncernen har framgångsrikt ersatt fossila bränslen med förnybara men har inte lyckats fullt ut överallt. Det förekommer fortfarande användning av egen bil i tjänsten och flygresor som gör att målet inte nås. I prognosen för 2020 bedöms flygresorna att minska vilket främst kan kopplas till coronapandemin.

KF **Anta reviderat landsbygdsprogram.**

Förslag till ny landsbygdsplan är efter ett brett involveringsarbete färdigställt och politiskt beslutat hösten 2020. Alla nämnder och styrelser ansvarar för att arbeta med landsbygdsplanens utvecklingsområden utifrån nämnden/styrelsens ansvarsområden. Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande samordningen av landsbygdsplanen.

KF **Översyn av parkeringsavgifter och zonindelning.**

Med anledning av pågående covid-19 pandemi beslutades om avgiftsfri parkering från mars månad och tre månader framåt. Efter dessa tre månader återgick kommunen till ordinarie taxa för parkering och i samband med det påbörjades arbetet med att genomföra uppdraget om översyn av parkeringsavgifter och zonindelning. Uppdraget avses vara genomfört i sin helhet i början av 2021.

KF **Söka stadsmiljöavtal för bussfil på Sandsbrovägen.**

Stadsmiljöavtal för busskörfält på Sandsbrovägen söktes under hösten 2019 och ett positivt beslut erhöles i början av juni 2020. Beviljat bidrag uppgår till 50 procent av den totala investeringskostnaden, dock högst 14,5 miljoner kronor. Projekttering och upphandling för genomförande av projektet pågår.

KF **Söka stadsmiljöavtal för samordnade varutransporter i centrum.**

Stadsmiljöavtal är ännu ej sökt. Förstudie är genomförd och ansökan om Stadsmiljöavtal kommer ske vid senare tillfälle i enlighet med politisk bedömning och ställningstagande.

KF **Mer effektiv lokalförsörjningsprocess i kommunkoncernen och ökad beläggningsgrad i offentliga lokaler.**

Lokalförsörjningsprocessen är under utveckling och lokalförsörjningen har förstärkts med nya medarbetare med sikte på ett mer strategiskt arbetssätt, en bättre överblick över befintliga och kommande lokalbehov och en effektivare styrning i lokalplaneringen. Beläggningsgraden i offentliga lokaler ska öka med utyrning och bättre planering. Målet är att minska behovet av nyinvesteringar, men även att öka effektiviteten i befintligt bestånd. Flera projekt med syfte att nyttja befintliga lokaler mer effektivt har initierats, vilket ger effekter både ekonomiskt och verksamhetsmässigt, för flera förvaltningar.

KF **Bredda enprocentsmålet för offentliga lokaler till att gälla både konstnärlig utsmyckning och arkitektonisk utformning.**

Under våren 2020 tog en grupp med specialister inom offentlig konst, byggprojektledning, fastighetsförvaltning och stadsarkitektur fram förslag till nya riktlinjer för konstnärlig gestaltning vid byggnation. Riktlinjerna har beslutats politiskt. Riktlinjerna hanterar uppdragets kravbild: Sänkta investeringskostnader, nytänkande i sättet att arbeta med konstnärlig utsmyckning, breddning av enprocentsmålet för att inkludera arkitektonisk utformning och säkerställande av god konstnärlig kvalitet och professionell konstnärlig medverkan i processen.

KF **Ökade intäkter genom försäljning av marknadsföring, namnlicenser och liknande.**

Den dialog som förts med näringslivet har visat att intresse finns för köp av marknadsföring, namnlicenser och liknande. En indikativ prisbild har framkommit avseende främst arenanamn. Ett förslag till koncept är utarbetat och det kommer att presenteras under våren 2021.

KF **Översyn fordonshantering och teknisk verkstad.**

Fordonshanteringen har gått in i verksamheten och är inget projekt längre. Arbete med att anpassa verkstadens arbete utifrån nuvarande förutsättningar pågår.

KF **Konkurrensutsätta teknisk produktion**

Anläggningsenheten är avvecklad och alla personalfrågor lösta. Utrangering och försäljning av inventarier och maskiner har genomförts och alla ekonomiska relationer är avslutade. Ramavtal med entreprenörer är upphandlade.

KF **Konkurrensutsätta grönyteskötsel.**

Underlag för konkurrensutsättning av grönytor har tagits fram under rapporteringsperioden. Kultur- och fritidsnämnden gick ut med en upphandling under hösten, men få anbud och hög prisbild innebar att beslut togs att avsluta upphandlingen och fortsätta med grönyteskötseln i egen regi. Tekniska nämnden beslutade i augusti att avvakta genomförandet av att konkurrensutsätta grönyteskötseln. Genom att fortsätta arbetet med skötselplaner för fler områden, samtidigt som den egna verksamheten utvärderas och effektiviseras utifrån de underlag som tagits fram för att genomföra upphandlingen, kan nytt beslut om att konkurrensutsätta grönyteskötseln enligt budget 2020 tas under våren 2021.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	2019	87	↗	■
KF	R/K	Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar	2020	57	→	■
KF	R/K	Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	2020	59	↗	●
KF	R/K	Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning	2020	68	↘	●
KF	R/K	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än ett hektar (%)	2020	88,8*	↘	■
KF	R/K	Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%)	2020	47,9*	↗	■
KF	R/K	Energianvändning per invånare, kWh/inv	2019	25 437*	↗	●
KF	R/K	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	2019	648	↗	■
KF	R/K	Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	2019	3 739*	↗	●
KF	R/K	Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%)	2020	0,18*	↘	■
KF	R/K	Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%)	2020	95*	↗	●
KF	E	Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv	2019	1 444	↘	●
KF	E	Fjärrvärmepris inkl. moms för tyfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm	2020	137	→	●
KF	E	Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv	2019	1 878**	↗	■
KF	E	Kostnad avfallshantering, kr/inv	2020	1 075**	↘	●

* Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan jämföras med kommungruppen större stad. Som bas för jämförelsen används istället hittills bäst inrapporterat värde.

** Urvalet i jämförelsegruppen större stad är justerad till att endast omfatta de kommuner som bedriver verksamhet i samma organisationsform som Växjö kommun.

Fler bostäder och minskad segregation

Riktningens utveckling

Nyckeltalen indikerar en tillfredsställande utveckling av riktningens målet. Växjö kommun har under de senaste åren, med en toppnotering 2018, varit inne i en kraftig expansionsfas med exploatering av främst bostäder. Måluppfyllelsen påverkas av en sämre placering än föregående år i Fokus ranking Här är det bäst att leva samt något högre kostnader än tidigare avseende fysisk och teknisk planering.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Hållbar nyproduktion av bostäder i och utanför Växjö

Arbetet med alla stadsutvecklingsprojekt och utbyggnadsområden i orterna utanför Växjö fortsätter. Ambitionen är att Växjö kommun ska vara bland Sveriges främsta när det gäller nyproduktion av bostäder och samtidigt växa på ett socialt hållbart sätt. Även planeringen och byggnationen av de mindre utbyggnadsområdena i orterna utanför Växjö har fortsatt. Bostadsprognosen för året visar att drygt 800 bostäder kommer att färdigställas, vilket är en ökning från år 2019.

Utbyggnationen av flera områden som Vikaholm, Telestadshöjden, Bredvik och Bäckaslöv pågår och möjliggör fler bostäder. I områdena Telestadshöjden samt Bredvik kommer kommunala villatomter att läggas ut till försäljning under 2021. De framtagna detaljplanerna i Braås och Gemla/Öpestorp innehåller både kvarter för flerbostadshus och villatomter och planen i Rottne innehåller villatomter. Detaljplanen i Gemla/Öpestorp kommer att upphandlas under våren 2021 med tänkt byggstart efter semestern 2021.

Byggnationen i Braås påbörjades i slutet av 2019 och var klar efter sommaren 2020. Tillgången på villatomter i orterna utanför Växjö är god och det finns i dagsläget 40 tomter ute till försäljning.

Inom kommunkoncernen har Växjöbostäder färdigställt 25 lägenheter inom projektet Saturnus på väster och har pågående byggnation av ytterligare 25 lägenheter inom samma område samt av 70 lägenheter på Bredvik. Vidingehem har under året färdigställt 20 lägenheter på Skansvägen i Rottne samt 36 lägenheter på Östra Lugnet. Vidingehem har även pågående byggnation av sex lägenheter i Lammhult samt sex lägenheter i Braås. Under 2021 kommer även kommunens första trygghetsboende med 14 lägenheter att invigas i Ingelstad.

Under året, till och med tredje kvartalet, har enligt SCB 677 lägenheter färdigställts varav 91 procent i flerbostadshus. Det är en ökning jämfört med samma period 2019 då 436 lägenheter färdigställdes varav ca 87 procent var lägenheter i flerbostadshus. Antal påbörjade lägenheter under hela 2020 var 698 stycken vilket är en minskning mot 2019 med 20 procent. Detta tyder på att antalet färdigställda bostäder 2021 kan bli något lägre än för 2020.

Växjö kommuns prognos för 2020 visar att drygt 800 bostäder förväntas färdigställas, men siffran kan variera beroende på vilken sida årsskiftet slutbesked ges för byggnationen. Dettasammanvägt tyder på att byggnationstakten under de närmaste åren kommer att vara relativt hög men inte nå upp till rekordåret 2018.

Växjö kommun har fallit i Fokus ranking Här är det bäst att leva, som är ett brett mått, och fallet beror bland annat på lägre siffror inom kategorierna arbetsmarknad och trygghet. En del av förklaringen är

att indikatorerna inom kategorierna har förändrats vilket gör jämförelser över tid irrelevanta. I stort sett alla jämförbara kommuner har fallit avsevärt och inomtrygghet har de flesta sämre placeringar än Växjö 2020.

God planberedskap och tillräcklig markreserv möjliggör långsiktig tillväxt

Planberedskapen är god och det finns en beredskap för 5 000 bostäder och planer med ytterligare 2 500 bostäder är under byggnation. Under 2020 har sju detaljplaner vunnit laga kraft. Dessa planer finns i områdena Väster, Öjaby samt centrum. Dessa laga kraftvunna detaljplaner innehåller byggrätter för 550 bostäder. I dagsläget finns 2 500 planerade bostäder i tecknade avtal som ännu inte är påbörjade. Detta visar att förutsättningarna för en fortsatthög takt i bostadsproduktionen finns men marknaden styr hur snabbt det kommer att byggas ut. Genom att ligga i framkant med att ta fram nya detaljplaner för fler bostäder ökar också möjligheten för att fler bostäder verkligen byggs. Därmed kortas leddiderna i samhällsbyggnadsprocessen.

En viktig faktor för att kunna växa långsiktigt över tid är att ha en markreserv. Det har under året gjorts ett strategiskt förvärv av fastigheten Sjöbacka 1 vid simhallen. Under året har det skett en försäljning till Region Kronoberg av den strategiska fastighet som förvärvades under 2019 i anslutning till tänkt tomt för nytt sjukhus i Växjö.

Kommunen har under året antagit detaljplanen för Växjös nästa stora verksamhetsområde, Nylanda där 140 hektar ny verksamhetsmark möjliggörs varav 31 procent är kommunägt. I anslutning till detta planområde har kommunen tidigare förvärvat 160 hektar mark där ny verksamhetsmark kan tillskapas framöver för att täcka framtida behov.

Arbetet med markanvisningar pågår och under våren

markanvisades tre områden till treolika byggherrar. I slutet av året påbörjades ytterligare tre markanvisningar i Växjö stad samt två i Braås. Fler markanvisningar kommer på Vikaholm samt på Bredvik framöver.

Ny översiktsplan, Campusplan och strategisk lokalförsörjning

Uppdraget om en ny kommunövergripande översiktsplan pågår. Under vintern 2019–2020 genomfördes samråd av en digital översiktsplan för hela kommunen. En utställningshandling har tagits fram och inväntar beslut om utställning. Ett antagande är möjligt under senare delen av 2021. Att ha en strategisk plan på hur kommunen ska växa långsiktigt och hållbart är en förutsättning för att kunna planera nya bostads- och verksamhetsområden.

Tillsammans med Linnéuniversitetet har en Campusplan utarbetats. Efter samråd under hösten 2020 godkändes Campusplanen av kommunstyrelsen i december 2020.

I den växande staden behöver kommunala nyttolokaler tas fram. Lokalförsörjningsprocessen under utveckling och lokalförsörjningen har förstärkts med nya medarbetare med sikte på ett mer strategiskt arbetssätt, en bättre överblick över befintliga och kommande lokalbehov samt en effektivare styrning i lokalplaneringen.

Blandade upplåtelseformer bidrar till social hållbarhet och minskad segregation

Kommunstyrelsen godkände i september 2020 "Behovsanalys för bostadsförsörjning 2020". Arbetet kommer att fortgå enligt beslutad process i bostadsförsörjningsprogrammet och åtgärder och förslag blir underlag till internbudgetar och affärsplaner. Kommunfullmäktige antog gällande bostadsförsörjningsprogram 2017. Enligt lagen om kommunernas

bostadsförsörjningsansvar ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen. Detta arbete avses att påbörjas under 2021.

Nya områden planeras med blandade upplåtelseformer och med olika typer av bostäder för att skapa socialt hållbara bostadsområden. Prognosen för 2020 visade att det som skulle färdigställas bestod av 54 procent hyresrätter, 39 procent bostadsrätter och 7 procent äganderätter. Fördelningen av upplåtelseformer i Växjö kommun är 47 procent hyresrätter, 36 procent äganderätter och 17 procent bostadsrätter.

Växjöbostäder har fått investeringsbeslut för 116 nya bostäder inom Arabyområdet där möjligheten att bygga med upplåtelseformerna ägarlägenhet eller hyrköp ska prövas utöver hyresrätter. Ytterligare nya bostäder planeras även på sedan tidigare ägd mark i området. En blandning av upplåtelseformer i bostadsområdena är en viktig faktor för att både minska segregationen och underlätta en bostadskarriär inom sitt bostadsområde.

Kostnad för fysisk och teknisk planering

Nyckeltalet avseende Kostnad fysisk och teknisk planering, bostadsförbättringar i kr per invånare är inte korrekt på grund av felaktig inrapportering i räkenskapssammandraget till SCB. Anskaffningskostnader för sålda exploateringsfastigheter (omsättningstillgångar) ligger felaktigt med i bruttokostnaderna med 16 mkr vilket motsvarar 169 kr per invånare. Om man räknar bort felaktigheten blir nyckeltalet 768 kr per invånare.

Framtid och omvärld

Växjö kommun har under lång tid haft en stark befolkningsutveckling. Var stadens nya invånare bosätter

sig har stor inverkan på utbyggnaden av bostadsområden, skolor, förskolor och äldreomsorg. Det är en utmaning att planera för nya stadsutvecklingsprojekt och bygga bostäder och ändamålslokaler samtidigt som framkomligheten ska fungera och målbilderna i Växjö kommuns hållbarhetsprogram ska uppnås.

Högkonjunkturen inom byggsektorn började mattas av under 2018 och det har fortsatt under 2019 och 2020. I Växjö kommuns bostadsprognos noteras att antalet påbörjade bostäder för årets två första kvartal är något lägre än föregående år, vilket tyder på att färre nyproducerade bostäder kommer att färdigställas under kommande år jämfört med rekordåret 2018. En tendens runt om i landet är att bostadspriserna inte ökar i samma takt som de senaste åren och att bostadsköpen i regel tar lite längre tid. Bostadsutbudet behöver också i högre grad motsvara behovet och utvecklas på ett sådant sätt att fler Växjöbor kan efterfråga bostäderna. Att möta detta behov med ökad nyproduktion är svårt då betalningsförmågan inte alltid matchar boendekostnaden.

Att använda livscykelkostnader som bas för investeringsbedömning och driftkostnadsanalystillämpas i allt högre grad även i kommunal byggverksamhet. Det innebär att hänsyn tas till alla de kostnader som kan uppstå under en byggnads nyttjandetid, istället för att enbart se på den initiala investeringskostnaden. Ofta visar kalkylerna att miljöanpassade produkter är bättre ur ett totalekonomiskt perspektiv.

Den nya översiktsplanen tillsammans med en eventuell ny placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur utbyggnaden av både verksamhetsområden och bostadsområden kommer att prioriteras i kommunen framöver.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	2019	6	↘	●
KF	R/K	Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	2019	1	↘	●
KF	R/K	FOKUS Här är det bäst att leva, plats i ranking	2020	82	↘	■
KF	R/K	Boendesegregationsindex	2016	37,5	↗	●
KF	E	Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	2019	937	↘	■

Ökad trygghet i hela kommunen

■ Riktningens utveckling

Riktningens utveckling är negativ och tre av fyra nyckeltal visar ett sämre utfall än vid förra mätningen. Utfallet för Responstid för räddningstjänst, mediantid, visar en viss förbättring i förhållande till senaste mätning. Mellan 2018 och 2020 har indexvärdet Nöjd Region-index, trygghet, sjunkit vilket innebär att medborgarnas upplever att otryggheten ökat något i kommunen. Utvecklingen av detta nyckeltal följs noggrant.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Otryggheten ökar

Nyckeltalet Nöjd Region-Index (NRI), trygghet, visar att medborgarnas upplevelse av otrygghet ökat något de senaste åren. Otryggheten har ökat bland såväl kvinnor som män. Otryggheten är dock fortsatt högre hos kvinnor. Ett annat verktyg som är användbart för att se hur tryggheten i kommunen har utvecklats är den lokala trygghetsundersökningen. Undersökningen genomförs av polisen och delfinansieras av kommunen. Resultatet från 2020 års trygghetsmätning visar, i likhet med NRI, trygghet, att otryggheten och andelen invånare som upplever problem i sitt bostadsområde har ökat sedan föregående år. De variabler som ökat mest är den konkreta känslan av otrygghet samt oron för att bli överfallen eller misshandlad. Trots att oron och otryggheten ökat något i kommunen, ligger Växjö som helhet på relativt bra siffror jämfört med det nationella genomsnittet och utsattheten för brott ligger fortsatt på låga nivåer.

Upplevelsen av otrygghet är inte jämnt fördelad över kommunen. Vad gäller otrygghet och oro för att bli

överfallen eller misshandlad sticker Araby, Teleborg och Campus ut. Precis som föregående år sticker Campus ut då en väldigt hög andel av respondenterna uppger att det finns problem med att kvinnor antastas. Här syns en försämring jämfört med föregående år.

Coronapandemins påverkan på brottslighet

I samband med Coronapandemins utbrott uppstod en oro kring hur pandemin och de efterföljande restriktionerna kunde komma att påverka brottsligheten i samhället. Från flera håll lyftes en oro kring att pandemin kunde komma att medföra en ökad risk för bland annat våldi nära relation, olika typer av bedrägerier samt vissa typer av livskvalitetsbrott som skadegörelse, stölder och personrån samt social oro. I statistik från polisregion syd som sammanställts av Brå framgår att antalet anmälda brott minskat under perioden mars till september 2020 jämfört med samma period året innan. Under hösten syns dock återigen en ökning av anmälda brott i polisregion syd. Enligt Brå tycks minskningen av anmälda brott på nationell nivå ha varit en konsekvens av pandemin. Tittar man mer specifikt framgår det att det har skett särskilt kraftiga nedgångar vad gäller inbrott i bostad samt övriga stöldbrott. När det kommer till brott mot person handlar minskningen i huvudsak om en kraftig minskning vad gäller misshandel av obekant, som är den vanligaste typen av anmäld misshandel mot vuxna män. För misshandel av bekant gärningsperson, som är den dominerande typen vid anmälda misshandelsbrott mot kvinnor, ses en annan utveckling. Här noterades i stället fortsatta ökning under sommaren och hösten med 11 procent fler anmälda brott mot kvinnor av bekant medan motsvarande nivå mot män var 5 procent lägre jämfört med november

2019.

Trygghetsvårdar och mobila team bidrar till trygghet och säkerhet

Under hösten 2020 har kommunen infört trygghetsvårdar som tjänstgör i Växjö centrum och på Campus/Teleborg.

Trygghetsvårdarnas uppdrag är att, genom närvaro och synlighet, bidra till ökad trygghet för kommunens invånare och utgör ett komplement till övriga trygghetsskapande aktörer såsom polis, fältgrupp, nattvandrare och väktare. Under hösten 2020 har även Växjöbostäder beslutat att initiera en satsning på trygghetsvårdar som ska komplettera kommunens trygghetsvårdar genom att förstärka vuxennärvaron på i huvudsak Arabyområdet.

Flera insatser har även genomförts i syfte att öka tryggheten på våra skolor. Under året har exempelvis mobila team utvidgats till att involvera samtliga kommunala högstadie- och gymnasieskolor. De mobila teamen syftar till att bidra till trygghet och säkerhet på kommunens skolor genom att tidigt fånga upp oro kring ungdomar på högstadie- och gymnasieskolor i Växjö. Två av kommunens kommunala gymnasieskolor har under 2020 fått tillgång till en larmapp som möjliggör snabbare kommunikation vid särskilda händelser och som förväntas bidra till en mer effektiv krishantering. Vidare har kommunen anlitat Stiftelsen Tryggare Sverige som under hösten genomfört trygghetsanalyser på två av våra skolor i syfte att förebygga skadegörelse och annat normbrytande beteende. Tekniska förvaltningen har genomfört en satsning på sanering av klotter och vaxbehandling av tunnlar för enklare sanering i framtiden.

Medborgarlöftet och Hållbara Araby 2030

Tillsammans med polisen har kommunen uppdaterat det gemensamma medborgarlöftet som

säger att vi ska ingripa mot ungdomar som stör den allmänna ordningen. Här ska vi involvera vårdnadshavare, ha en hög vuxennärvaro vid festivaler och ungdomsevenemang i form av nattvandrare, fältarbetare, poliser och polisvolontärer samt öka vuxennärvaron i Växjö centrum och andra prioriterade områden under tidpunkter som upplevs vara otrygga.

Uppdraget Hållbara Araby 2030 ska upp för beslut i kommunstyrelsen i början av 2021 för att sedan implementeras. Utöver det har planprogram Araby utvärderats. Beslut om åtgärder baserat på utvärderingen kommer fattas i början av 2021. Vidare har en ny struktur för ett mer kunskapsbaserat och systematiskt brottsförebyggande arbete tagits fram och börjat implementeras. Arbets sättet innefattar mer långsiktiga och regelbundna lägesbilder samt implementering av ett arbete med orsaksanalys. Under 2020 har kommun i samverkan med polisen genomfört ett flertal orsaksanalyser bl.a. kring personrån i Växjö city.

Negativ kostnadsutveckling för Värends räddningstjänst

Nettokostnad för Värends räddningstjänst (kr/inv.) visar på en negativ kostnadsutveckling över tid samt ett sämre utfall än genomsnittet för kommungruppen större stad. Växjö kommuns befolkning har en större geografisk spridning i fler tätorter än jämförbara kommuner vilket medför en ökad kostnad för bland annat deltidsbrandmän då räddningstjänsten måste organisera sig med ett större antal deltidsstationer och med deltidspersonal. Under 2017 tecknades ett centralt löneavtal gällande deltidsbrandmän som innebar en väsentlig personalkostnadsökning. Denna kostnadsökning påverkar kostnadsutvecklingen negativt. En annan kostnadspåverkan är den

höga personalomsättningen som återfinns inom deltidsorganisationen. Detta är inte unikt för Växjö kommun men organisationen påverkas mer genom ett större antal deltidsanställda än övriga i jämförelsegruppen.

Framtid och omvärld

23 procent av befolkningen utsattes för brott mot enskild person 2019

Enligt senaste Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2020 uppger 22,6 procent av befolkningen (16–84 år) att de under 2019 utsattes för någon eller några av de brottstyper som i NTU kallas för brott mot enskild person, t.ex. misshandel, hot, sexualbrott, personrån, försäljningsbedrägeri, nätkränkning. Det är en minskning från 2019, då andelen var 23,1 procent. I mätningen framgår att kvinnor fortsatt är mer oroliga än män för att utsättas för brott. Under det senaste året visar mätningen dock att oron bland unga män har ökat. Det man oroar sig mest för är att bli rånad. I undersökningen framgår att nästan en femtedel av alla unga mellan 16–19 år är oroliga för att bli rånade. Det är nästan en fördubbling sedan 2017. Det är dessutom allt fler unga män som uppger att de har utsatts för rån. Den ökade utsattheten för personrån syns även i Växjö. Både polisen och kommunen har under året arbetat aktivt för att förebygga personrån i huvudsak i Växjö city. Arbetet tycks än så länge ha givit goda resultat.

Återuppbyggnad av det civila försvaret

I regeringens budgetproposition för 2021 beskrivs långsiktiga satsningar för att stärka och ytterligare intensifiera återuppbyggnaden av det civila försvaret. I denna proposition finns ingen specifik satsning för kommunernas arbete med civilt försvar men flertalet insatser påverkar kommunens arbete. En utgångspunkt är att

totalförsvaret ska utformas och dimensioneras för att kunna möta ett väpnat angrepp mot Sverige. Utifrån propositionen och det arbete som inleds påverkas kommunen genom behov av central samordning av arbetet men också specifikt genom framtagning av beredskapsplaner, säkerhetsskydd, kontinuitetsplanering, kompetenshöjning och uppbyggnad av krigsorganisation. Kommunens samhällsviktiga verksamheter behöver bli robustare och vid planeringen av hur kommunen ska utvecklas behöver denna aspekt tydligare analyseras framöver.

Värdefull och livsviktig information

En del av Växjö kommuns information är extremt värdefull, ibland till och med livsviktig, såsom information i patientjournaler eller i olika styrssystem. Om denna information går förlorad eller blir felaktig kan det få katastrofala följder. Idag går digitaliseringen fort och det är viktigt att känsliga data analyseras och skyddas den mot manipulation eller destruktion. Därför är det nödvändigt med ett systematiskt informationssäkerhetsarbete för att skapa en robust och säker hantering. Även arbetet med skydd av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen behöver implementeras i utvecklingsarbetet på ett djupare plan. Kraven och rikt linjerna inom detta område förändras fort och ställer helt nya krav på förändrat arbetssätt för oss som myndighet.

Uppdrag

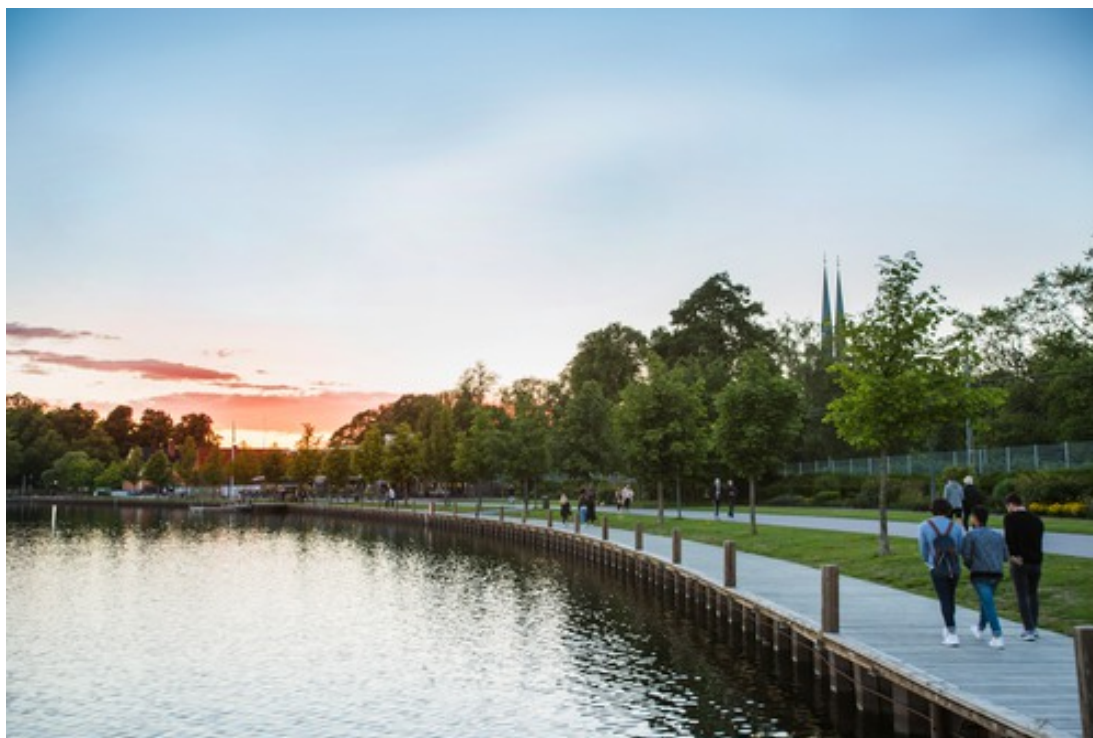
KF **▶** Förstärk samordningen av fältverksamhet, mobila team, mötesplatser och annat områdesbaserat arbete.

Ett nära samarbete mellan berörda förvaltningar, säkerhetsavdelningen, fältverksamheten och polisen har pågått under våren för att öka tryggheten på olika mötesplatser. Främst handlar det om förebyggande insatser i form av ökad samordning mellan olika verksamheter, skapa aktiviteter för en meningsfull fritid för unga men också att öka närvaron av både vuxna och tjänstepersoner från myndigheter och organisationer. Beslut om att permanenta mobila team har fattats och samtliga högstadies- och gymnasieskolor i kommunen omfattas av insatserna. Den del av verksamheten som bedrivs ute på skolorna har på grund av pågående pandemi ej kunnat bedrivas som planerat.

KF **■** Utför trygghetsvandringar, exempelvis nattvandrande föräldrar och föreningar. Sök samarbete med privata fastighetsägare.

Trygghetsvandring är en form av prevention som syftar till att identifiera platser som upplevs som särskilt utsatta och otrygga. Arbetet har pågått för att organisera ett samarbete med privata fastighetsägare. Möjlighet för kommuner att söka särskilt stöd för trygghetsvandringar kom under våren och Växjö kommun har fått stöd och organiserat trygghetsvårdar i bland annat centrum och delar av Teleborg. En extern leverantör har anlåtits för att leverera tjänsten. Verksamheten påbörjades i december och planeras ha full bemanning i januari 2021. Trygghetsvandringar har även utförts i Rottne och Ingelstad under 2020 och nattvandringar har skett i Braås.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	R/M Nöjd Region-Index - Trygghet	2020	48	↘	■
KF	R/M Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	2020	10	↗	●
KF	E Kostnad för olyckor totalt, kr/inv	2019	7 100	↘	■
KF	E Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	2019	732	↘	■

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov

Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen är att utvecklingen mot riktningens mål Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov till del är något lägre än föregående år. Skillnaden vad gäller resultat- och kvalitetsmåten är marginell över de tre senaste åren. Kostnaden per brukare har dock ökat i och med högre anslag till nämnden samt färre omsorgstagare som väljer att flytta in på särskilt boende, vilket kan ha med pandemin att göra. Brukarbedömningen inom såväl kommunens hemtjänst som särskilt boende visar fortsatt stabila och goda resultat trots en viss nedgång under året. Pågående strategier för att uppnå högre effektivitet i verksamheten har börjat ge resultat.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Fokus på att förebygga smittspridning och rätt användning av skyddsutrustning

Den pågående pandemin Covid-19 har på många sätt helt präglat arbetet inom processen sedan mars 2020. Många förändringar har gjorts för att minska risken för smitta. Dagverksamheter för äldre, träffpunkter och vissa dagliga verksamheter stängdes ner i ett tidigt skede av pandemin. Besöksförbud i särskilt boende och vissa bostäder med särskild service infördes efter beslut från regeringen i början av april. Säkra mötesplatser utomhus etablerades och i juli gavs möjlighet att göra vissa undantag från besöksförbudet

utifrån bestämda kriterier från Socialstyrelsen. Det av regeringen beslutade besöksförbudet upphörde under hösten, men ersattes strax därpå av lokala restriktioner för besök. I ett tidigt skede inrättades en särskild Covid-19-avdelning på Evelid och inom hemvården organiserades ett Covid-19-team.

Coronapandemin har inneburit ett stort fokus på vikten av att följa basala hygienrutiner för att förebygga smittspridning. Utbildningsmaterial och vägledningar för hur skyddsutrustning används på ett korrekt sätt har tagits fram och uppdaterats i takt med att riktlinjerna förändrats. Varje år mäts efterlevnad av de nationella basala hygienrutinerna och resultatet från våren 2020 visar en positiv utveckling för Växjö. En extra mätning gjordes under hösten 2020, vilken visar ett något sämre resultat jämfört med våren. Vid både höstens och vårens mätningar ligger dock Växjö högre i totalresultatet jämfört med rikssnittet. På övergripande nivå är de tydligaste förbättringsområdena i Växjö korrekt användning av förkläde och desinfektion av händerna före patientnära arbete.

Antigentester, ibland kallade snabbtester, då medarbetare testas innan påbörjat arbetspass, görs sedan slutet av december i samråd med regionen på enheter som har utbrott av smitta. Sammantaget bedöms att möjligheterna till provtagning har varit tillräckliga större delen av året. Samarbetet med Region Kronoberg har varit gott och smittspårning har utförts enligt rutin. Under hela pandemin har fullt ändamålsenlig skyddsutrustning kunnat levereras till de enheter som har behövt

sådan.

Sammantaget är bedömningen att de flesta utskrivningar från slutenvården sker på ett tryggt och säkert sätt för patienterna. Några utvecklingsområden är behov av upprättande av fler samordnande individuella planer (SIP) och fler utskrivningsplaner med god kvalitet.

Trygga och nöjda omsorgstagare och ökat fokus på att bryta isolering och ofrivillig ensamhet

Nyckeltalen för kvalitet visar goda resultat i brukarbedömningen i såväl hemtjänst som särskilt boende.

Resultatet för båda verksamhetsgrenarna är strax under resultatet för föregående år, men skillnaderna är ändå så pass små att de inte kan sägas indikera en nedåtgående trend. Starka områden är, likt tidigare år, bemötande, trygghet, förtroende för personal och möjlighet till kontakt med personal.

Redan innan Coronapandemin noterades en betydande andel som besvärades av ensamhet. Rådande restriktioner i samband med Covid-19 är en riskfaktor för ökad ofrivillig ensamhet, vilket också visat sig i en högre andel ofrivilligt ensamma i resultatet från 2020 års brukarundersökning jämfört med 2019 års resultat. Den ökade ensamheten märks framför allt på resultatet för brukare inom särskilt boende. Omsorgen arbetar på flera olika sätt för att förebygga detta. En screening för att identifiera ensamhet görs i samband med ansökan om hemtjänst. Seniorlotsen är navet i att kunna guida kommuninvånare till relevant aktör, via exempelvis frivilligorganisationer. Medarbetare som arbetar i träffpunkter och dagverksamhet som pausats med anledning av risk för smittspridning har fokuserat på ett uppsökande arbete för att förebygga ensamhet och oro. För omsorgstagare i särskilt boende har flera insatser bidragit till möjliggörande av fortsatta kontakter med anhöriga; via telefon, webb eller

säkra mötesplatser utomhus.

Brukarundersökning inom omsorgsfunktionsnedsättning har under 2020 gjorts inom insatskategorin personlig assistans och visar på goda resultat. Generellt ligger Växjös resultat i linje med eller strax över det nationella resultatet för 2020 och Växjös resultat vid föregående undersökning som genomfördes 2017. Ett förbättringsområde kan ses avseende brukarinflytande på valet av assistenter, medan ett starkt område för Växjö är att omsorgstagarna upplever att de får den hjälp de vill ha av sina assistenter.

Effektivitet i jämförelse med andra större städer

År 2018 har Växjö kommun en något högre kostnadsbild än snittet för större städer inom verksamhetsområdet särskilt boende. Det beror främst på att det funnits en överkapacitet av särskilda boendeplatser som en följd av övergång till LOV (Lagen om valfrihetssystem).

Kostnadsutvecklingen i detta nyckeltal var under 2019 fortsatt stigande. Ökningstakten har dock minskat. Anledningen till den avtagande ökningstakten bedöms vara att Växjö under 2019 genomfört flera omfattande åtgärder för att minska överkapaciteten. Centralt har varit att ändra inriktningen på särskilda boendeplatser vid Evelid till korttids- och växelvärdplatser. Därigenom har kommunen också kunnat samla alla tillfälliga platser på ett ställe. För väntningen framåt är att åtgärder som beslut om att vilandelägga särskilda boendeplatser på Hagalund också kommer att påverka kostnadsutvecklingen i positiv riktning.

Motsvarande nyckeltal för hemtjänsten visar likt de senaste fem åren en lägre kostnad för kommunens hemtjänst i jämförelse med större städer. Likt nyckeltalet för större städer har Växjös kostnad för hemtjänst ökat de senaste åren. Anledning till ökningen kan ses

utifrån arbetet med att insatser ska beviljas på rätt nivå utifrån behov, vilket har lett till att fler personer får möjlighet till fortsatt stöd i hemmet i stället för på ett särskilt boende. Utifrån samma strategi har också fler personer med enbart behov av stöd med enklare serviceinsatser lotsats till att ta kontakt med privata företag och frivilligorganisationer för att där få behovet tillgodosett istället för att behöva anlita hemtjänst till en inte sällan dyrare kostnad för den enskilde. Under 2020 har ett arbete pågått i form av omvärldsanalyser och analys av ett flertal faktorer påverkan på resursfördelning och ekonomiskt utfall genomförts. Arbetet har påvisat ett behov av en tydlig och mer stringent uppföljningsmodell som fokuserar på ett antal centrala nyckeltal. Samtliga hemtjänstenheter arbetar med kortare perioder i bemanningsplanering för en mer anpassad bemanning efter behov. På grund av pandemin har antalet ärenden minskat samtidigt som beredskap behövts för att bemanna vid sjukfrånvaro, därav har anpassning av bemanning ej skett i önskad takt.

Nettokostnadsavvikelsen för LSS följer en positiv trend, med en fortsatt nedgång från 0,3 procent (2018) till 0,0 procent (2019). Växjö har fortfarande ett något högre kostnadsläge jämfört med snittet för andra större städer. Under 2019 genomfördes en översyn som visade att det något högre kostnadsläget främst beror på att Växjö har en hög andel gruppboendestäder och en lägre andel serviceboendestäder än jämförbara städer samt att daglig verksamhet bedrivs på många små arbetsplatser. Flera utvecklingsinsatser har planerats och påbörjats under året.

Ett samlat förebyggande arbete med fokus på tidiga insatser, trygg hemvård och kontinuitet

Inom ramen för BEON (bästa effektiva omhändertagandenivå) har omsorgen drivit sitt omställningsarbete och frågor om

förebyggande insatser, trygg hemtjänst och väl anpassad myndighetsutövning. Under 2020 har fokus legat på att i högre grad hänvisa till förebyggande insatser, implementera vardagsrehab och att göra hemtjänsten än mer trygg bland annat genom ökad personalkontinuitet.

Resultatmässigt noteras en positiv utveckling av kontinuiteten, vilket också bör ses i förhållande till den belastning på verksamheten som Coronapandemin inneburit. Centrala insatser som ligger till grund för den förbättrade kontinuiteten är kontinuerlig uppföljning, utbildning av planerare och samarbete i hemvårdsområden. BEON som projekt avslutades i oktober men har fortsatt under omsorgens strategi God nära vård och omsorg som fortlöper under 2021.

Digitala lösningar för ökad trygghet och smartare användning av resurser

Under flera år har utveckling med hjälp av välfärdsteknik och digitala lösningar prioriterats. Utgångspunkten är att ta till vara digitaliseringens möjligheter för att öka kvaliteten, använda resurserna smartare och skapa större trygghet och självständighet för kommuninvånaren. Ett exempel på användning av välfärdsteknik är digitala vårdplaneringar, som används i allt högre utsträckning i samband med hemgång från Evelid. I hemtjänsten har införandet av digitala lås bidragit till en säker och spårbar nyckelhantering som ska skapa trygghet för såväl omsorgstagare som medarbetare. Införandet av passiva rörelsesensorer i korridorer har bidragit till en lugnare nattmiljö på särskilt boende för äldre. Införandet av digital signering pågår och väntas ge flera effekter i form av ökad säkerhet i läkemedels- och delegeringsprocesser och minskad administrativ tid för vård- och omsorgspersonal. Inom socialpsykiatrin används ett femtontal läkemedelsrobotar. Mobil journalföring innebär en förenkling

och tidsbesparing, då dokumentation kan ske utanför kontoret samt utan fördröjning.

Förändrad trend gällande utredningstider

Ett omfattande arbete har genomförts för att effektivisera utredningsförfarandet rörande barn- och ungdomsvården samt missbruksvården. Uppföljning visar dock att den positiva trenden som noterades under föregående år har brutits och att antal utredningsdagar både avseende barn och unga samt inom missbruksvården ökar. Ökningen inom missbruksvården är dock marginell, där Växjö kommun fortfarande har markant bättre resultat än jämförelsestämman. En bakomliggande faktor för de ökande utredningstiderna rörande barn och ungdomar är felaktig hantering i verksamhetssystemet, där utredningar ej formellt avslutas fastän de är slutförda. Även pandemin bedöms ha haft viss inverkan på utredningstiderna i och med om- eller avbokade besök. Trots noterad ökning har Växjö under tre års tid haft ett utfall på under 120 dagar, vilket är den lagstadgade tiden för barnavårdsutredningar.

Samordning och kvalitetssäkring avseende boende- och placeringsfrågor

Familjeorienterat boendestöd är en del av socialpsykiatriens verksamhet. I arbetet har tvärprofessionella team skapats. Genom samordnade och tidiga insatser har arbetet haft en förebyggande effekt i fråga om antal placeringsnära ärenden enligt LVU, lag med särskilda bestämmelser om vård av unga. Verksamheten noterar exempelvis att insatsen i vissa fall förhindrat aktualisering av LVU, men även varit en tryggande faktor i de fall ansökan om LVU genomförts.

Kostnaderna för familjehems- och HVB-placeringar sjunker över tid. En kombination av avtalsgranskning, kvalitetsuppföljning och stärkta placeringsrutiner bidrar

till den positiva trenden. Att barn och ungdomar som placeras inom den sociala barn- och ungdomsvården lever med förhöjda risker inom en rad områden är sedan länge ett känt problem. Även om det inte är placeringen i sig som orsakar riskerna, kan den i många fall heller inte anses ha den kompenserade effekt som är önskvärd. Pågående arbete med team- och nätverksbaserat arbete är således av vikt.

Ställföreträdarskap utifrån behov och ökad kompetens samt pandemins påverkan på insatsens utförande

Utgångspunkten vad gäller ställföreträdarskap är att säkerställa att ställföreträdaren har goda kunskaper som matchar huvudmannens behov för att insatsen ska upplevas som trygg. Under perioden har vissa insatser för att höja kompetensen hos ställföreträdare genomförts även om flertalet utbildningar har fått ställas in på grund av pandemin.

För ställföreträdarna har det varit en annorlunda situation att till exempel inte kunna besökasina huvudmän och olika lösningar har arbetats fram för att ställföreträdarna ändå ska kunna fullgöra sina uppgifter. Många ställföreträdare är dessutom över 70 år och befinner sig därmed i riskgrupp, vilket också försvårar deras möjligheter att besöka myndigheter och banker å sin huvudmans vägnar. Flertalet av ställföreträdarna har därmed också varit avvaktande till att ta sig an nya uppdrag. Detta sammantaget har gjort att behovet av nya ställföreträdare har varit och är fortsatt mycket stort.

Framtid och omvärld

Omvärldsanalysen pekar på flera utmaningar med ett ökat antal äldre, kompetensförsörjning och förändrade/ökade krav och förväntningar på kommunens service och tjänster. Att arbeta förebyggande och för en utveckling till en god nära vård och omsorg är grunden för att kunna hantera såväl utmaningar i framtidens

kompetensförsörjning som att möta de demografiska utmaningarna. Den nya lagstiftningen för framtidsfullmakt och anhörigbehörighet bör få större genomslag så att fler kan få hjälp på annat sätt än av god man/förvaltare.

I lägesrapporten 2020 lyfter Socialstyrelsen den nedsatta psykiska hälsan och behovet av metoder för att ge äldre en social gemenskap. Vidare framhåller Socialstyrelsen att många äldre som är inskrivna på sjukhus för somatisk sjukdom också har en psykisk sjukdom eller har förskrivits psykofarmaka. Antalet vård- och omsorgsaktörer som den enskilde behöver ha kontakt med ökar och en generell utmaning inför framtiden blir att samordna myndighetsutövning och insatser på ett effektivt sätt.

Generellt framhåller Socialstyrelsen att psykisk ohälsa är vanligt hos dem som socialtjänstearbetar med. Det kan handla om psykisk ohälsa hos placerade barn och unga, personer med samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och beroendeproblematik, personer med andra psykosociala problem, våldsutsatta och våldsutövare, personer som lever i hemlöshet och personer som behöver försörjningsstöd.

Miljöer med utanförskap och ekonomisk utsatthet kan öka risken att barn och unga hamnar i oönskade situationer med kriminalitet och missbruk som följd. För att förebygga och motverka social utestängning är det viktigt att socialtjänsten har kunskap och resurser att systematiskt uppmärksamma barnens situation vid utredningar.

I lägesrapporten som berör omsorgen om personer med funktionsnedsättning lyfter Socialstyrelsen utvecklingen av att såväl antalet beslut som omfattningen av insatser fortsätter att öka, men att takten inte är lika hög som tidigare. Socialstyrelsen framhåller också att den ekonomiska utsattheten ökar bland personer med funktionsnedsättning samt vikten av att uppmärksamma psykisk ohälsa.

Omställningen till en god nära vård och omsorg innebär att hemsjukvården på sikt kommer att öka, vilket ställer krav på såväl resurser som kompetensförsörjning. Patienter vistas också allt kortare tid på sjukhuset och blir utskrivningsklara snabbare, vilket ställer krav på omsorgens förmåga att kunna ge patienterna en trygg hemgång. Behovet av samordning och samverkan mellan kommuner och regioner är fortsatt stort. Specifikt lyfts en utmaning i att många äldre tappar kontakten med tandvården vilket ökar risken för försämrade munhälsa vilket på sikt kan leda till en försämrade allmän hälsa.

Vidare sätter samtidens utveckling tydliga spår inom de delar av processens verksamhet som berör matdistribution och måltider inom särskilt boende - ökade krav på hållbarhet, vegetabiliska livsmedel och valmöjligheter är några aspekter. Maten till omsorgstagare blir alltmer individanpassad, vilket ställer krav på flexibilitet utan att kostnaderna ökar. Dessutom blir behovet av krisberedskap och kontinuitetshantering inom måltids- och livsmedelsområdet allt tydligare.

Uppdrag

KF

Se över om fler tilläggsinsatser kan ges utan extra behovsbedömning för att underlätta myndighetsutövning och effektivisera administrationen.

Utgångspunkten för omsorgen är att insatser ska bedömas individuellt utifrån behov. Sedan tidigare erbjuds trygghetslarm och matdistribution utan föregående behovsprövning till personer som är 65 år eller äldre och som inte har ett pågående beslut om insatser enligt SoL. Översynen visar att införande av förenklat beslutsfattande för ytterligare insatser inte skulle medföra någon betydande tidsbesparing för myndighetsutövningen i stort.

KF

Utveckla tydlig information om hushållsnära tjänster som alternativ till serviceinsatser från hemtjänsten.

Inom ramen för seniorlotsen finns broschyrer framtagna kring en rad hushållsnära tjänster som medborgarna kan ta del av. Grunden är i dessa fall tjänstekoncessioner som kommunen tecknat med vissa företag. Spridning av informationen sker idag via bland annat seniorlots, skriften seniorguiden och omsorgens myndighetsavdelning. Under coronapandemin utvecklades möjligheten för personer i riskgrupp till att av volontärer få hjälp med att göra inköp. Arbets sättet med att informera om hushållsnära tjänster och frivilliginsatser är ett väl inarbetat arbetssätt bland omsorgens handläggare.

KF

Kvalitetsprogram för framtidens äldreomsorg 2020–2025.

Kvalitetsprogrammet knyter samman flera pågående utvecklingsinitiativ. Målbilden är omsorg och vård i toppklass i hela kommunen och över tid. Kvaliteten ska vara hög och jämn, med nöjda och trygga omsorgstagare. Något som utöver god kompetens och engagemang hos medarbetarna förutsätter ett systematiskt kvalitetsarbete på alla enheter. Programmet bygger på synsättet att självständiga invånare och effektiva arbetssätt främjas, bland annat via förebyggande insatser och digitala verktyg. För de med störst behov finns hög kompetens, ex. kring demens.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2020	87	↘	●
KF	R/K	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2020	79	↘	■
KF	E	Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	2019	0	↗	■
KF	E	Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	2019	219 243	↘	●
KF	E	Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	2019	875 327	↘	■

Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet

● Riktningens utveckling

Strategier för bland annat teambaserat arbetssätt, rätt insatser och automatisering/digitalisering möjliggör koncernövergripande och resurseffektiva arbetsmetoder. Växjöns arbete med förebyggande barnavård, behovsanpassad öppen- och missbruksvård samt utvecklingen av fältverksamhet och mobila team bidrar till riktningens utveckling. Utfallet i de underliggande nyckeltalen indikerar en ihållande positiv utveckling.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Samverkan, förebyggande arbete och tidiga insatser

I länet fortgår implementeringen av *Barnens bästa gäller! i Kronoberg*. Arbetet är inspirerat av den skotska modellen GIRFEC (Getting it right for every child). Parterna ska komma fram till gemensamma modeller och arbetssätt kring barn och unga. Arbetet leds av en styrgrupp med chefer från hälso- och sjukvården, skolan, socialtjänsten och polisen. Under våren 2020 antogs en handlingsplan. Barnet ska som rättighetsbärare stå i centrum och länets resurser samlas runt barnet då det behövs någon form av insats. Samverkan ska dokumenteras och utvärderas i ett gemensamt dokument som samtliga inblandade professionella samt vårdnadshavare och barnet ska ha åtkomst till. Väl upparbetade och fungerande kontaktvägar ska finnas inom och mellan professions- och verksamhetsområdena.

En sammanslagning av öppenvårdsverksamheterna avseende barn respektive ungdomar genomförts i syfte att bättre matcha målgruppernas behov. Växjö kommun arbetar resurseffektivt och teambaserat för att möta upp institutionsnära barn, ungdomar, vuxna och familjer. Arbeta för att

införa ett gemensamt mottagande pågående.

En kombination av förebyggande och tidiga insatser, utveckling av öppenvårdsinsatser samt ett helhetsgrepp kring placerings- och hemtagsarbetet bidrar till att barn och ungdomar som inte återkommer till socialtjänsten efter avslutad insats ökar. Även kostnaderna för placeringar utvecklas i positiv riktning, en trend som prognostiseras vara ihållande även kommande år. Arbetet påverkar i sin tur också utfallet för nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg, en post som innefattar vård för vuxna med missbruksproblem, barn- och ungdomsvård, övrig vuxenvård, ekonomiskt bistånd samt familjerätt och familjerådgivning. De sammantagna kostnaderna har minskat något över tid, dock ökar kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Hemmaplanslösningar istället för externa placeringar

Genom att arbeta med kvalitativa hemmaplanslösningar kan vissa externa placeringar antingen undvikas eller förkortas avsevärt. Flertalet placerade ungdomar inom kommunens boenden väljer yrkesinriktade utbildningar för att snabbare komma ut i arbete efter avslutade studier. Detta är extra tydligt för målgruppen som beviljats tillfälliga uppehållstillstånd. Ungdomarna som kommit längre i sin utbildning får stöd att upprätta cv:n samt vägleds till att söka extraarbeten. Innan pandemin hade nära 50 procent av ungdomarna ett extraarbete vid sidan av studier, dock påverkas målgruppen negativt av den rådande situationen på arbetsmarknaden.

Ökat behov av förebyggande arbete och bekämpning av våld i nära relationer

En effektivisering i ansvarsfördelning avseende arbetet

med våld i nära relationer och brottsoffer har genomförts. Arbetet har resulterat i färre placeringar samt möjliggjort att verksamheten har kunnat fokusera på att få placerade personer att gå vidare till egna boenden på nya orter. Planering av utbildningsmaterial och -insatser pågår, då frågan om våld i nära relation anbelangar samtliga delar i koncernen. Växjö kommun konstaterar likt många andra instanser att risken för våld i nära relation ökar på grund av omständigheter kopplat till pandemin.

Koncernövergripande samverkan blir allt viktigare för att förebygga social otrygghet, missbruk och kriminalitet bland unga. Beslut om att permanenta verksamheten mobila team har fattats, och samtliga högstadies- och gymnasieskolor i kommunen omfattas av insatserna. Syftet med de mobila teamen är att samordna och effektivisera det förebyggande arbetet kring eleverna på respektive skola. Genom teamets olika kompetenser kan såväl elevernas skoltid som fritid arbetas med.

En länsövergripande samverkansgrupp med socialtjänst, skola, polis samt region har initierats för att diskutera implementering av SKR:s handlingsplan mot missbruk och beroende för personer i åldern 13–29 år. På grund av pandemin har arbetet inte kunnat fortlöpa som planerat, dock har länsdialog genomförts.

För att öka besöksfrekvensen till träffpunktsverksamheterna har innehållet och fokusområden för dessa anpassats utifrån målgruppens intressen och behov. Då kvinnor har haft ett lågt deltagande har även riktade kvinno- och mammagrupper startat. Träffpunkterna är vanligtvis välbesökta, men på grund av covid-19 har verksamheterna ej kunnat bedrivas i samma omfattning som tidigare.

Stöd till vuxna med sammansatt problematik

Fokus på placeringstider har intensifierats, vilket givit resultat mot budget. Boendet Novus är ett resultat av sammanslagningen av utrednings- och akutenheten och ungdomsbasen. Den organisatoriska förändringen har breddat kommunens förmåga att lösa placeringar på hemmaplan. Samverkan avseende stödlägenheter som komplement till placeringar är pågående. När processen för förberedande sysselsättning sjösatts kommer klienter kunna erbjudas insatser som syftar till egenförsörjning och stabilitet i nykterhet och drogfrihet. En grund till handlingsplan för arbetet mot alkohol, droger, tobak och spel är framtagna med bred representation i kommunen.

Under de senaste åren har familjeorienterat boendestöd testats och utvärderats inom projektet Psykisk hälsa. Familjeorienterat boendestöd innebär att boendestödjaren även ska kunna ge stöd i föräldrarollen. Målet är att minska antal kontakter som familjerna har samt att ge särskilt och sammanhållet stöd kring barnen, något som tidigare inte ingick i insatsen.

Familjeteam startade som ett treårigt projekt med primärt fokus att öka kvaliteten i samtalet med den enskilde. Med hjälp av tidiga insatser och teambaserat arbetssätt bereds möjlighet att lotsa människor till rätt stöd. Nämnda arbetssätt och initiativ bidrar till att andelen vuxna med missbruksproblematik som ej återaktualiseras efter avslutad insats ökar, en positiv trend som varit ihållande över tid.

Från ekonomiskt bistånd till varaktig försörjning

Andel personer som varaktigt har kunnat etablera sig på arbetsmarknaden efter att ha uppburit försörjningsstöd ligger kvar på tidigare nivå. Den positiva trend som tidigare år har noterats avstannar således. Utfallet kan sannolikt delvis härledas till pandemins påverkan på

arbetsmarknaden, men indikationer på att Växjö har ett sämre utfall än jämförelsestäderna noterades även innan pandemins början. Att andelen personer som åter är i behov av försörjningsstöd inte sjunker påverkar i sin tur kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd, såväl som nettokostnaderna för biståndet i negativ riktning. Analys visar att det i snitt görs högre utbetalningar per hushåll samt att antal hushåll som beviljas bistånd är högre än vid motsvarande period föregående år, även om antalet hushåll har sjunkit marginellt sedan sommarens höga noteringar.

Hinder att utföra bostadstillsyn

Utifrån smittskyddssynpunkt har bostadstillsyn med fokus på inomhusmiljö ej kunnat genomföras som planerat. Med löpande tillsyn får kommunen möjlighet att kommunicera tillsynens syfte samt vilka krav som ställs på fastighetsägare. Samtidigt leder en löpande tillsyn ofta till lägre andel inkomna klagomål på inomhusmiljö i hyresbostäder. Bostadstillsynen ska återupptas så snart smittläget tillåter.

Framtid och omvärld

SKR, Sveriges kommuner och regioner, signalerar att många kommuner rapporterar svårigheter att hålla ursprunglig budget för individ- och familjeomsorg. Kostnadsökningarna härrörs bland annat från ökad missbruksproblematik bland unga vuxna, fler orosanmälningar, fler fall av hedersrelaterat våld och våld i nära relationer samt fler komplexa placeringar av barn och unga.

Angränsande kommuner har i takt med minskat mottagande av ensamkommande barn och ungdomar avvecklat HVB-hem och stödboendeverksamhet. Ett ökat behov från dessa att köpa platser från Växjö kommun har noterats. Under året kommer regional samverkan få änmer betydelse för ett ordnat mottagande av målgruppen.

Tidiga insatser är ofta avgörande för barn och unga som riskerar att fara illa. Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att lämna förslag på hur möjligheterna att ge öppna insatser utan samtycke kan öka. Uppdraget är en del i regeringens särskilda åtgärdsprogram mot gängkriminalitet, det så kallade 34-punktprogrammet.

Uppdrag

Etablera sociala utfallskontrakt.

Uppdraget har ej fortskridit enligt plan. Samverkan har under en längre tid bedrivits mellan berörda förvaltningar, men önskad effekt har uteblivit då privata företag ej kunnat delta i den mån det är nödvändigt för att få till kontrakten.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
		Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	2020	72	→	
		Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2019	82	↗	
		Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2019	83	↗	
		Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	2019	1 070	↗	
		Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2019	3 884	↘	

Möjliggöra en aktiv fritid

Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets

Riktningens utveckling

Utfallet i de nyckeltal som rör fritidsaktiviteter och kostnader bidrar generellt till en positiv utveckling av riktningens mål. Medborgarundersökningen 2020 visar dock att medborgarnas nöjdhet gällande kommunens kulturverksamhet är sämre än vid förra mätningen 2018. Försämringen antas delvis kunna härledas till genomförd samordning av kulturinstitutionerna och lokalrenovering med ett temporärt minskat utbud som följd. Pandemins generella påverkan på kulturutbudet kan också ha påverkat utfallet. Kommunens fritidsutbud har också påverkats av den pågående pandemin med minskad verksamhet och inställda publika sammanhang. Nyttjandet av friluft- och rekreationsområden har ökat.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Omställning av kultur - och fritidsutbudet

Kultur - och fritidsverksamheten har i stor utsträckning påverkats av de restriktioner och rekommendationer som pandemin har medfört. Kommunens verksamheter, civilsamhället och externa aktörer har fått ställa in eller ställa om aktiviteter, programverksamhet och evenemang. Den publika verksamheten har uteblivit, genomförts digitalt eller i liten skala, vilket har påverkat besöksantalet i negativ riktning. Omställningen har samtidigt medfört en utveckling och ökad användning av digitala tjänster och programutbud samt en ökad digital tillgänglighet och kompetens. För att mildra de ekonomiska effekterna av pandemin och bibehålla en rik

tillgång till ett varierat kultur- och fritidsutbud har ett antal stödjande insatser anordnats för föreningslivet. Föreningar har getts möjlighet att söka extra stöd, som en framtidsatsning för att komma igång efter årets nedstängningar och anpassningar av verksamhet. Föreningar som hamnat i en akut ekonomisk situation har getts möjlighet att ansöka om ekonomisk hjälp. Aktivitetsstödet för föregående års verksamhet beaktas och ligger därför till grund även för årets bidragsnivå.

Allmän kultur - och fritidsverksamhet

Årets Scensommar ställdes delvis in, främst vuxenforestillinger, medan några delar genomfördes digitalt. Webbplatsen Upplev Växjö har blivit en officiell upplevelseguide med tillhörande evenemangskalender. För att skapa en bättre struktur i kommunens evenemangsarbete har ett omtag för detta gjorts i delprocessen erbjuda aktiviteter och upplevelser för alla. Arbetet bidrar till att skapa en meningsfull fritid för medborgarna, likväl som till att öka kommunens attraktionskraft som evenemangs- och mötesstad.

Utfallet av nyckeltalet Nöjd Region-Index, fritidsaktiviteter, uppvisar en mindre försämring. Växjö är dock fortsatt bättre än jämförelsestäderna. Analys visar att invånarna främst är nöjda med tillgången till parker, grönområden och natur samt möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen. Kommunens kontinuerliga utvecklingsarbete med utomhusmiljöer bidrar positivt till resultatet.

Kostnaden för kultur- och fritidsverksamhet räknat i kronor per invånare har sjunkit i

förhållande till föregående period. De sammantagna resultaten beror delvis på att snittkostnaden minskar på grund av befolkningen ökar i Växjö kommun samtidigt som budgeten är oförändrad.

Idrotts- och friluftsanläggningar

Sedan pandemin utbröt har ett ökat nyttjande av befintliga utemiljöer och friluftsområden noterats. Växjö kommun har förbättrat sin ranking med 31 platser i Naturvårdsverkets utvärdering av kommuners friluftsliv och ligger nu på plats 16. Under året har kvalitetshöjande insatser genomförts vid vandringsleder, elljusspår och på majoriteten av kommunens badplatser. Det innebär en standardhöjning avseende ökad tillgänglighet och attraktivitet. Insatserna ger bättre förutsättningar för invånare och besökare att utöva friluftsliv i Växjö kommun, likväl som att det har positiva hälsoeffekter.

Instruktioner för skötseln av kommunala badplatser, kanotleder och idrottsplatser har tagits fram till de föreningar som ansvarar för skötsel. Sammantaget bidrar insatserna till att säkerställa god kvalitet, effektivt nyttjande och långsiktig planering. Folkhälsomyndighetens restriktioner och rekommendationer har medfört att uthyrningen av idrottshallar och lokaler för inomhusaktiviteter har minskat under året.

Folkbiblioteks - och kulturverksamhet

En ny biblioteksplan har antagits. Planen är ett styrmedel för att utveckla Växjö kommuns biblioteksverksamhet.

Biljettcentrum har utvecklats under året. Kulturinstitutionerna har samordnats och Det fria ordets hus och Konsthallen samlokaliseras nu i Konsthallens lokaler. Samordningen av kulturinstitutionerna innebär mindre yta för verksamheterna. Samlokaliseringen bedöms dock leda till ökad effektivisering rörande exempelvis program, utställningar

samt vissa personalfunktioner.

Växjö konsthall har i den mån det varit möjligt genomfört utställningar med visningar, föreläsningar och workshops.

Nyckeltalet Nöjd Medborgar-Index, kultur, visar en negativ utveckling av medborgarnas bedömning av kommunens kulturverksamhet sedan 2018. Resultatet ligger även sämre än för jämförelsestäderna. Minskningen antas delvis kunna härledas till genomförd samordning av kulturinstitutionerna, lokalrenovering och med ett temporärt minskat utbud som följd, men även pandemins påverkan på kulturutbudet. Samtidigt har antalet publika evenemang varit färre de senaste åren.

Framtid och omvärld

Omställning av kultur - och fritidsutbudet

Att skapa jämlika och jämställda förutsättningar för en god hälsa, rörelse och ett aktivt liv är av största vikt för att alla invånare ska kunna vara friska och må bra såväl fysiskt som psykiskt. Med anledning av att pandemin begränsat de olika aktörernas möjlighet att erbjuda invånarna ett rikt kultur- och fritidsutbud, behöver samverkan med stöd till exempelvis föreningar, studieförbund och kulturskapare utvecklas.

Pandemin kommer sannolikt att även på längre sikt påverka möjligheten till ett rikt kultur- och fritidsutbud. Digitala tjänster och programutbud medför framåt nya möjligheter att nå fler, och kan fungera som komplement till fysisk verksamhet även under normala förutsättningar.

Folkbiblioteks - och kulturverksamhet

Biblioteken ska under kommande år utveckla och prioritera sin verksamhet utifrån biblioteksplanen. Biblioteken ska också arbeta för att främja invånarnas digitala kompetens och utveckla sitt integrationsarbete. Integrationsarbete och ytterligare

digitala satsningar bidrar till en mer tillgänglig samhällsservice och möjliggör för fler att ta del av viktig samhällsinformation.

Tillgängliga lokaler, anläggningar och mötesplatser

Arbetet med en ny simhall samt långsiktiga lösningar för Regionteaterns lokaler är fortsatt prioriterat liksom förbättrad samverkan kring nyttjande och underhåll av kommunens lokaler och anläggningar. Integreringen av kultur- och fritidsfrågor i övergripande och detaljerad samhällsplanering är ett fortsatt utvecklingsområde som exempelvis kan gälla grönstrukturer i bostadsområden, områden för rekreation och olika typer av mötesplatser.

Det ökade intresset för friluftsliv ställer högre krav på utomhusmiljöer, mötesplatser och friluftsanordningar. För att förbättra miljöerna ytterligare, kartläggs invånarnas friluftsvanor och arbete pågår med att ta fram ny handlingsplan. Ett utvecklingsarbete pågår även med att ta ett helhetsgrepp om Evedalsområdet för att skapa ett attraktivt område för invånare och besökare, med upprustning av badplatsen samt förbättrad tillgänglighet.

Uppdrag

Samordning av kulturinstitutioner.

Kulturinstitutionerna har samordnats och Det fria ordets hus och Konsthallen samlokaliseras nu i Konsthallens lokaler. Samordningen av kulturinstitutionerna innebär mindre yta för verksamheterna. Samlokaliseringen bedöms dock leda till ökad effektivisering rörande exempelvis program, utställningar samt vissa personalfunktioner.

Ta initiativ till en översyn av Regionteaterns lokaler tillsammans med Region Kronoberg

Kommunstyrelsen har tillsammans med övriga delägare, Region Kronoberg och Region Blekinge, tagit initiativ till en översyn av Regionteaterns lokaler. Fastighetsbolaget har slutfört och redovisat den första etappen av den lokalutredning som de fått i uppdrag att genomföra. Under året har ett antal mindre förbättringsarbeten initierats och genomförts utifrån denna. Den andra etappen i lokalutredningen som handlar om långsiktigt hållbara lösningar har ännu inte färdigställts då den hänger ihop med det stora arbetet kring området Ringsberg. Det långsiktiga behovet är således under arbete och kommer att behandlas vid kommande ägarsamråd.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	 Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter	2020	69		
	 Nöjd Medborgar-Index - Kultur	2020	66		
	 Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2019	1 417		
	 Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2019	1 723		

Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

● Riktningens utveckling

Utfallen i de till riktningens målet tillhörande nyckeltalen en sammantagen positiv utveckling. Nöjd Inflytande Index påvisar dock ett sämre utfall än föregående mätning vilket påverkar måluppfyllelsen negativt.

Omfattningen på föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet i mätning av antal deltagartillfällen ligger relativt oförändrat i jämförelse med föregående mätning. Utfallet är i linje med genomsnittet i kommungruppen större stad. Effekter av pandemin bedöms dock negativt påverka antalet deltagartillfällen framgent.

För att stärka effektivitet, likvärdighet, transparens samt effekt för kommunala föreningsstöd och föreningsbidrag har övergripande riktlinjer beslutats. Detta är ett arbete som bedöms bidra till att stärka riktningens positiva utveckling.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Minskade intäkter skapar ekonomiska svårigheter för föreningar

Inställda och förändrade verksamheter har medfört förlorade intäkter för organisationer och föreningsliv. Föreningslivet omfattas av flera av de krispaket som regeringen presenterat. Dessa stöd täcker dock inte det totala ekonomiska bortfallet. För att mildra de negativa ekonomiska effekterna för föreningar i Växjö kommun har kultur- och fritidsnämnden beslutat att 2019 års verksamhetsvolym ska ligga till grund för 2021 års kommunala aktivitetsstöd. Föreningar har även getts möjlighet att söka extra stöd som en framtidssatsning för att komma igång efter årets nedstängningar och anpassningar

av verksamhet. Föreningar som hamnat i en akut ekonomisk situation har getts möjlighet att ansöka om ekonomisk hjälp.

Föreningsidrottande utvecklas i olika riktning

Majoriteten av alla barn och ungdomar i Växjö är aktiva inom föreningsidrotten. Barn och ungdomars föreningsidrottande har på ett nationellt plan totalt minskat bland alla åldersgrupper de senaste tio åren. Minskningen av antal deltagartillfällen de senaste åren är tydligast bland pojkar i åldern 7 – 12 år. Minst aktiva är flickor i åldern 17–20. Växjö kommun bibehåller utfallet rörande antalet deltagartillfällen och resultatet är i nivå med jämförelsegruppen större stad. Utifrån ett nationellt perspektiv kan de minskande aktivitetsnivåerna bero på att synen på idrott är föränderlig. Det kan bero på att fler unga idrottar för hälsans skull snarare än för att prestera inom en specifik sport och således väljer andra aktivitetsformer. Ytterligare orsaker till en minskning av antal föreningsaktiva kan vara höga medlems- och träningsavgifter likväl som avfolkning i mindre orter. Avfolkningen på mindre orter påverkar föreningslivet genom svårigheter att rekrytera och behålla förtroendevalda, ledare och aktiva. Höga avgifter medför att personer med sämre socioekonomiska förhållanden i lägre utsträckning deltar i föreningsidrott. Växjö kommun arbetar aktivt för att stävja de tendenser om minskat deltagande som noterats på nationell nivå.

Nationella och lokala idrottstrender

Nationellt växer de individuella idrotterna procentuellt mest med idrotter som gymnastik, konståkning och kampsport i täten. Den nationella trenden stämmer till viss del överens med Växjö kommuns statistik mellan åren

2015–2019. Till skillnad från den nationella trenden har ishockeyn, basketen och friidrottens deltagar- och aktivitetstillfällen ökat i Växjö. Det beror exempelvis på en breddning av verksamhet samt att föreningarnas inrapportering av deltagar- och aktivitetstillfällen har förbättrats. Den lokala statistiken visar att den näst största idrotten innebandy ökar samtidigt som den största idrotten, fotboll, har minskat med 10 procent sett till deltagartillfällen mellan åren 2015–2019.

Bidrag och stöd

Växjö kommuns riktlinjer förtydligar vilka krav som ska gälla för hur föreningar är uppbyggda och att verksamheten bedrivs i enlighet med demokratiska principer och ur ett hållbarhetsperspektiv. I riktlinjerna framgår vilka föreningar som kan beviljas bidrag och stöd och vilka övergripande regler som gäller för stödberättigade. En koncernövergripande översyn av samtliga föreningsstöd och bidrag pågår. Syftet är att hitta samsyn och effektiviseringsmöjligheter utifrån regelverk och arbetssätt för handläggning och uppföljning, uppnå högre grad av behovsbaserade och hållbara stöd samt kvalitetssäkrade åtgärder.

Kommunens alla föreningsbidrag och -stöd kan numera sökas i ett bidragssystem utifrån principen En väg in. Detta tillgängliggör stöden för föreningslivet samtidigt som det underlättar i handläggning med en ökad transparens. Beslut har även fattats om en licensupphandling av ett nytt boknings- och bidragssystem. Licensköpet av nytt boknings- och bidragssystem är ett led i att minska administration till förmån för kärnuppdraget.

Nyckeltalet Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7–20 år), kr/inv. visar att utbetalningar av bidrag per deltagartillfälle har minskat sedan senaste mätningen. Det innebär att det totala stödet per aktiv föreningsungdom i åldrarna

7–20 har minskat. Befolkningen i åldersgruppen 7–20 år har samtidigt ökat från 16 041 till 16 179.

Civilsamhällets insyn och inflytande

Nyckeltalet Nöjd Inflytande-Index, helheten, visar att upplevelsen av insyn och inflytande har haft en ihållande negativ utveckling under ett antal år. Växjö kommun ligger även sämre än jämförelsestäderna. Under året har rutiner och kontaktvägar gentemot föreningsverksamhet såväl som mot de kommunala anläggningarna förstärkts. För föreningsaktiva och förinvånaren innebär rutinerna ökade möjligheter att inkomma med synpunkter. De förbättrade rutinerna har dock ännu inte varit på plats tillräckligt länge för att ha effekt på den upplevda påverkansmöjligheten gällande insyn och inflytande över beslut och verksamheter.

Framtid och omvärld

Ovisshet inom föreningsverksamheten

Många föreningar och organisationer har förlorat, och kommer även framåt att förlora, intäkter för inställda evenemang samt publika anpassningar. En ovisshet bland föreningar uttrycks även hur pandemin kommer att påverka barn- och ungdomsverksamheten på längre sikt. Risken finns att många tidigare föreningsidrottande barn och ungdomar inte kommer tillbaka när restriktioner och nedstängningar av anläggningar lättas. Med eventuella höjningar av medlems- och träningsavgifter finns därtill en ökad risk att framförallt barn och ungdomar från mindre resursstarka familjer uteblir från verksamheten. För att möjliggöra tillgången till ett varierat kultur- och fritidsliv förutsätts lyhördhet för föreningarnas behov isyfte att främja barn och ungas möjlighet till en meningsfull fritid oavsett socioekonomiska förutsättningar.

Bidrag och stöd

Förslag för nya gemensamma

regelverk och arbetssätt för föreningsbidrag och -stöd kräver förändringar i kommunens befintliga regelverk för bidrag och stöd. Detta ställer krav på genomgående konsekvensanalyser samt involvering av föreningslivet inför implementering.

Genom att stötta föreningslivet med idrottsanläggningar, spontanytor och olika former av ekonomiska bidrag skapas möjligheter till fortsatt drift och utövande.

Barnrättsperspektiv och inkluderande verksamheter

I syfte att möta befintliga behov och vidare möjliggöra för föreningar att bibehålla eller öka antalet aktiva barn - och ungdomar krävs bland annat vidare analys, trendspaning och statistisk uppföljning. För att bidra till ökad jämlikhet avseende tillgång till föreningsliv pågår ett aktivt arbete utifrån barnkonventionen. Behovet framåt är att kartlägga barn och ungas behov och önskemål av mötesplatser och spontanytor för att få fler aktiva genom ett behovsanpassat utbud av aktiviteter, anläggningar och mötesplatser.

Uppdrag

Översyn av föreningsbidrag i syfte att öka inkludering och tillgång till en aktiv fritid i hela kommunen.

Kommunstyrelsen har antagit Växjö kommuns riktlinjer för föreningsbidrag och föreningsstöd. Riktlinjerna anger principerna för det kommunala stödet utifrån hur föreningar är uppbyggda samt att föreningsverksamheten bedrivs i enlighet med de demokratiska principerna. Nämnderna har säkerställt att deras regelverk stämmer överens med de nya riktlinjerna. Ett arbete i delprocess genomförs för att ta fram ett lösningsförslag på utformning av specifika regelverk och arbetssätt för handläggning och uppföljning av föreningsstöd. Processen ska bidra till en förbättrad likvärdighet gällande villkor och bedömning, effektivisering av det interna arbetet samt att stöden bättre möter föreningarnas behov.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2019	35	→	●
KF	R/K	Nöjd Inflytande-Index - Helheten	2020	38	↘	■
KF	E	Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7-20 år), kr/inv.	2020	1 461	↗	●

Revisionsberättelse för år 2020

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, godrevisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

I vår granskning har vi konstaterat att ordförande i tekniska nämnden beslutat om införande av avgiftsfri parkering i Växjö centrum under tremånader. Beslutet är fattat som ett brådskande ordförandebeslut. Vi är starkt kritiska till att ordförande i tekniska nämnden fattat detta beslut som ett ordförandebeslut. Detta mot bakgrund av att beslutet är av principiell karaktär, då beslut om avgifter fattas av fullmäktige. Vidare innebär beslutet ett ekonomiskt åtagande för kommunen. Utöver detta kan vi inte se att ärendet var så brådskande att det inte kunde avvaktas till ordinarie sammanträde, vilket är ett krav i kommunallagen för att ordförandebeslut får användas.

I den grundläggande granskningen har vi särskilt fokuserat på nämndernas och bolagsstyrelsernas samt kommunstyrelsens styrning, uppföljning och kontroll av sina verksamheter. Utifrån denna granskning konstateras att kommunstyrelsen inte har tillsett att samtliga nämnder och bolagsstyrelser följer det av fullmäktige fastställda reglementet för arbetet med interna kontrollplaner och uppföljning av dessa.

Vi **bedömer** sammantaget att styrelse och nämnder i Växjö kommun, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och frånekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi **bedömer** att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi **bedömer** att räkenskaperna inte är rättvisande eftersom de inte är upprättade enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Bedömningen grundas på att pensioner intjänade till och med 1997 redovisats som avsättning i balansräkningen, enligt den så kallade fullfonderingsmodellen.

Vi **bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker, trots bedömningarna ovan, att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda ledamöterna i dessa organ.

För vår bedömning åberopar vi bifogad revisionsredogörelse och övriga bilagor.

Benny Johansson har på grund av jäv inte deltagit i granskningen av omsorgsnämnden.

Växjö kommun den 8 april 2021

Örjan Mossberg

Nils Fransson

Anna Fransson

Börje Ivarsson

Carl Geijer

Göran Kannerby

Kaj Lindholm

Kennerth Sjögren

Benny Johansson

Sture Andersson

Solveig Jonsson-Perjos

Undertecknas digitalt och dokumentet saknar därför underskrifter